

ATHEXGROUP
Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών

Ετήσιο Δελτίο

Ελληνικά Χρηματιστήρια
Χρηματιστήριο Αθηνών
Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών

2016

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

140
ΧΡΟΝΙΑ
1876 - 2016

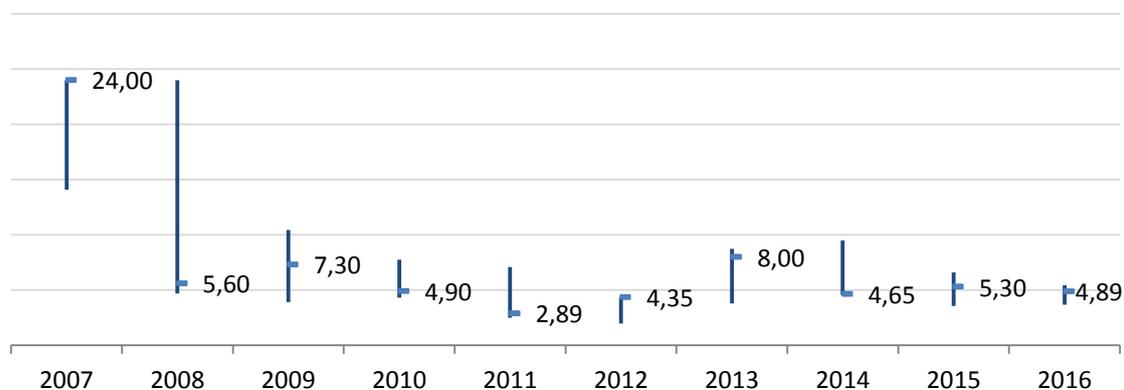

Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών: Αποτελέσματα με μια ματιά

(Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, τα ποσά σε € εκ. εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

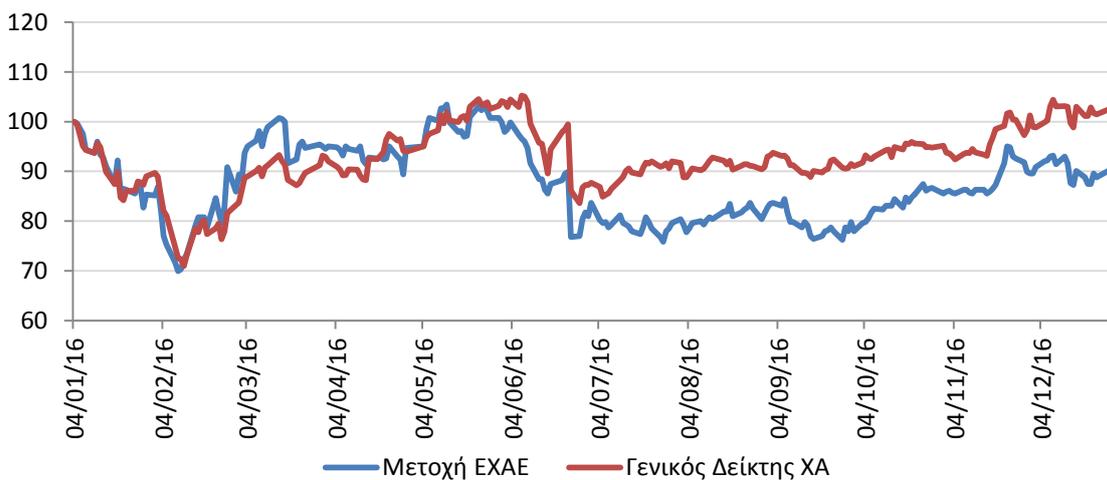
		2016	2015	Δ %
Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος				
Κύκλος Εργασιών		26,955	35,035	-23%
Μείον: Πόρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς		-1,088	-1,356	-20%
Σύνολο εσόδων		25,867	33,679	-23%
Σύνολο εξόδων		17,847	18,721	-5%
Λειτουργικό Αποτέλεσμα προ Αποσβέσεων (EBITDA)		8,020	14,958	-46%
Αποσβέσεις		-2,881	-2,073	39%
Λειτουργικό Αποτέλεσμα (EBIT)		5,139	12,885	-60%
Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα)		-1,773	0,565	-
Κέρδη προ φόρων		3,366	13,450	-75%
Φόρος Εισοδήματος		-1,937	-4,412	-56%
Κέρδη μετά από φόρους		1,429	9,038	-84%
Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομική Θέσης				
Διαθέσιμα		100,017	137,235	-27%
Διαθέσιμα τρίτων στε τραπεζικούς λογαριασμούς Ομίλου		206,080	447,816	-54%
Λοιπό κυκλοφορούν Ενεργητικό		21,329	26,882	-21%
Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό		32,194	32,914	-2%
Σύνολο Ενεργητικού		359,620	644,847	-44%
Διαθέσιμα τρίτων στε τραπεζικούς λογαριασμούς Ομίλου		206,080	447,816	-54%
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		7,714	14,020	-45%
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις		5,134	5,111	0%
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		140,692	177,900	-21%
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων & Υποχρεώσεων		359,620	644,847	-44%
Δείκτες Απόδοσης				
Περιθώριο EBITDA	%	29,8%	42,7%	-30%
Περιθώριο EBIT	%	19,1%	36,8%	-48%
Περιθώριο Καθαρού Κέρδους	%	5,3%	25,8%	-79%
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων (ROE)	%	1,0%	5,1%	-80%
Στοιχεία αγοράς				
ΧΑ (Αγορά Αξιών)				
Αξία Συναλλαγών	€ δις.	15,1	19,1	-21%
Μέση ημερήσια αξία συναλλαγών		60,5	85,7	-29%
Όγκος Συναλλαγών (τεμάχια)	δις.	24,0	43,1	-44%
Αριθμός Πράξεις	εκ.	4,7	6,0	-22%
Αντιληθέντα Κεφάλαια	€ δις.	0,2	10,3	-98%
Κεφαλαιοποίηση ΧΑ (τέλος έτους)	€ δις.	45,2	46,8	-3%
Μέση κεφαλαιοποίηση ΧΑ	€ δις.	41,3	43,8	-6%
Κυκλοφοριακή ταχύτητα (αξία συναλλαγών ÷ μέση κεφαλαιοποίηση)	%	36,5%	43,6%	
ΧΑ (Αγορά Παραγώγων)				
Όγκος Συναλλαγών (συμβόλαια)	εκ.	15,8	15,3	3%
Μέσο έσοδο ανά συμβόλαιο	€	0,105	0,175	-40%
Μετοχή ΕΧΑΕ				
Αρχική Τιμή (τελευταία τιμή κλεισίματος προηγούμενου έτους)	€	5,30	4,65	14%
Μέγιστη Έτους	€	5,45	6,60	-17%
Ελάχιστη Έτους	€	3,68	3,55	4%
Τελική Τιμή (31 Δεκεμβρίου)	€	4,89	5,30	-8%
Κέρδη ανά μετοχή	€	0,03	0,14	-79%
Μέρισμα (προ φόρων, έτος καταβολής)	€	0,06499	0,1026	-37%
Καθαρό μέρισμα (μετά τον φόρο παρακράτησης)	€	0,05524	0,09234	-40%
Επιστροφή Κεφαλαίου (έτος καταβολής)	€	0,25997	0,2276	14%

ΕΧΑΕ - πορεία τιμής μετοχής

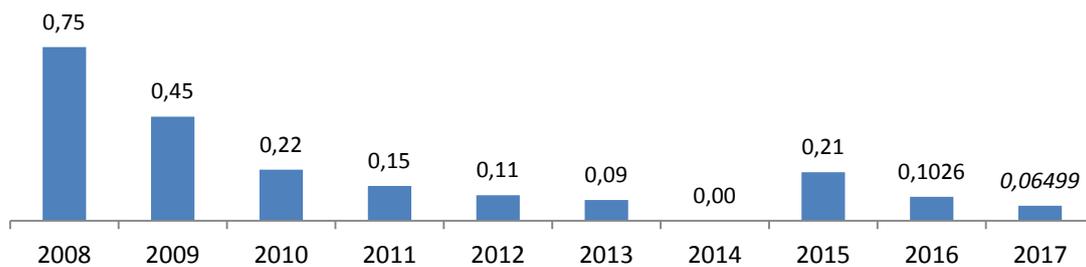

Οι κάθετες μπάρες απεικονίζουν το εύρος διακύμανσης της τιμής της μετοχής. Η εμφανιζόμενη τιμή είναι η τιμή κλεισίματος στο τέλος εκάστου έτους.

Συγκριτική απόδοση μετοχής ΕΧΑΕ & Γενικού Δείκτη ΧΑ (1/1/2016 = 100)

Μέρισμα ανα μετοχή (έτος καταβολής, σε € προ φόρων)

Δείτε το [κεφ. 6.5 - Μερισματική πολιτική](#) για περισσότερες πληροφορίες.

Πίνακας Περιεχομένων

Μήνυμα Διευθύνοντος Συμβούλου	10
1 Ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών	16
2 Διοίκηση Ομίλου	28
3 Δραστηριότητες Ομίλου το 2016	46
4 Προώθηση Ελληνικής κεφαλαιαγοράς	64
5 Η Ελληνική αγορά μετοχών και παραγώγων	86
6 Πληροφορίες για τη μετοχή	100
7 Βασικά οικονομικά μεγέθη Ομίλου	112
8 Διαχείριση κινδύνου	128
9 Για περισσότερες πληροφορίες	138
10 Εμείς	140
Παράρτημα Ι – Οικονομικά στοιχεία Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών 2004-2016 ...	146
Παράρτημα ΙΙ – ΕΔΜΑ	150
Παράρτημα ΙΙΙ – Στατιστικά αγοράς	157

Μήνυμα Διευθύνοντος Συμβούλου

Μήνυμα Διευθύνοντος Συμβούλου

Αγαπητοί Μέτοχοι,

Το 2016 το Χρηματιστήριο Αθηνών γιόρτασε τα 140 χρόνια δυναμικής παρουσίας και ουσιαστικής συμβολής του στην Ελληνική οικονομική σκηνή με τον διττό ρόλο που επιτελεί κάθε κεφαλαιαγορά. Λειτουργώντας δηλαδή από τη μία ως ένας εκ των μηχανισμών υποστήριξης των αποταμιευτικών επιλογών ιδιωτών και επαγγελματιών και από την άλλη ως η βασική υποδομή ενός οικοσυστήματος που μπορεί να υποστηρίξει, μέσω της διάθεσης στους επενδυτές μια σειράς διεθνώς αναγνωρίσιμων χρηματοοικονομικών εργαλείων, τις ανάγκες κεφαλαιακής ενίσχυσης των επιχειρήσεων.

Η επέτειος αυτή γιορτάστηκε σε μια χρονιά χαμηλής δραστηριότητας όπως προσδιορίζεται από το επίπεδο του τζίρου στην δευτερογενή αγορά αλλά και από το μέγεθος των αντληθέντων κεφαλαίων στην πρωτογενή. Ωστόσο, το 2016 η χρηματιστηριακή αγορά έθεσε τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί στο μέλλον ως έτος επανεκκίνησης των διαπραγματευόμενων εταιρικών ομολόγων.

Η δραστηριότητα της αγοράς σε μεγάλο βαθμό φαίνεται να επηρεάστηκε από την αβεβαιότητα που προσέδωσε από την μία η διεγκυστίνδα διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο της αξιολόγησης της πορείας του χρηματοδοτικού προγράμματος της χώρας από τους θεσμούς και από την άλλη από τα αποτελέσματα που ανέτρεψαν τις προβλέψεις. Μιλώ για το Βρετανικό δημοψήφισμα αλλά και τις εκλογές στις ΗΠΑ.

Τη χρονιά αυτή στην Ευρώπη οι αναδυόμενες αγορές της κατέγραψαν χαρακτηριστική άνοδο του δείκτη τιμών των μετοχών τους (+21,5%). Η απόδοση αυτή έρχεται μετά από τρία χρόνια συνεχόμενων αρνητικών επιδόσεων όπου μάλιστα κατά τα δύο τελευταία έφταναν σε διψήφιο νούμερο. Ο δείκτης των ανεπτυγμένων Ευρωπαϊκών αγορών έκλεισε το 2016 για τρίτη συνεχή χρονιά με αρνητικό πρόσημο (-3,4%) διατηρώντας όμως την τάση μείωσης των απωλειών που διαμορφώθηκε κατά τα προηγούμενα χρόνια. Σε αυτό το περιβάλλον το θετικό πρόσημο στην απόδοση του Γ.Δ. (+1,9%) του Ελληνικού χρηματιστηρίου μετά από δύο έτη διψήφων αρνητικών αποδόσεων φέρνει την συμπεριφορά της αγοράς μας για πρώτη φορά από το 2013 πιο κοντά στις ανεπτυγμένες Ευρωπαϊκές αγορές.

Σε παγκόσμιο επίπεδο οι αναδυόμενες αγορές έδειξαν επίσης ύστερα από χρόνια, θετική απόδοση (+8,58%) παρά την για πρώτη φορά αρνητική επιρροή των τιμών από την κινέζικη κεφαλαιαγορά η οποία παρουσίασε πτώση σε επίπεδο Shanghai Compco -12,31%. Ταυτόχρονα ο δείκτης τιμών των ανεπτυγμένων αγορών παγκοσμίως, κατέγραψε άνοδο 5,32% με την κύρια θετική επίδραση να προέρχεται από τον Dow Jones (ΗΠΑ) +13,42%. Χαρακτηριστική άνοδο παρουσίασε και ο δείκτης FTSE100 στο Λονδίνο όπου μετά από χρόνια είχε διψήφια θετική ετήσια απόδοση (+14,43%) στον απόηχο μάλιστα του αποτελέσματος για το BREXIT.

Παρά τα θετικά αποτελέσματα στην πορεία των τιμών όπως προσδιορίζονται από τους σύνθετους δείκτες των κεφαλαιαγορών κατά το 2016, η αβεβαιότητα για το μέλλον των οικονομιών διατυπώθηκε

με την μείωση της συναλλακτικής δραστηριότητας που σε παγκόσμιο επίπεδο έφτασε το 24% (WFE) και σε Ευρωπαϊκό το 16% (FESE).

Στο Ελληνικό χρηματιστήριο το 2016 η συνολική αξία συναλλαγών (€15,1 δις) ήταν μειωμένη κατά 21% σε σχέση με το 2015 (€19,1 δις), παρότι το 2015 το Χρηματιστήριο λειτούργησε για 25 ημέρες λιγότερο λόγω των capital controls. Η μέση ημερήσια αξία συναλλαγών διαμορφώθηκε σε €60,5 εκ. έναντι €85,7 εκ. το 2015, εμφανίζοντας μείωση κατά 29%. Η αξία των εξω-χρηματιστηριακών μεταβιβάσεων μειώθηκε κατά 20,5% το 2016 (€7,3 δις) σε σχέση με το 2015 (€9,2 δις).

Στην αγορά παραγώγων, η πτώση κατά 40% του μέσου εσόδου ανά συμβόλαιο, στα €0,105 το 2016 από €0,175 το 2015, που οφείλεται κυρίως στη μείωση των τιμών στην υποκείμενη αγορά, υπερέκλυσε την αύξηση κατά 3,3% της συνολικής συναλλακτικής δραστηριότητας το 2016 (15,8 εκ. συμβόλαια) σε σχέση με το 2015 (15,3 εκ. συμβόλαια).

Η μέση κεφαλαιοποίηση της αγοράς διαμορφώθηκε στα €41,3 δις, μειωμένη κατά 6% σε σχέση με το 2015 (€43,8 δις). Είναι όμως χαρακτηριστικό ότι συνεχίστηκε η έντονη διαφοροποίηση της συμπεριφοράς του τραπεζικού κλάδου από την υπόλοιπη αγορά. Ειδικότερα, η κεφαλαιοποίηση των τραπεζών περιορίστηκε κατά -28,34%, ενώ η κεφαλαιοποίηση των υπολοίπων μετοχών αυξήθηκε κατά +6,99%.

Παρά την αναμικτή δραστηριότητα της πρωτογενούς αγοράς που μόλις ξεπέρασε τα €200 εκ. κατά το 2016, είχαμε την πρώτη εισαγωγή μετοχών εταιρίας στο Χρηματιστήριο με επίτευξη διασποράς μέσω ιδιωτικής τοποθέτησης. Η εταιρία αξιοποίησε την πρόσφατη σχετική αλλαγή στον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου, υιοθετώντας πρακτικές που ευδοκίμουν σε όλες τις ανεπτυγμένες αγορές. Παράλληλα στην προσπάθεια που γίνεται για την διαφοροποίηση των εσόδων μας, αξίζει να σημειωθεί η σημαντική ανάπτυξη των παρεχόμενων υπηρεσιών collocation και η διοργάνωση δύο Γενικών Συνελεύσεων εισηγμένων εταιριών στους χώρους του Ομίλου.

Η μειωμένη δραστηριότητα έφερε το επίπεδο των εσόδων του Ομίλου κατά το 2016 στη χειρότερη θέση από το 2000, έτος ίδρυσης της μητρικής εταιρίας και εισαγωγής της στο Χρηματιστήριο. Η διαρκής προσήλωση σε όλο αυτό το διάστημα στον περιορισμό των λειτουργικών εξόδων επέτρεψε η χρήση του 2016 να είναι κερδοφόρα διασφαλίζοντας παράλληλα την συνεχή βελτίωση των υποδομών, την πλήρη υιοθέτηση των ευρωπαϊκών θεσμικών αλλαγών και την σημαντική μείωση των χρεώσεων του Ομίλου που σήμερα είναι κάτω από τα 2/5 κατά μέσο όρο σε σχέση με το 2000.

Η χρηματοοικονομική θέση μας παραμένει ισχυρή – τα διαθέσιμα του Ομίλου στο τέλος του 2016 ανήλθαν σε €100 εκ. και ο δανεισμός παρέμεινε μηδενικός. Κατά συνέπεια, η διοίκηση είναι σε θέση – για 14η συνεχή χρονιά – να προτείνει το συνδυασμό διάθεσης μερίσματος και επιστροφής κεφαλαίου που μαζί με την ολοκλήρωση της εφαρμογής του προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών θα βελτιώσουν την αποδοτικότητα των χρησιμοποιούμενων κεφαλαίων απελευθερώνοντας πόρους για τους μετόχους. Με βάση την τιμή κλεισίματος στο τέλος του 2016 (€4,89), η συνολική προτεινόμενη μερισματική απόδοση, συμπεριλαμβανομένης της επιστροφής κεφαλαίου, ανέρχεται στο 6,1%.

Η χρονική περίοδος που διανύουμε είναι ιστορικά από τις πιο σύνθετες κυρίως γιατί συμβαίνουν ταυτόχρονα αλλαγές ουσίας σε τρεις τουλάχιστον διαφορετικούς τομείς στην καρδιά της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας. Έτσι, στο χρηματοοικονομικό σύστημα ωριμάζουν οι επιβληθείσες δομικές αλλαγές διαχείρισης του κινδύνου μετά την χρηματοπιστωτική κρίση του 2008. Ταυτόχρονα, η ψηφιακή επανάσταση έχει φτάσει σε τέτοιο επίπεδο ωρίμανσης, που επιφέρει σημαντικούς κλυδωνισμούς στην απασχόληση των χωρών του δυτικού κόσμου χωρίς να είναι ξεκάθαρο προς τα πού οδηγείται η ανθρώπινη εργασία στο νέο παραγωγικό μοντέλο για τις επόμενες δεκαετίες. Τέλος, τεχνολογικές καινοτομίες στο χώρο της ενέργειας παράλληλα με γεωπολιτικές ανακατατάξεις στις παραδοσιακές χώρες παροχής ενεργειακών πόρων προκαλούν μεγάλη μεταβλητότητα στο κόστος ενέργειας αλλά και αναζωπύρωση των θρησκευτικών συγκρούσεων διαχέοντας τους φόβους σε παγκόσμιο επίπεδο.

Διεθνώς είναι ξεκάθαρος ένας κεντρικός προσανατολισμός προς την κατεύθυνση αξιοποίησης των κεφαλαιαγορών ως μηχανισμό άντλησης κεφαλαίων προκειμένου να καλυφθούν οι συνέπειες στη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων από τους περιορισμούς που επιβλήθηκαν στο τραπεζικό σύστημα

μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008¹ και είναι γνωστοί με τον όρο «τραπεζική απομόχλευση» (“banking deleveraging”).

Στην Ευρώπη η επιλογή αυτή εκφράζεται (και συνεχίζει επιτακτικότερα μετά το δημοψήφισμα υπέρ του Brexit) με την επιτάχυνση των υιοθετούμενων πρωτοβουλιών για την «Ένωση των κεφαλαιαγορών» (Capital Markets Union). Στην κατεύθυνση αυτή είναι χαρακτηριστική η τοποθέτηση της ΕΚΤ μέσω Yves Mersch «Η ευρωζώνη είναι σαν ένα αεροπλάνο που πετάει με έναν κινητήρα – την τραπεζική χρηματοδότηση. Για να αυξηθεί η ταχύτητα και η σταθερότητα του αεροπλάνου, καλό θα ήταν να προστεθεί και δεύτερος κινητήρας – χρηματοδότηση μέσω κεφαλαιαγορών», αλλά και της AFME² στην έκθεση «Γιατί έχουν σημασία οι αγορές αξιών» (“Why equity markets matter”).

Το μείζον πρακτικό ζήτημα για την Ευρωπαϊκή-και όχι μόνο-αγορά, είναι ότι αποτελείται κυρίως από μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δεν έχουν την απαραίτητη εξοικείωση με τις κεφαλαιαγορές αλλά και λόγω μεγέθους έχουν περιορισμένη ελκυστικότητα για τη διεθνή επενδυτική κοινότητα. Γι αυτό και σημαντική μερίδα των μελετών που εκπονούνται την τρέχουσα περίοδο³ αφορά στην επίλυση του προβλήματος αυτού, ενώ παράλληλα η Ευρωπαϊκή Ένωση προχωρεί σταδιακά στον εκσυγχρονισμό των κανόνων διάθεσης των διαρθρωτικών κονδυλίων ενισχύοντας την χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων. Αυτά, προκειμένου να κινητοποιήσει την παράλληλη συμμετοχή ιδιωτικών επενδύσεων.

Κυρίαρχος βέβαια παράγοντας που δεν πρέπει να αγνοηθεί είναι πως η χρηματοπιστωτική κρίση επηρεάζοντας τα αποδεκτά από τους επενδυτές επίπεδα ρίσκου έχει τροποποιήσει τόσο τη θεωρούμενη βιώσιμη όσο και την θεωρούμενη ελκυστική κεφαλαιακή διάρθρωση των επιχειρήσεων⁴.

Το σημαντικό πλεονέκτημα της ελληνικής χρηματιστηριακής αγοράς είναι η εξωστρέφειά της και το πολύ καλό δίκτυο πρόσβασης στην παγκόσμια επενδυτική κοινότητα. Στο τέλος του 2016 οι ξένοι επενδυτές κατείχαν το 61,4% της κεφαλαιοποίησης και πραγματοποίησαν το 57,1% των συναλλαγών, με τα ποσοστά συμμετοχής τους στην αγορά μας την τελευταία διετία να αυξάνονται.

Με την ανάπτυξη της επενδυτικής τραπεζικής και την κινητοποίηση του οικοσυστήματος της ελληνικής κεφαλαιαγοράς που έχει κατά το παρελθόν αποκτήσει υψηλότατου επιπέδου γνώσεις και εμπειρίες σε σύνθετα προϊόντα και υπηρεσίες του χώρου, η Ελληνική κεφαλαιαγορά μπορεί και πρέπει να αξιοποιήσει τις Ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες. Επιτακτικό ζητούμενο, να λειτουργήσει ως ένας αποτελεσματικός μηχανισμός άντλησης κεφαλαίων, τόσο για τις αποκρατικοποιήσεις που θα πραγματοποιηθούν, όσο και για τη διοχέτευση ρευστότητας από Έλληνες και ξένους κεφαλαιούχους σε ιδιωτικές εταιρίες στους αναπτυσσόμενους κλάδους της οικονομίας.

Αγαπητοί Μέτοχοι,

Αποστολή του Ομίλου είναι να παρέχει με υψηλό βαθμό αξιοπιστίας και ανταγωνιστικότητας τις κεντρικές και επικουρικές υπηρεσίες, στις χρηματιστηριακές αγορές που λειτουργεί ή υποστηρίζει, με τρόπο που να προσθέτει αξία τόσο στις διαδικασίες άντλησης κεφαλαίων για τις επιχειρήσεις όσο και στους μηχανισμούς διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων. Την αποστολή αυτή την υλοποιούμε μέσω της βελτίωσης και προσαρμογής του περιβάλλοντος λειτουργίας των υποδομών μας, την βελτίωση και επέκταση των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, και την ενίσχυση της διεθνοποιημένης παρουσίας.

---

¹ OICU-IOSCO: Μακροπρόθεσμες χρηματοδοτικές λύσεις για ΜΜΕ και υποδομές (Market-Based Long-Term Financing Solutions for SMEs and Infrastructure). Η έρευνα πραγματοποιήθηκε για την συνάντηση G20 των Υπουργών Οικονομικών και Κεντρικών Τραπεζιτών.

² Η AFME είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση διεθνών και Ευρωπαίων τραπεζιτών και άλλων σημαντικών παραγόντων στις κεφαλαιαγορές.

³ World Federation of Exchanges-IOSCO: Χρηματοδότηση ΜΜΕ και Αγορές Αξιών, έκθεση 2017 (SME Financing and Equity Markets 2017 report).

⁴ World Bank Group: Ο αντίκτυπος της διεθνούς χρηματοοικονομικής κρίσης στις κεφαλαιακές δομές των εταιριών (The Impact of the Global Financial Crisis on Firm's Capital Structure) – έρευνα 2015.

Ύστερα από μια χρονιά με περιορισμένα αποτελέσματα για τον Όμιλο, έχουμε κάθε λόγο να εργαζόμαστε και συνεργαζόμαστε για το 2017 με απόλυτη αισιοδοξία.

Και τούτο γιατί παράλληλα με την ωρίμανση των συνθηκών για την νέα αναπτυξιακή φάση της ελληνικής οικονομίας, διαφαίνεται πως οι κεφαλαιαγορές έχουν διεθνώς αποδεκτό ρόλο στη συγκέντρωση και διάθεση αναπτυξιακών πόρων.

Επιπροσθέτως, οι προκλήσεις που άπτονται της νέας αγοράς ομολόγων και της εγχώριας αγοράς ενέργειας αλλά και οι διαρθρωτικές αλλαγές που θα επιφέρουν οι CSDR και MiFID II, σαφώς δρομολογούν την περαιτέρω δυναμική αξιοποίηση των υποδομών μας.

Αθήνα, Μάιος 2017

Σωκράτης Γ. Λαζαρίδης
Διευθύνων Σύμβουλος

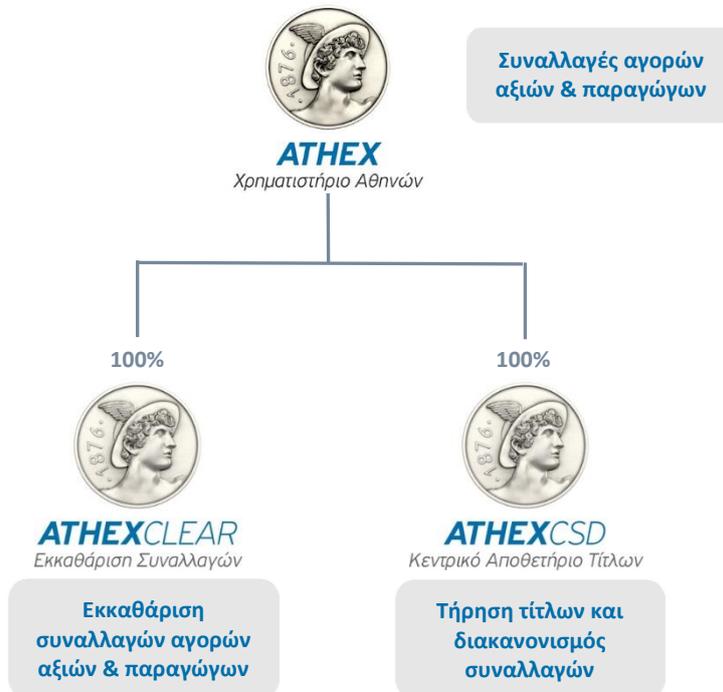
Ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών

01

1 Ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών

Η «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» είναι η μητρική εταιρία του Ομίλου των εταιριών που υποστηρίζουν την οργάνωση και λειτουργία της ελληνικής κεφαλαιαγοράς. Η Εταιρία και οι θυγατρικές της λειτουργούν τις οργανωμένες αγορές αξιών και παραγώγων, διενεργούν την εκκαθάριση και το διακανονισμό των συναλλαγών, την καταχώρηση των τίτλων, προμηθεύουν με ολοκληρωμένες λύσεις πληροφορικής την ελληνική κεφαλαιαγορά και προωθούν την ανάπτυξη της χρηματιστηριακής παιδείας στη χώρα μας.

Η Εταιρία ιδρύθηκε το 2000 και η ιδιωτικοποίησή της ολοκληρώθηκε το 2003. Η μετοχή της είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών από τον Αύγουστο του 2000. Μετά από μια σειρά εταιρικών μετασχηματισμών, ο Όμιλος απέκτησε την σημερινή μορφή του το 2013.

Όνομα	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
Διακριτικός τίτλος	ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Αρ. Γ.Ε.ΜΗ	3719101000 (πρώην ΑΡ.Μ.ΑΕ 45688/06/Β/00/30)
Έτος ίδρυσης	2000 (ΦΕΚ 2424/31.3.2000)
Διάρκεια	200 έτη
Έδρα	Αθήνα, Λεωφόρος Αθηνών 110, 10442 τηλ.: 210 - 33 66 800
Ιστότοπος	www.athexgroup.gr
ISIN	GRS395363005
Εισαγωγή στο ΧΑ	21/8/2000
ΟΑΣΗΣ	ΕΧΑΕ
Bloomberg	ΕΧΑΕ GA
Reuters	EXCr.AT

Επισκόπηση βασικών λειτουργιών

1

Εισαγωγή (listing)

Για την άντληση κεφαλαίων με στόχο την ανάπτυξή τους, δυναμικές εταιρίες όλων των μεγεθών επιλέγουν τις κεφαλαιαγορές. Το Χρηματιστήριο Αθηνών υποστηρίζει και διευκολύνει την διαδικασία έκδοσης μετοχών και ομολόγων για την χρηματοδότηση των εταιριών μέσω των εργαλείων που αναπτύσσει, εξασφαλίζοντας την διαπραγματευσιμότητα των εκδιδόμενων – με διεθνώς ομογενοποιημένους κανόνες – τίτλων.

2

Διαπραγμάτευση (trading)

Το Χρηματιστήριο Αθηνών λειτουργεί την απαραίτητη υποδομή ώστε οι οργανωμένες αγορές μετοχών, ομολόγων, καθώς και παραγώγων – συμβολαίων επί άλλων αξιών ή δεικτών (όπως μετοχές, χρηματιστηριακοί δείκτες κ.α.) - να εξασφαλίζουν τους Ευρωπαϊκά θεσμοθετημένους όρους διαφάνειας και αποτελεσματικότητας. Το Χρηματιστήριο λειτουργεί επίσης και την Εναλλακτική Αγορά (EN.A.) για μικρότερες, αναπτυσσόμενες εταιρίες.

3

Εκκαθάριση (clearing)

Εκκαθάριση είναι η διαδικασία που ακολουθείται για να εξασφαλιστεί ότι οι συναλλαγές που συνάπτονται θα ολοκληρωθούν με τον διακανονισμό τους μέσω της κάλυψης του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου. Ο Οίκος Εκκαθάρισης του Ομίλου, η ATHEXClear, παρέχει την πλατφόρμα εκκαθάρισης και επιπλέον λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος: ως αγοραστής για τους πωλητές, και πωλητής για τους αγοραστές, ώστε να ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου.

4

Διακανονισμός (settlement)

Διακανονισμός είναι η διαδικασία ανταλλαγής μεταξύ αγοραστών και πωλητών τίτλων και χρημάτων για την ολοκλήρωση των συναλλαγών που διενεργήθηκαν. Η εγγραφή των αντίστοιχων χρεοπιστώσεων τίτλων στους λογαριασμούς των επενδυτών που τηρούνται στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (ΣΑΤ) μέσω αδειοδοτημένων ΕΠΕΥ και τραπεζών (Χειριστές ΣΑΤ), πραγματοποιείται σε αυτό το στάδιο. Η θυγατρική ATHEXCSD παρέχει την σχετική υπηρεσία, ακολουθώντας διεθνείς κανόνες και πρακτικές.

Τήρηση τίτλων (registry)

5

Μετά την ολοκλήρωση του διακανονισμού, οι τίτλοι τηρούνται με ασφάλεια μέσω των Χειριστών ΣΑΤ στους λογαριασμούς των επενδυτών στο ΣΑΤ, όπου οι εταιρίες με εισηγμένους τίτλους (εκδότες τίτλων) βρίσκουν καταγεγραμμένους τους δικαιούχους τίτλων, και οι δικαιούχοι τίτλων τα χαρτοφυλάκιά τους.

Η θυγατρική ATHEXCSD προσφέρει στους εκδότες τίτλων υπηρεσίες για την διαχείριση εταιρικών πράξεων (όπως οι αυξήσεις κεφαλαίου κ.α.) και την καταβολή χρηματικών διανομών (όπως μερίσματα και τόκους).

Πληροφόρηση (market data)

6

Οι ιδιώτες και επαγγελματίες επενδυτές λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις με βάση τις πληροφορίες και τα δεδομένα της αγοράς. Το Χρηματιστήριο Αθηνών παρέχει πληροφόρηση για τις αγορές αξιών, ομολόγων και παραγώγων, όπως δεδομένα σε πραγματικό χρόνο, ιστορικά δεδομένα, στοιχεία για τους δείκτες του κ.α.

Δείκτες (indices)

7

Σε συνεργασία με τον οίκο FTSE το Χρηματιστήριο Αθηνών συντηρεί και παρέχει δείκτες που παρακολουθούν την Ελληνική κεφαλαιαγορά και επιμέρους κλάδους της, ενώ με αντίστοιχους κανόνες συντηρεί και παρέχει τον Γενικό Δείκτη. Οι δείκτες με την σειρά τους αποτελούν υποκείμενο τίτλο σε άλλα διαπραγματεύσιμα προϊόντα όπως τα ETFs και τα παράγωγα (futures & options)

Τεχνολογία

8

Τα τεχνολογικά συστήματα και υποδομές αποτελούν τα θεμέλια του Ομίλου για όλες τις υπηρεσίες που προσφέρει. Ο Όμιλος αναπτύσσει και συντηρεί συστήματα συναλλαγών, εκκαθάρισης, διακανονισμού και αποθετηρίου, καθώς επίσης και την απαραίτητη δικτυακή υποδομή, με υψηλό βαθμό διαθεσιμότητας, και παρέχει επίσης τις υποδομές για συμπληρωματικές υπηρεσίες προς ΕΠΕΥ και τράπεζες όπως collocation.

Οι εταιρίες του Ομίλου

Εταιρία	Δραστηριότητα
 <p>ATHEX Χρηματιστήριο Αθηνών</p> <p>Ελληνικά Χρηματιστήρια- Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. Συμμετοχών (ATHEX)</p>	<p>Συμμετοχή σε εταιρίες και επιχειρήσεις οποιαδήποτε νομικής μορφής που αναπτύσσουν δραστηριότητες σχετικές με την υποστήριξη και λειτουργία οργανωμένων αγορών κεφαλαίου, καθώς και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων και παροχή υπηρεσιών, συναφών με την υποστήριξη και λειτουργία των οργανωμένων αγορών κεφαλαίου, στις εταιρίες που συμμετέχει και σε τρίτους που συμμετέχουν σε οργανωμένες αγορές κεφαλαίου ή που υποστηρίζουν την λειτουργία τους.</p> <p>Οργάνωση και υποστήριξη της λειτουργίας αγοράς αξιών, αγορά παραγώγων καθώς και άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων (συμπεριλαμβανομένων των πάσης φύσεως προϊόντων με οποιαδήποτε αξίες αναφοράς) στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.</p>
 <p>ATHEXCLEAR Εκκαθάριση Συναλλαγών</p> <p>Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. (ATHEXClear)</p>	<p>Η Διαχείριση συστημάτων εκκαθάρισης ή και κεντρικού αντισυμβαλλόμενου, ως και παρεμφερών μηχανισμών με ομοειδή χαρακτηριστικά ή και συνδυασμών αυτών των συστημάτων για την άσκηση, στην Ελλάδα ή και στο εξωτερικό, δραστηριοτήτων οριστικοποίησης ή διευθέτησης ή τακτοποίησης της οριστικοποίησης των συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα και εν γένει η λειτουργία της ως διαχειριστή Συστήματος σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 72 επ. του ν.3606/2007 (ΦΕΚ Α/195/17.8.2007), όπως εκάστοτε ισχύουν.</p>
 <p>ATHEXCSD Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων</p> <p>Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε. (ATHEXCSD)</p> <p><i>Πρώην Χρηματιστηριακό Κέντρο Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΧΚΘ)</i></p>	<p>Ο διακανονισμός των εξωχρηματιστηριακών μεταβιβάσεων επί των κινητών αξιών.</p> <p>Η παροχή υπηρεσιών καταγραφής και διακανονισμού επί των άυλων τίτλων εισηγμένων ή μη στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή σε άλλα χρηματιστήρια ή οργανωμένες αγορές αξιών.</p> <p>Η παροχή υπηρεσιών σε θέματα: διανομής μερισμάτων, εξόφλησης τοκομεριδίων, διανομής αξιογράφων, μεσολάβησης στη μεταβίβαση δικαιωμάτων προτιμής ή δικαιωμάτων σε λήψη μετοχών χωρίς αντάλλαγμα και η άσκηση κάθε συναφούς με τα πιο πάνω δραστηριότητας.</p> <p>Η ανάπτυξη, διαχείριση και εκμετάλλευση του μηχανογραφικού και λειτουργικού συστήματος καταχώρησης των άυλων αξιών.</p> <p>Η άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων για την προώθηση και παροχή υπηρεσιών λογισμικού και χρήσης/αναμετάδοσης Πληροφορίας Χρηματοοικονομικών Αγορών (Market Data) της Ελλάδας και του εξωτερικού, ως Αναμεταδότης Πληροφορίας (Data Vendor), καθώς και την εν γένει προβολή, διάθεση, υποστήριξη, παρακολούθηση λειτουργία και εμπορική εκμετάλλευση προϊόντων, συστημάτων και εφαρμογών εξειδικευμένου σχετικού λογισμικού, βάσει αντίστοιχων συμβάσεων άδειας με μεταπώλησης και εμπορικής εκμετάλλευσης τους από την Εταιρία.</p>

Σύντομο Ιστορικό: τα πρώτα χρόνια

1876

Ιδρύεται το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (ΧΑΑ) ως αυτοελεγχόμενο δημόσιο ίδρυμα. Τα πρώτα αξιόγραφα που διαπραγματεύτηκαν ήταν ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου και οι μετοχές της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος.

1918

Το ΧΑΑ μετατρέπεται σε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου.

1988

Ο ν. 1806/1988 θέτει τις βάσεις ώστε το ΧΑΑ να μπορεί να συναγωνιστεί τα άλλα Ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, καθώς εισάγει νέες έννοιες στη λειτουργία και επίβλεψη του Χρηματιστηρίου.

1991

Τίθεται σε λειτουργία στο ΧΑΑ το πρώτο ηλεκτρονικό σύστημα συναλλαγών (ΑΣΗΣ), αντικαθιστώντας την μέθοδο εκφώνησης-αντιφώνησης (open outcry).

Το Φεβρουάριο ιδρύεται η Α.Ε. Αποθετηρίων Τίτλων (μετέπειτα Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών (ΚΑΑ) και νυν ATHEXCSD) (ν. 1892/1990).

Ιδρύεται (ν.1969/1991) η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

1995

Το ΧΑΑ μετατρέπεται από ΝΠΔΔ σε ανώνυμη εταιρία (ν. 2324/1995) με μοναδικό μέτοχο το Ελληνικό Δημόσιο.

Συστήνεται το Χρηματιστηριακό Κέντρο Θεσσαλονίκης (ΧΚΘ) και η Ανάπτυξη Συστημάτων και Υποστήριξη Κεφαλαιαγοράς Α.Ε. (ΑΣΥΚ)

1997

Το Ελληνικό Δημόσιο διαθέτει με Ιδιωτική Τοποθέτηση το 39,67% του μετοχικού κεφαλαίου του ΧΑΑ, ενώ το 1998, μέσω δεύτερης ιδιωτικής τοποθέτησης, διαθέτει ποσοστό 12% περίπου του μετοχικού κεφαλαίου σε επιλεγμένους επενδυτές. Το 1999 το ποσοστό του Ελληνικού Δημοσίου περιορίζεται περαιτέρω στο 47,7%.

1999

Ξεκινούν τη λειτουργία τους το Χρηματιστήριο Παραγώγων Αθηνών (ΧΠΑ) και η Εταιρία Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων (ΕΤΕΣΕΠ), και τον Αύγουστο του 1999 ξεκινά η διαπραγμάτευση των πρώτων παράγωγων προϊόντων.

Ξεκινάει το έργο της αποϋλοποίησης μετοχών – τα έγχαρτα αποθετήρια έγγραφα αντικαθίστανται σταδιακά από ηλεκτρονικές εγγραφές στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (ΣΑΤ). Τον Νοέμβριο τίθεται σε λειτουργία το ηλεκτρονικό σύστημα συναλλαγών ΟΑΣΗΣ, αντικαθιστώντας το ΑΣΗΣ.

Σύντομο Ιστορικό: 2000 – 2009

Μαρ. 2000

Ιδρύεται η Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. (ΕΧΑΕ) ως εταιρία συμμετοχών.

21 Αυγ. 2000

Οι μετοχές της ΕΧΑΕ ξεκινάνε να διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

Απρ. 2001

Καταργείται η αίθουσα συνεδριάσεων (trading floor) του ΧΑΑ στην οδό Σοφοκλέους 10.

Σεπ. 2002

Ολοκληρώνεται η συγχώνευση των ανωνύμων εταιριών Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών Α.Ε. και Χρηματιστήριο Παραγώγων Αθηνών Α.Ε., θυγατρικών της ΕΧΑΕ. Η επωνυμία της νέας εταιρίας είναι «Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε.».

Ιουν. 2003

Το Ελληνικό Δημόσιο, σε εφαρμογή του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων, διαθέτει το σύνολο των μετοχών ΕΧΑΕ κυριότητάς του σε 7 τράπεζες. Το Χρηματιστήριο Αθηνών μεταβιβάζει τις εναπομείνουσες εποπτικές του αρμοδιότητες στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Φεβ. 2004

Η ΕΧΑΕ εξαγοράζει τα μειοψηφικά ποσοστά στις θυγατρικές της ΚΑΑ και ΕΤΕΣΕΠ και η συμμετοχή της ανέρχεται πλέον σε 100%.

Μαρ. 2005

Ολοκληρώνεται η συγχώνευση με απορρόφηση της θυγατρικής Ανάπτυξη Συστημάτων και Υποστήριξη Κεφαλαιαγοράς Α.Ε. (ΑΣΥΚ).

30 Οκτ. 2006

Τίθεται σε λειτουργία η Κοινή Πλατφόρμα συναλλαγών και εκκαθάρισης μεταξύ του ΧΑ και του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου. Με αυτή τη συνεργασία συνδέονται οι δύο αγορές και οι επενδυτές αποκτούν πρόσβαση στις 2 αγορές.

Νοε. 2006

Ολοκληρώνεται η συγχώνευση των θυγατρικών ΚΑΑ και ΕΤΕΣΕΠ από την ΕΧΑΕ. Η επωνυμία της νέας εταιρίας αλλάζει σε «Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. Συμμετοχών, Εκκαθάρισης, Διακανονισμού & Καταχώρησης».

Ιουλ. 2007

Ξεκινάει η μεταφορά όλων των υπηρεσιών του Ομίλου στο νέο ιδιόκτητο κτίριο στη Λεωφόρο Αθηνών 110. Τον Δεκέμβριο κλείνει για τελευταία φορά της πόρτες του το ιστορικό κτίριο της οδού Σοφοκλέους 10 ως χρηματιστήριο.

Ιαν. 2008

Ξεκινάει να διαπραγματεύεται το ALPHA ETF FTSE Athex 20 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, το πρώτο ETF (Exchange Traded Fund - Διαπραγματεύσιμο Αμοιβαίο Κεφάλαιο) στην Ελληνική αγορά.

Φεβ. 2008

Ξεκινάει τη λειτουργία της η Εναλλακτική Αγορά (ΕΝ.Α).

Ιουν. 2008

Ο κ. Σπύρος Καπράλος, Πρόεδρος του Χρηματιστηρίου Αθηνών και Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΧΑΕ εξελέγη Πρόεδρος της Ένωσης Ευρωπαϊκών Χρηματιστηρίων (Federation of European Securities Exchanges – FESE).

2 Σεπ. 2009

Ο Όμιλος ΕΧΑΕ έπεσε θύμα επίθεσης από εγχώρια τρομοκρατική οργάνωση, με εκρηκτικό μηχανισμό που ήταν τοποθετημένος σε παγιδευμένο όχημα στον παρακείμενο δρόμο του κτιρίου. Παρά τις μεγάλες υλικές ζημιές στο κτίριο της Λεωφόρου Αθηνών, η χρηματιστηριακή αγορά λειτούργησε κανονικά. Η αποκατάσταση του κτιρίου στην αρχική του μορφή ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2010.

Σύντομο Ιστορικό: 2010 – 2014

15 Ιουλ. 2010

Ολοκληρώθηκε η απόσχιση του κλάδου εκκαθάρισης συναλλαγών από την EXAE και η εισφορά του στην κατά 100% θυγατρική εταιρία του Ομίλου «Εταιρεία Εκκαθάρισης Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε.» (ΕΤΕΚ). Στις **27 Σεπτεμβρίου** ολοκληρώνεται η αναδιάρθρωση των μετασυναλλακτικών υπηρεσιών του Ομίλου, ενεργοποιείται η EXAE (ως Διαχειριστής Σ.Α.Τ.) ώστε να παρέχει υπηρεσίες διακανονισμού συναλλαγών και τήρησης τίτλων σε αλλοδαπές χρηματιστηριακές αγορές (“Investor CSD”) και ξεκινάει η λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς με το νέο μοντέλο λειτουργίας.

16 Μαρ. 2011

Ενεργοποιήθηκε το **δίκτυο XNET**. Το XNET σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε από τον Όμιλο, με βασικό σκοπό να παρέχει τη δυνατότητα στα Μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών και στις Ε.Π.Ε.Υ.-Τράπεζες, να εμπλουτίσουν τις παρεχόμενες στα δίκτυά τους υπηρεσίες πρόσβασης σε ξένες αγορές. Οι μετασυναλλακτικές σχετικές υπηρεσίες παρέχονται μέσω της ΕΤΕΚ (ATHEXClear) και της EXAE (νυν ATHEXCSD) ως Διαχειριστής ΣΑΤ.

30 Ιουν. 2011

Πραγματοποιήθηκε μέσω του συστήματος συναλλαγών ΟΑΣΗΣ του ΧΑ, η πρώτη τακτική δημοπρασία 1,1 εκατομμυρίων **Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων** (European Union Allowances – EUAs).

Ιουλ. 2012

Ξεκίνησε την λειτουργία του το **Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ)**. Το ΕΣΕΔ αποτελεί τον αρμόδιο φορέα στην Ελλάδα για την Εταιρική Διακυβέρνηση και είναι αποτέλεσμα της σύμπραξης της EXAE και του ΣΕΒ, με κοινό όραμα και αποστολή τη διαρκή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων και την αδιάκοπη μεγέθυνση της αξιοπιστίας της ελληνικής αγοράς.

Α' εξάμηνο 2013

Ολοκληρώθηκε η ανακεφαλαιοποίηση των ελληνικών τραπεζών. Τα κεφάλαια που αντλήθηκαν στα πλαίσια της ανακεφαλαιοποίησης των τεσσάρων ελληνικών συστημικών τραπεζών (Alpha Τράπεζα, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Τράπεζα Πειραιώς, Τράπεζα Eurobank Ergasias) ανήλθαν σε €28,6 δις εκ των οποίων τα €3,1 δις καλύφθηκαν από τον ιδιωτικό τομέα και τα €25,5 δις από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ).

Ταυτόχρονα με τις νέες μετοχές που προήλθαν από τις παραπάνω Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου (ΑΜΚ), εισήχθη προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών, ένα νέο χρηματοοικονομικό προϊόν για την Ελληνική αγορά, οι **Τίτλοι Παραστατικών Δικαιωμάτων προς Κτήση Κινητών Αξιών** (Warrants).

19 Δεκ. 2013

Ολοκληρώθηκε η αναδιάρθρωση του Ομίλου. Με την αναδιάρθρωση - συγχώνευση της μητρικής ΕΧΑΕ με την 100% θυγατρική Χρηματιστήριο Αθηνών (ΧΑ) και παράλληλη απόσχιση του κλάδου του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών από την ΕΧΑΕ στην 100% θυγατρική ΧΚΘ (που μετονομάστηκε Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων – ATHEXCSD) ευθυγραμμίζεται η δομή του Ομίλου με τις απαιτήσεις των Ευρωπαϊκών Κανονισμών (EMIR, CSDR) και μεταφέρεται ρευστότητα στην μητρική εταιρία. Η μητρική Εταιρία μετονομάζεται «Ελληνικά Χρηματιστήρια-Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. Συμμετοχών», με διακριτικό τίτλο «Χρηματιστήριο Αθηνών».

Α' εξάμηνο 2014

Ολοκληρώθηκε ο δεύτερος γύρος αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) των τεσσάρων συστημικών τραπεζών (Alpha Τράπεζα, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Τράπεζα Πειραιώς, Τράπεζα Eurobank Ergasias) για την περαιτέρω κεφαλαιακή τους ενίσχυση. Τα κεφάλαια που αντλήθηκαν αποκλειστικά από τον ιδιωτικό τομέα ανήλθαν σε €8,3 δις, εκ των οποίων €7,85 δις από το εξωτερικό.

6 Οκτ. 2014

Ο κύκλος διακανονισμού των συναλλαγών στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά, μετέβη στο T+2 (ολοκλήρωση διακανονισμού εντός δύο εργάσιμων ημερών μετά από την κατάρτιση συναλλαγής), από T+3 που ίσχυε έως τότε. Η αλλαγή του κύκλου διακανονισμού αποτέλεσε προσαρμογή στο νέο Ευρωπαϊκό Κανονισμό για τα Κεντρικά Αποθετήρια (“Central Securities Depository Regulation – CSDR”), ο οποίος μεταξύ άλλων έχει ως στόχο να εναρμονίσει τους κύκλους διακανονισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

1 Δεκ. 2014

Η διαπραγμάτευση παραγώγων μετέβη στο σύστημα συναλλαγών αξιών ΟΑΣΗΣ, το οποίο υπέστη την απαραίτητη αναβάθμιση. Την ίδια ημερομηνία μπήκαν σε παραγωγή τα αναβαθμισμένα συστήματα εκκαθάρισης και διαχείρισης κινδύνου, ολοκληρώνοντας την προσαρμογή της αγοράς παραγώγων στον νέο Κανονισμό EMIR (European Market Infrastructure Regulation).

22 Δεκ. 2014

Επεκτείνεται η Κοινή Πλατφόρμα ΧΑ-ΧΑΚ με την ένταξη της αγοράς παραγώγων του Sibiu Stock Exchange (SIBEX). Η διαπραγμάτευση παραγώγων του SIBEX πραγματοποιείται στο Σύστημα Συναλλαγών ΟΑΣΗΣ ενώ την εκκαθάριση πραγματοποιεί η ATHEXClear.

Γεγονότα 2015-2016

22 Ιαν. 2015

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (Ε.Κ.) αδειοδότησε την ATHEXCLEAR ως Αναγνωρισμένο Κεντρικό Αντισυμβαλλόμενο (QCCP) σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΥ) 648/2012 (EMIR).

29 Ιουν – 31 Ιουλ. 2015

Τις δύο τελευταίες εργάσιμες ημέρες του Ιουνίου και όλο τον Ιούλιο το Χρηματιστήριο παραμένει κλειστό λόγω της τραπεζικής αργίας και εφαρμογής περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls). Αν και το Χρηματιστήριο άνοιξε ξανά στις 3.8.2015, οι περιορισμοί στην αγορά μετοχών για τους Έλληνες επενδυτές παρέμειναν σε ισχύ έως την 9.12.2015, επηρεάζοντας αρνητικά την συναλλακτική δραστηριότητα.

Δεκ. 2015

Ολοκληρώθηκε ο τρίτος γύρος αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) των τεσσάρων συστημικών τραπεζών (Alpha Τράπεζα, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Τράπεζα Πειραιώς, Τράπεζα Eurobank Ergasias) για την περαιτέρω κεφαλαιακή τους ενίσχυση. Τα κεφάλαια που αντλήθηκαν αποκλειστικά από τον ιδιωτικό τομέα ανήλθαν σε €9,4 δις.

Μάιος 2016

Συνεχίζοντας την προσπάθεια ανάπτυξης συνεργασιών με άλλες κεφαλαιαγορές, το Χρηματιστήριο Αθηνών υπέγραψε το 2016 Συμφωνίες Συνεργασίας με το Χρηματιστήριο της Τεχεράνης (Ιράν) και το Χρηματιστήριο της Shenzhen (Κίνα).

Δείτε περισσότερα στο [κεφ. 3.2](#)

Ιουλ. 2016

Επανεκκίνηση της αγοράς εταιρικών ομολόγων, με δύο εκδόσεις – την πρώτη έναρξη διαπραγματεύσεως ομολόγου στην ΕΝ.Α. από την MIs Multimedia (19 Ιουλ.), και την εισαγωγή του ομολόγου της Housemarket, θυγατρικής της εισηγμένης στο Χρηματιστήριο Φουρλής Α.Ε. (6 Οκτ.)

Δείτε περισσότερα στο [κεφ. 4](#)

Ιουλ. 2016

Το Χρηματιστήριο Αθηνών χαρακτηρίστηκε από την εποπτική αρχή της κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ (SEC), ως «Αναγνωρισμένη Αγορά Αξιών του Εξωτερικού» (Designated Offshore Securities Market - DOSM). Με την εξέλιξη αυτή, το Χρηματιστήριο Αθηνών εντάσσεται στην ομάδα των μεγάλων ξένων χρηματιστηρίων που ήδη έχουν λάβει αυτή την αναγνώριση. Η αναγνώριση αυτή έχει ως αποτέλεσμα κινητές αξίες που εκδίδονται στην Ελλάδα και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών μπορούν πλέον να πωλούνται χωρίς να απαιτείται από τον πωλητή να σχηματίζει προηγουμένως την εύλογη πεποίθηση ότι ο αγοραστής βρίσκεται εκτός των ΗΠΑ.

Δείτε περισσότερα στο [κεφ. 3.4](#)

Διοίκηση Ομίλου

02

2 Διοίκηση Ομίλου

2.1 Εταιρική Διακυβέρνηση

Ο όρος «εταιρική διακυβέρνηση» (corporate governance) περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρίες διοικούνται και ελέγχονται. Η εταιρική διακυβέρνηση αρθρώνεται ως ένα σύστημα σχέσεων ανάμεσα στη Διοίκηση της εταιρίας, το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ), τους μετόχους της και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη· συνιστά τη δομή μέσω της οποίας προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι της εταιρίας, εντοπίζονται οι βασικοί κίνδυνοι που αυτή αντιμετωπίζει κατά τη λειτουργία της, προσδιορίζονται τα μέσα επίτευξης των εταιρικών στόχων, οργανώνεται το σύστημα διαχείρισης κινδύνων και καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης της Διοίκησης κατά τη διαδικασία εφαρμογής των παραπάνω.

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες, η Ευρώπη γνώρισε την εκτενή διάδοση κωδίκων εταιρικής διακυβέρνησης (ΚΕΔ). Οι κώδικες αυτοί βασίζονται στην **οικειοθελούς χαρακτήρα «συμμόρφωση ή εξήγηση»** (comply or explain) και με τις ουσιαστικές διατάξεις τους συνιστούν πλέον το κυρίαρχο εργαλείο για τη θέσπιση προτύπων διακυβέρνησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς πληθώρα διατάξεων τους έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από τα περισσότερα διεθνή fora.

Η απουσία στην Ελλάδα ενός ευρέως αποδεκτού και εφαρμοσμένου ΚΕΔ αποτέλεσε το έναυσμα του Συνδέσμου Επιχειρήσεων & Βιομηχανιών (ΣΕΒ) για την σύνταξη του «Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για εισηγμένες εταιρίες» τον Μάρτιο 2011, που να θεσπίζει πρότυπα βέλτιστων πρακτικών διακυβέρνησης για τις ελληνικές εταιρίες. Στόχος του ΚΕΔ ήταν η διαρκής βελτίωση του ελληνικού εταιρικού θεσμικού πλαισίου και ευρύτερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, καθώς και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και της ελληνικής οικονομίας στο σύνολό της.

Ο **Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης** (ΕΚΕΔ) που αντικατέστησε τον ΚΕΔ τον Οκτώβριο 2013, είναι προσαρμοσμένος στην ελληνική νομοθεσία και την επιχειρηματική πραγματικότητα και έχει συνταχθεί με βάση την αρχή της «συμμόρφωσης ή εξήγησης» περιλαμβάνοντας έτσι και θέματα που ξεπερνούν τους υπάρχοντες νόμους και κανόνες.

Ο Κώδικας δεν επιβάλλει υποχρεώσεις, αλλά εξηγεί πώς να υιοθετηθούν ορθές πρακτικές και διευκολύνει τη διαμόρφωση πολιτικών και πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης, που θα ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες συνθήκες κάθε εταιρίας.

Ο Κώδικας είναι διαθέσιμος στο <http://www.athexgroup.gr/el/web/guest/esed-hellenic-cgc>.

Εταιρική Διακυβέρνηση στον Όμιλο

Για τη Διοίκηση της Εταιρίας η ορθή και υπεύθυνη εταιρική διακυβέρνηση αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη δημιουργία αξίας για τους μετόχους της και για τη διαφύλαξη του εταιρικού συμφέροντος.

Η Εταιρία, ως εταιρία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, εφαρμόζει πλήρως την κείμενη νομοθεσία – της οποίας οι ρυθμίσεις υπερिशύουν σε κάθε περίπτωση – για την εταιρική διακυβέρνηση εισηγμένων εταιριών που περιέχονται στους Νόμους 2190/1920, 3016/2002, 4449/2017, όπως ισχύουν και την υπ' αριθ. 5/204/14.11.2000 απόφαση του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Η Εταιρία έχει υιοθετήσει Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης από το 2011 και δημοσιεύει ετησίως **Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης**. Η σχετική Δήλωση για το 2016 περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- **Γενική Συνέλευση – Δικαιώματα μετόχων**
  - Τρόπος λειτουργίας της ΓΣ – Εξουσίες
  - Συμμετοχή Μετόχων στη Γενική Συνέλευση
  - Διαδικασία συμμετοχής και ψήφου μέσω αντιπροσώπου
  - Δικαιώματα μειοψηφίας των μετόχων
  - Διαθέσιμα έγγραφα και πληροφορίες
- **Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ)**
  - Εξουσία – Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου
  - Σύσταση - Θητεία Διοικητικού Συμβουλίου
  - Εκλογή – Αντικατάσταση μελών Διοικητικού Συμβουλίου
  - Συγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα
  - Σύγκληση Διοικητικού Συμβουλίου
  - Απαρτία – Πλειοψηφία – Αντιπροσώπευση μελών – Πρακτικά Συνεδριάσεων
  - Ανάθεση αρμοδιοτήτων Διοικητικού Συμβουλίου σε συμβούλους ή τρίτους
  - Υποχρεώσεις μελών Διοικητικού Συμβουλίου
  - Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου – Πολιτική αμοιβών
  - Αξιολόγηση Διοικητικού Συμβουλίου
  - Λοιπές επαγγελματικές δεσμεύσεις μελών ΔΣ
- **Επιτροπές του ΔΣ**
  - Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee):
  - Επιτροπή Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών ΔΣ και Αμοιβών («Nomination and Compensation Committee»)
  - Στρατηγική Επιτροπή Επενδύσεων
  - Διοικούσα Επιτροπή Χρηματιστηριακών Αγορών
  - Επιτροπή Λειτουργίας ΧΝΕΤ
- **Πολιτική ίσων ευκαιριών και πολυμορφίας**
- **Θέματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρίας σε σχέση με τη διαδικασία αναφορών**
- **Στρατηγική κινδύνου και διαχείριση κινδύνου**
- **Πληροφοριακά στοιχεία του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ**

Το πλήρες κείμενο της Δήλωσης εκάστου έτους περιλαμβάνεται στην αντίστοιχη **Ετήσια Οικονομική Έκθεση**. Όλες οι Οικονομικές Εκθέσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Ομίλου www.athexgroup.gr/ir στην ενότητα «Εκθέσεις/Οικονομικές Καταστάσεις».

2.2 Διοικητικό Συμβούλιο - Σύθεση

Σύμφωνα με το ισχύον Καταστατικό, η Εταιρία διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από **13 μέλη**, εκ των οποίων **2** μέλη έχουν εκτελεστικές αρμοδιότητες και **11** έχουν μη εκτελεστικές αρμοδιότητες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εξελέγη στη Τακτική Γενική Συνέλευση της **20.05.2015**. Η θητεία του είναι τετραετής, παρατεινόμενη αυτοδικαίως μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας, που θα συνέλθει ή θα συγκληθεί μετά της λήξη της θητείας του.

Διοικητικό Συμβούλιο Χρηματιστηρίου Αθηνών

Μέλος	Θέση	Φύλο	Συμμετοχή σε Επιτροπές ΔΣ		
			Ελέγχου	Αμοιβών	Επενδ.
Γεωργάνας Ιάκωβος	Πρόεδρος, Μη Εκτ. Μέλος	A		M	
Λαζαρίδης Σωκράτης	Αντιπρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος, Εκτ. Μέλος	A			
Αντωνόπουλος Αλέξανδρος	Ανεξάρτητο μη Εκτ. Μέλος	A	M		Π
Βασιλείου Κωνσταντίνος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	A			
Εμίρης Ιωάννης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	A			
Καραϊσκάκης Δημήτρης	Εκτ. Μέλος (Επιτελικός Δ/ντης Λειτουργιών)	A			
Κουνενάκη – Εφραίμογλου Σοφία	Ανεξάρτητο μη Εκτ. Μέλος	Θ		M	
Κυριακόπουλος Ιωάννης (1)	Μη Εκτελεστικό Μέλος	A			Π
Λάζαρη Αδαμαντίνη	Ανεξάρτητο μη Εκτ. Μέλος	Θ	M		M
Μυλωνάς Νικόλαος	Ανεξάρτητο μη Εκτ. Μέλος	A	Π		
Πιλάβιος Αλέξιος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	A			M
Χριστόπουλος Διονύσιος	Ανεξάρτητο μη Εκτ. Μέλος	A			
Χρυσοχοϊδης Νικόλαος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	A			

Π: Πρόεδρος | Μ: Μέλος

Οι Επιτροπές του ΔΣ καθώς και οι ρόλοι τους περιγράφονται στο [κεφ. 2.5](#).

Μεταβολές στη σύθεση του ΔΣ το 2016

- (1) Κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 22.02.2016 ο κ. Ιωάννης Κυριακόπουλος αντικατέστησε την κα. Πόλα Χατζησωτηρίου, ως μη εκτελεστικό Μέλος.

Τα βιογραφικά σημειώματα των μελών του νέου Διοικητικού Συμβουλίου παρατίθενται παρακάτω, και είναι επίσης διαθέσιμα στον ιστότοπο της Εταιρίας (www.athexgroup.gr).

2.3 Βιογραφικά μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Ιάκωβος Γεωργάνας – Πρόεδρος, μη εκτελεστικό μέλος

Ο κ. Ιάκωβος Γεωργάνας είναι μη Εκτελεστικός Πρόεδρος της Ελληνικά Χρηματιστήρια – Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. Συμμετοχών και Μέλος της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών ΔΣ καθώς και μη Εκτελεστικός Πρόεδρος της Εταιρίας Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.

Είναι επίσης μη Εκτελεστικός Α' Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας Πειραιώς όπου και διετέλεσε Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος από τον Ιανουάριο του 1992 έως τον Μάιο του 2004. Σπούδασε στην Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (Αθήνα, 1955), καθώς και στο Harvard Business School (Advanced Management Program - άνοιξη 1979). Τον Ιούλιο του 1958 εισήλθε στην υπηρεσία του Οργανισμού Χρηματοδότησης Οικονομικής Αναπτύξεως (Ο.Χ.Ο.Α.), της μετέπειτα ΕΤΒΑbank, στην οποία εργάστηκε επί 33 χρόνια ως στέλεχος, Υποδιοικητής και Διοικητής κατά την περίοδο 2002-2003.

Διετέλεσε Πρόεδρος της Εταιρίας Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε., Αντιπρόεδρος και Μέλος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς από 12.1.1989 έως 31.1.1991, Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΔΣ της Ενώσεως Ελληνικών Τραπεζών, Μέλος της Επιτροπής των Αναπληρωτών Διοικητών των Ιδρυμάτων Μακροπρόθεσμης Πίστης των Χωρών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.) καθώς και Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (Ι.Ο.Β.Ε.).

Σωκράτης Λαζαρίδης – Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος

Ο κ. Σωκράτης Λαζαρίδης είναι Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Παράλληλα, είναι Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του Χρηματιστηρίου Αθηνών, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθώς και Πρόεδρος του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνο-αμερικανικού Επιμελητηρίου.

Στον Όμιλο εργάζεται από το 1994 σε διάφορες θέσεις στο Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών, στην εταιρία «Ανάπτυξη Συστημάτων & Υποστήριξη Κεφαλαιαγοράς Α.Ε.» (ΑΣΥΚ ΑΕ) και στο Χρηματιστήριο Αθηνών, ενώ έχει διατελέσει μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Παραγώγων και της Εταιρείας Εκκαθάρισης Συναλλαγών Επί Παραγώγων.

Επίσης, υπήρξε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας Link Up Markets και της Ένωσης Ευρωπαϊκών Χρηματιστηρίων (FESE).

Σπούδασε στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και συνέχισε για MSc στο Queen Mary College του Λονδίνου, με ειδίκευση στην Οικονομετρία. Το 1987 ιδρύει την εταιρία EFFECT ΕΠΕ, που ειδικεύτηκε στο χώρο ανάπτυξης λογισμικού για την κεφαλαιαγορά. Γεννήθηκε το 1962, είναι παντρεμένος και έχει μια κόρη.

Αλέξανδρος Αντωνόπουλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

Ο κ. Αλέξανδρος Αντωνόπουλος διετέλεσε Αν/της Δ/νων Σύμβουλος της Τράπεζας Αττικής. Σπούδασε μαθηματικά στο Παν/μιο Αθηνών και είναι κάτοχος μεταπτυχιακών τίτλων σε Επιχειρησιακή Έρευνα (MSc) από το London School of Economics και στη Διοίκηση Επιχειρήσεων με ειδικότητα στην Χρηματοοικονομική (MBA) από το Imperial College του Λονδίνου.

Έχει διατελέσει εκτελεστικός Πρόεδρος του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, μέλος του ΔΣ της Αγροτικής Τράπεζας, Δ/νων Σύμβουλος στις εταιρίες επενδύσεων ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ Α.Ε και ΔΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ Α.Ε, ενώ μεταξύ άλλων, κατείχε διευθυντικές θέσεις και συμμετείχε ως μέλος σε διοικητικά συμβούλια εταιριών στους ομίλους της Τράπεζας PROBANK, EFG Eurobank Ergasias και Τράπεζα Εργασίας.

Κωνσταντίνος Βασιλείου – Μη εκτελεστικό μέλος

Ο Κωνσταντίνος Βασιλείου είναι επικεφαλής της Γενικής Διεύθυνσης Τραπεζικής Επιχειρήσεων και Επενδυτικής Τραπεζικής Ομίλου (GCIB) και μέλος της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού και της Διοικητικής Επιτροπής της Eurobank. Είναι υπεύθυνος για τις μονάδες Τραπεζικής Επιχειρήσεων, Large Corporate και Commercial Banking, καθώς επίσης και για τα εξειδικευμένα τμήματα Shipping, Structured Finance, Global Transaction Banking, Eurobank Equities, Investment Banking & Principal Capital Strategies και Loan Syndications & Debt Capital Markets,. Είναι επίσης μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Eurobank Factors και της Eurobank Equities.

Πριν την ένταξή του στη Eurobank στα τέλη του 2005, ο κ. Βασιλείου ήταν Country Manager στην Bank of Tokyo-Mitsubishi, με έδρα το Λονδίνο και με χώρες ευθύνης την Ελλάδα, Κύπρο όσο και την περιοχή των Βαλκανίων. Έχοντας περισσότερα από 15 χρόνια εμπειρίας στον τομέα Corporate & Investment Banking, έχει εμπλακεί ενεργά στις περισσότερες μεγάλες χρηματοδοτήσεις τόσο στην Ελλάδα όσο και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, και έχει ολοκληρώσει ορισμένες από τις μεγαλύτερες εταιρικές αναδιαρθρώσεις χρέους στην Ελλάδα. Ο κ. Βασιλείου είναι κάτοχος MBA από το Πανεπιστήμιο της Βοστώνης το 1998 και πτυχιούχος στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών το 1994. Γεννήθηκε το 1972.

Ιωάννης Εμίρης – Μη εκτελεστικό μέλος

Ο Γιάννης Εμίρης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1963. Είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών και Διοίκησης Επιχειρήσεων από την ΑΣΟΕΕ και MBA από το Columbia Business School, καθώς και Certified Public Accounting στις ΗΠΑ.

Εργάστηκε ως ορκωτός λογιστής στην Price Waterhouse Coopers στη Νέα Υόρκη, ενώ από το 1991 εργάστηκε στον χώρο της Επενδυτικής Τραπεζικής, ξεκινώντας την καριέρα του στην Alpha Finance. Από το 2004 ήταν επικεφαλής της Διεύθυνσης Επενδυτικής Τραπεζικής και Χρηματοδοτήσεων Project Finance της Alpha Bank.

Έχει πραγματοποιήσει πλήθος συμβουλευτικών εργασιών στον χώρο των εξαγορών, συγχωνεύσεων, εταιρικών αναδιαρθρώσεων και κεφαλαιαγοράς, ενώ ήταν υπεύθυνος πολυάριθμων έργων ιδιωτικοποιήσεων. Επίσης, έχει πραγματοποιήσει χρηματοδοτήσεις σε βάση Project Finance για ενεργειακά έργα, ανάπτυξη υποδομών και εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Δημήτρης Καραϊσκάκης – Εκτελεστικό μέλος

Ο κ. Δημήτρης Καραϊσκάκης γεννήθηκε το 1964 στην Πάτρα και είναι απόφοιτος του Τμήματος Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής του Πολυτεχνείου Πατρών.

Το 1986 προσελήφθη στο Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών (www.cti.gr) αναλαμβάνοντας έργα καινοτομίας σε τομείς ανάπτυξης λογισμικού και γενικότερα σχεδιασμού πληροφοριακών συστημάτων. Συμμετείχε σαν Αναπληρωτής Υπεύθυνος Έργου και Τεχνικός Υπεύθυνος στο έργο του Διαχειριστικού Συμβούλου για την Υλοποίηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου του ΧΑ στο πρόγραμμα Κλεισθένης (1995-1997), με αποτέλεσμα την επιτυχή εκτέλεση διεθνών διαγωνισμών προμηθειών για τον εκσυγχρονισμό των πληροφορικών υποδομών του ΧΑ.

Τον Μάιο του 1997 προσελήφθη στην εταιρία πληροφορικής του ΧΑ, Ανάπτυξη Συστημάτων και Υποστήριξη Κεφαλαιαγοράς (ΑΣΥΚ Α.Ε.), με κεντρικό ρόλο τον συντονισμό των έργων ανάπτυξης στην Ελληνική Κεφαλαιαγορά, με σημαντικότερα αυτό της υλοποίησης του Ολοκληρωμένου Αυτόματου Συστήματος Ηλεκτρονικών Συναλλαγών (ΟΑΣΗΣ) και της δημιουργίας της Αγοράς Παραγώγων. Τον Ιούνιο του 2000 προήχθη στη θέση του Γενικού Διευθυντή στην εταιρία και με την σύσταση της ΕΧΑΕ συμμετείχε σαν μέλος στο Συμβούλιο Διευθυνόντων του Ομίλου. Επίσης διετέλεσε στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας Εκκαθάρισης Συναλλαγών Επί Παραγώγων (ΕΤΕΣΕΠ), και μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας Διαβαλκανικού Εμπορίου (FORTHE-com).

Τον Απρίλιο του 2005 ανέλαβε τον ρόλο του Διευθυντή Τεχνολογικών Συστημάτων και Υπηρεσιών σε επίπεδο Ομίλου, συντονίζοντας και συμμετέχοντας σε έργα ανάπτυξης, όπως την υλοποίηση του Νέου Κέντρου Δεδομένων του Ομίλου, την ανάπτυξη της Κοινής Πλατφόρμας ΧΑ-ΧΑΚ και την αναδιάρθρωση των υπηρεσιών Εκκαθάρισης, Διακανονισμού και Καταχώρησης (Unbundling) στον Όμιλο ΕΧΑΕ.

Από τον Ιανουάριο του 2011 ανέλαβε τον ρόλο του Επιτελικού Διευθυντή Λειτουργιών (Chief Operations Officer), για τον κεντρικό συντονισμό και εποπτεία όλων των παραγωγικών μονάδων λειτουργίας και ανάπτυξης του Ομίλου.

Σοφία Κουνενάκη-Εφραίμογλου – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

Η κα Σοφία Κουνενάκη-Εφραίμογλου έχει διαδραματίσει ενεργό ρόλο στη διοίκηση εταιριών που δραστηριοποιούνται στους τομείς της Επικοινωνίας, του Εμπορίου, της Βιομηχανίας και του Portfolio Management ως Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος εταιριών, ανάμεσα στις οποίες η εταιρία τηλεπικοινωνιών Vivodi Telecom και η Fortius Finance ΑΧΕΠΕΥ, τις οποίες η ίδια ίδρυσε.

Η κα Σοφία Κουνενάκη-Εφραίμογλου είναι Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος της εταιρίας ΑΡΔΗΤΤΟΣ Α.Ε. Παράλληλα, η κα Σοφία Κουνενάκη-Εφραίμογλου είναι μέλος στο Γενικό Συμβούλιο του ΣΕΒ και Μέλος του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών. Είναι Αντιπρόεδρος του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης, μια κοινή πρωτοβουλία της ΕΧΑΕ και του ΣΕΒ. Στο ΕΒΕΑ είναι εκλεγμένο μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο και Υπεύθυνη για την Τουρκία στο Τμήμα Διεθνών Σχέσεων. Είναι, επίσης, Αντιπρόεδρος της εταιρίας «Τεχνόπολη-Ακρόπολις Α.Ε.» (Τεχνολογικό Πάρκο), Ταμίας στο ΔΣ του ALBA (Athens Laboratory of Business Administration) και μέλος στο Business Advisory Council του MBA International Program του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Ακόμα, είναι Μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Ινστιτούτου Οικονομικής Πολιτικής και Δημόσιας Διακυβέρνησης του Ελληνο-Αμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου. Με γνήσιο ενδιαφέρον για τον ελληνικό πολιτισμό και ως Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού & Επικεφαλής του Κέντρου Πολιτισμού «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ», η κα Κουνενάκη-Εφραίμογλου διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη διατήρηση και διάδοση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Είναι επίσης μέλος στο Διοικητικό

Συμβούλιο του Πελοποννησιακού Λαογραφικού Ιδρύματος.

Είναι κάτοχος πανεπιστημιακών πτυχίων και μεταπτυχιακών τίτλων στη Φιλοσοφία, την Ψυχολογία, τη Διοίκηση Επιχειρήσεων και τον Προγραμματισμό Η/Υ και μιλά αγγλικά, γαλλικά και ιταλικά. Η κα Σοφία Κουνενάκη-Εφραίμογλου είναι παντρεμένη με τον κ. Δημήτρη Λ. Εφραίμογλου και είναι μητέρα τριών παιδιών.

Ιωάννης Κυριακόπουλος – Μη εκτελεστικό μέλος

Ο κ. Ιωάννης Κυριακόπουλος είναι Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών της Εθνικής Τράπεζας και του Ομίλου από το Σεπτέμβριο του 2015 και μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας. Επίσης είναι Α΄ Αντιπρόεδρος στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εθνικής ΠΑΝΓΑΙΑ και μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας Ελληνικά Χρηματιστήρια - Χρηματιστήριο Αθηνών

Εργάστηκε στο Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας ως Οικονομικός και Διοικητικός Διευθυντής από το Φεβρουάριο του 2012 έως τον Ιούνιο του 2015.

Στην Εθνική Τράπεζα εργάστηκε από το 1977 μέχρι το 2012. Κατά τη διάρκεια της θητείας του στην Τράπεζα διετέλεσε Βοηθός Γενικός Διευθυντής Δραστηριοτήτων Εξωτερικού (2011–2012), Βοηθός Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών (2009–2011) καθώς και Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών της Τράπεζας (2002–2009).

Είναι πτυχιούχος του Μαθηματικού και του Οικονομικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου (MSc in Statistics and Operational Research) του Πανεπιστημίου Loughborough της Αγγλίας.

Αδαμαντίνη Λάζαρη – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

Η κα Ντίνα (Αδαμαντίνη) Λάζαρη, γεννήθηκε το 1958 στη Θεσσαλονίκη. Απόφοιτος του Οικονομικού Τμήματος της Α.Σ.Ο.Ε.Ε., είναι κάτοχος M.Sc. Οικονομικών από το LONDON SCHOOL OF ECONOMICS, με εξειδίκευση στις Βιομηχανικές Σχέσεις και στη Διοίκηση Προσωπικού, καθώς και του European Master in Business Administration σε θέματα οπτικοακουστικών πολυμέσων.

Την περίοδο 1982-1986 ήταν συνεργάτης του Οικονομικού Γραφείου του Πρωθυπουργού.

Το 1986 προσελήφθη στην Εμπορική Τράπεζα ως Ειδικός Οικονομολόγος, στη οποία απασχολήθηκε αρχικά στη Διεύθυνση Προσωπικού και στη συνέχεια στη Διεύθυνση Διεθνών Δραστηριοτήτων. Παράλληλα, από το 1986 έως το 1989 ήταν Ειδική Συνεργάτης για θέματα κοινωνικής πολιτικής στη Γραμματεία του Ανωτάτου Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής.

Το Μάρτιο του 1994 έγινε Σύμβουλος Διοίκησης στην Εμπορική Τράπεζα, θέση την οποία διατήρησε ως το Δεκέμβριο του 2009. Από το Νοέμβριο του 1993 μέχρι το Φεβρουάριο του 1999 απασχολήθηκε, παράλληλα, ως Ειδική Συνεργάτης στο Οικονομικό Γραφείο του Πρωθυπουργού.

Την περίοδο 2002-2005 ήταν επίσης Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος της EBISAK A.E., θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου της Εμπορικής Τράπεζας και της Alpha Bank, ενώ από τον Ιούλιο του 2008 ως την ανάληψη των καθηκόντων της στην ΑΤΕbank, διετέλεσε Διευθύντρια και μέλος του ΔΣ του Ιστορικού Αρχείου της Εμπορικής Τράπεζας.

Από το Νοέμβριο του 2001 έως το Μάρτιο 2004, διετέλεσε μέλος του ΔΣ της Αγροτικής Τράπεζας.

Η κυρία Λάζαρη είναι εκλεγμένο μέλος του ΔΣ του Επαγγελματικού Ταμείου Οικονομολόγων (ΕΤΑΟ), ενώ έχει επίσης διατελέσει μέλος σε ΔΣ διαφόρων εταιριών καθώς και μέλος οικονομικών επιτροπών και αντιπροσωπειών.

Νικόλαος Μυλωνάς – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

Ο Δρ. Νικόλαος Μυλωνάς είναι καθηγητής της Χρηματοοικονομικής στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών όπου εκτελεί καθήκοντα Αναπληρωτή Πρύτανη Οικονομικών Υποθέσεων. Κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο MBA από το Baruch College και διδακτορικό δίπλωμα από το City University of New York.

Έχει διδάξει μαθήματα χρηματοοικονομικής στο University of Massachusetts at Amherst, στο Baruch College και στο ALBA. Δια μέσω των ετών έχει αναπτύξει και διοικήσει μεταπτυχιακού επιπέδου προγράμματα για στελέχη επιχειρήσεων σε διάφορες μεγάλες επιχειρήσεις και τράπεζες. Η ερευνητική του ενασχόληση εστιάζεται σε θέματα κεφαλαιαγορών, παραγώγων και αγορών ενέργειας με ιδιαίτερη έμφαση στα θέματα της θεσμικής επένδυσης.

Τα πολυάριθμα άρθρα του έχουν δημοσιευτεί σε αξιόλογα διεθνή ακαδημαϊκά περιοδικά περιλαμβανομένου του Journal of Finance ενώ ένα από τα βιβλία του Αγορές και Προϊόντα Παραγώγων αποτελεί σημείο αναφοράς στον ακαδημαϊκό και επαγγελματικό χώρο.

Στην επαγγελματική του καριέρα έχει αναλάβει το ρόλο του Διευθυντή Επενδύσεων σε θεσμικό επενδυτή, ήταν Πρόεδρος επενδυτικών επιτροπών σε εταιρείες αμοιβαίων κεφαλαίων και έχει υπηρετήσει ως σύμβουλος σε τράπεζες, θεσμικούς επενδυτές και χρηματιστηριακές εταιρείες. Σήμερα υπηρετεί ως Διευθύνων Σύμβουλος σε δύο ανώνυμες εταιρείες, μέλος ΔΣ εταιριών μεταξύ των οποίων η Ελληνικά Χρηματιστήρια-Χρηματιστήριο Αθηνών ως μη εκτελεστικό μέλος και εκτελώντας χρέη Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου.

Αλέξιος Πιλάβιος – Μη εκτελεστικό μέλος

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1953. Είναι κάτοχος B.Sc.(Econ) από το London School of Economics, M.A. (Economics) από το University of Essex και Ph.D στα Οικονομικά της Παιδείας από το London University Institute of Education.

Το διάστημα 1983-1991 εργάσθηκε σε διευθυντικές θέσεις στις τράπεζες Εργασίας, Εμπορική και ΕΤΕΒΑ.

Το διάστημα 1992-2004 διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος της Alpha Επενδύσεων και της Alpha Asset Management.

Τον Απρίλιο του 2004 έως και τον Μάιο του 2009 διετέλεσε Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Από τον Ιούλιο του 2009 έως και σήμερα είναι Γενικός Διευθυντής Wealth Management της Alpha Bank.

Έχει διατελέσει μέλος του ΔΣ του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών (1994-1996), Πρόεδρος της Ενώσεως Θεσμικών Επενδυτών (1996-2000), μέλος του ΔΣ της Ελληνικά Χρηματιστήρια ΑΕ (2000-2003). Από το 2007 έως και το Μάιο του 2009 διετέλεσε Πρόεδρος της ομάδος οικονομολόγων ECONET της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών (CESR).

Διονύσιος Χριστόπουλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

Ο Διονύσιος Χριστόπουλος είναι στέλεχος στην Τράπεζα της Ελλάδος και ασχολείται με την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ευρύ φάσμα αντικειμένων στη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος. Διαθέτει μεταπτυχιακό δίπλωμα (Μάστερ) στα Χρηματοοικονομικά και πτυχίο στα Οικονομικά και έχει συμμετάσχει σε σεμινάρια - συνέδρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό με αντικείμενο την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Επιπλέον, έχει συμμετάσχει σε διευρωπαϊκές ομάδες εργασίας για τον καθορισμό προτύπων λειτουργίας και ελέγχου πιστωτικών ιδρυμάτων στο επίπεδο των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών.

Νικόλαος Χρυσοχοΐδης – Μη εκτελεστικό μέλος

Ο κ. Νικόλαος Χρυσοχοΐδης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1974. Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και στα Χρηματοοικονομικά (MBA) από το Πανεπιστήμιο του Rochester. Κατέχει όλες τις Πιστοποιήσεις της Ελληνικής Κεφαλαιαγοράς (Πιστοποιημένος Αναλυτής, Διαχειριστής και Σύμβουλος), είναι Πιστοποιημένος Ειδικός Διαπραγματευτής για την Αγορά Παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών και διαθέτει τις πιστοποιήσεις Series 7-Διαπραγματευτής στην αγορά μετοχών των Η.Π.Α. και Securities Representative Certificate και Derivatives Representative Certificate από το Securities Institute της Μεγάλης Βρετανίας.

Ο κ. Χρυσοχοΐδης έχει εργαστεί στην Donaldson, Lufkin and Jenrette Inc. στη Βοστώνη καθώς και στην Credit Suisse First Boston Private Client Services στη Νέα Υόρκη και το Λονδίνο, είναι Διευθύνων Σύμβουλος και Χρηματιστηριακός Εκπρόσωπος της Ν. Χρυσοχοΐδης Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. και Αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (Σ.ΜΕ.Χ.Α.).

2.4 Αμοιβές μελών ΔΣ και διευθυντικών στελεχών

Αμοιβές ΔΣ εταιριών Ομίλου - 2016

Εταιρία	Αποζημίωση ανά συνεδρίαση ΔΣ (€)	Συνολικές μικτές αμοιβές (€)
ATHEX	160,00	28.920,00 *
ATHEXClear	160,00	8.160,00
ATHEXCSD	-	-

* Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνονται αμοιβές ελεγκτικής επιτροπής μικτής αμοιβής €160 ανά συνεδρίαση και αμοιβές στρατηγικής επιτροπής επενδύσεων μικτής αμοιβής €140 ανά μήνα.

Τα εκτελεστικά μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των εταιριών του Ομίλου (ATHEX, ATHEXClear, ATHEXCSD) δεν λαμβάνουν αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στα Διοικητικά Συμβούλια.

Αποδοχές ανώτατων στελεχών Ομίλου - 2016

Όνοματεπώνυμο	Θέση	Αποδοχές (μικτές)
Λαζαρίδης Σωκράτης	Διευθύνων Σύμβουλος (CEO)	186.287,44
Γκόβαρης Βασίλης	Επιτελικός Διευθυντής Χρηματοοικονομικών (CFO)	88.076,89
Καραϊσκάκης Δημήτρης	Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργιών (COO)	103.345,28
Πορφύρης Νικόλαος	Αναπλ. Επιτελικός Δ/ντης Λειτουργιών (dCOO)	96.136,87
	Σύνολο	473.846,48

2.5 Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου

Στην παρούσα ενότητα περιγράφονται συνοπτικά οι Επιτροπές του ΔΣ της Εταιρίας. Η πλήρης περιγραφή του ρόλου τους περιλαμβάνεται στην Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης που αποτελεί τμήμα της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης 2016 που έχει δημοσιευτεί και είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Εταιρίας – www.athexgroup.gr/ir, στην ενότητα «Εκθέσεις/Οικονομικές Καταστάσεις».

Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee)

Η Επιτροπή Ελέγχου λειτουργεί ως εποπτική επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ) με κύριο σκοπό την επίβλεψη της ποιότητας και της ακεραιότητας των λογιστικών και ελεγκτικών μηχανισμών, καθώς επίσης και των λειτουργιών παραγωγής οικονομικών καταστάσεων. Η Επιτροπή Ελέγχου αναφέρεται στο ΔΣ της Εταιρίας και για θέματα της ATHEXCSD στο ΔΣ της θυγατρικής εταιρίας.

Βασικές αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι:

- Εποπτεία της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου
- Εποπτεία των Τακτικών Ελεγκτών
- Εποπτεία των Οικονομικών Καταστάσεων
- Εποπτεία των Ελεγκτικών Μηχανισμών

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος	Νικόλαος Μυλωνάς
Μέλη	Αδαμαντίνη Λάζαρη
	Αλέξανδρος Αντωνόπουλος

Επιτροπή Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών ΔΣ και Αμοιβών

Η Επιτροπή Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών ΔΣ και Αμοιβών («Nomination and Compensation Committee») απαρτίζεται από τρία μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκ των οποίων τουλάχιστον δύο είναι ανεξάρτητα μέλη και προεδρεύει αυτής ανεξάρτητο μέλος.

Βασικές αρμοδιότητες της επιτροπής είναι:

- Ο καθορισμός της πολιτικής της Εταιρίας στο θέμα των αμοιβών και λοιπών παροχών που λαμβάνουν τα εκτελεστικά μέλη της Διοίκησης της Εταιρίας, με τρόπο που να εξασφαλίζει σεβασμό των αρχών της διαφάνειας και της εταιρικής διακυβέρνησης.
- Η διασφάλιση ότι τα εκτελεστικά μέλη της Διοίκησης της Εταιρίας λαμβάνουν αμοιβές και παροχές ανάλογες προς τα καθήκοντα και τις ευθύνες τους, ικανές να προσελκύσουν στελέχη υψηλής εμπέλειας και αποτελεσματικότητας, και οι οποίες είναι αντίστοιχες αυτών που παρέχονται από άλλους χρηματιστηριακούς ομίλους, με συγκρίσιμο μέγεθος και εργασίες στο εξωτερικό.

- Η αξιολόγηση της απόδοσης των εκτελεστικών μελών της Διοίκησης κατά την εκάστοτε τρέχουσα οικονομική χρήση, σε συνάρτηση πάντοτε προς τους στόχους του εγκεκριμένου Προϋπολογισμού και τις κρατούσες συνθήκες στην αγορά.
- Η ευθυγράμμιση των συμφερόντων των μετόχων προς αυτά των εκτελεστικών μελών της Διοίκησης και των ανώτατων Διευθυντικών στελεχών διαμέσου τακτικών ή έκτακτων παροχών συνδεδεμένων προς την κερδοφορία ή την απόδοση επί των ιδίων κεφαλαίων ή γενικότερα τα οικονομικά αποτελέσματα της Εταιρίας και του Ομίλου.
- Η εισήγηση προς το ΔΣ προσώπου ή προσώπων καταλλήλων να διαδεχθούν τον Πρόεδρο ή τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, σε περίπτωση παραίτησης ή διαρκούς αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων τους για οποιοδήποτε λόγο κατά τη διάρκεια της θητείας τους.
- Η εισήγηση προς το ΔΣ προσώπου ή προσώπων καταλλήλων να αντικαταστήσουν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σε περίπτωση παραίτησης ή εκπτώσεως από το αξίωμά τους ή διαρκούς αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων τους για οποιοδήποτε λόγο κατά τη διάρκεια της θητείας τους.
- Η εισήγηση προς το ΔΣ καταλόγου με πρόσωπα κατάλληλα να εκλεγούν από τη Γενική Συνέλευση ως μέλη του ΔΣ της Εταιρίας.

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος	Αλέξανδρος Αντωνόπουλος
Μέλη	Ιάκωβος Γεωργάνας Σοφία Κουνενάκη – Εφραίμογλου

Στρατηγική Επιτροπή Επενδύσεων

Η Στρατηγική Επιτροπή Επενδύσεων απαρτίζεται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, με κύριο σκοπό τον καθορισμό επενδυτικής στρατηγικής. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής παρευρίσκεται και ο Επιτελικός Διευθυντής Χρηματοοικονομικών ο οποίος έχει οριστεί ως διαχειριστής των διαθεσίμων της Εταιρίας. Η Στρατηγική Επιτροπή Επενδύσεων αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος	Ιωάννης Κυριακόπουλος
Μέλη	Αλέξιος Πιλάβιος Αδαμαντίνη Λάζαρη

Διοικούσα Επιτροπή Χρηματιστηριακών Αγορών

Σκοπός της Επιτροπής είναι ιδίως η λήψη αποφάσεων σε θέματα Πρόσβασης στις Αγορές, Διαπραγμάτευσης στις Αγορές, Εισαγωγής Χρηματοπιστωτικών Μέσων και ένταξης σε Κατηγορίες, Υποχρεώσεις Ενημέρωσης των εισηγμένων εταιριών, Επιβολής Μέτρων σύμφωνα με την ενότητα (6) του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, καθώς και λοιπών θεμάτων που άπτονται της λειτουργίας των αγορών και εφαρμογής του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, όπως αυτά εξειδικεύονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής. Περαιτέρω, η Επιτροπή έχει την αρμοδιότητα για την τροποποίηση του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών καθώς και για την έκδοση αποφάσεων σε εκτέλεση του Κανονισμού, σύμφωνα με την παράγραφο 7.1.3.

Σύνθεση της Επιτροπής:

1. Πρόεδρος Σωκράτης Λαζαρίδης, Διευθύνων Σύμβουλος
2. Αντιπρόεδρος Νικόλαος Πορφύρης, Αναπληρωτής Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργιών
3. Μέλη Παναγιώτης Δράκος, Πρόεδρος Ένωσης Εισηγμένων Εταιριών
4. Ελευθέριος Κούρταλης, Πρόεδρος Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων- Κλωστοϋφαντουργών
5. Μιχαήλ Καραμανώφ, Διευθύνων Σύμβουλος “ΚΑΡΑΜΑΝΩΦ ΧΑΕΠΕΥ”
6. Κίμων Βολίκας, Πρόεδρος Ένωσης Θεσμικών Επενδυτών
7. Αθανάσιος Σαββάκης, Πρόεδρος Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος
8. Διονύσιος Χριστόπουλος, στέλεχος Τράπεζας της Ελλάδος
9. Απόστολος Πατρίκιος, Δικηγόρος, Γραμματέας της Επιτροπής

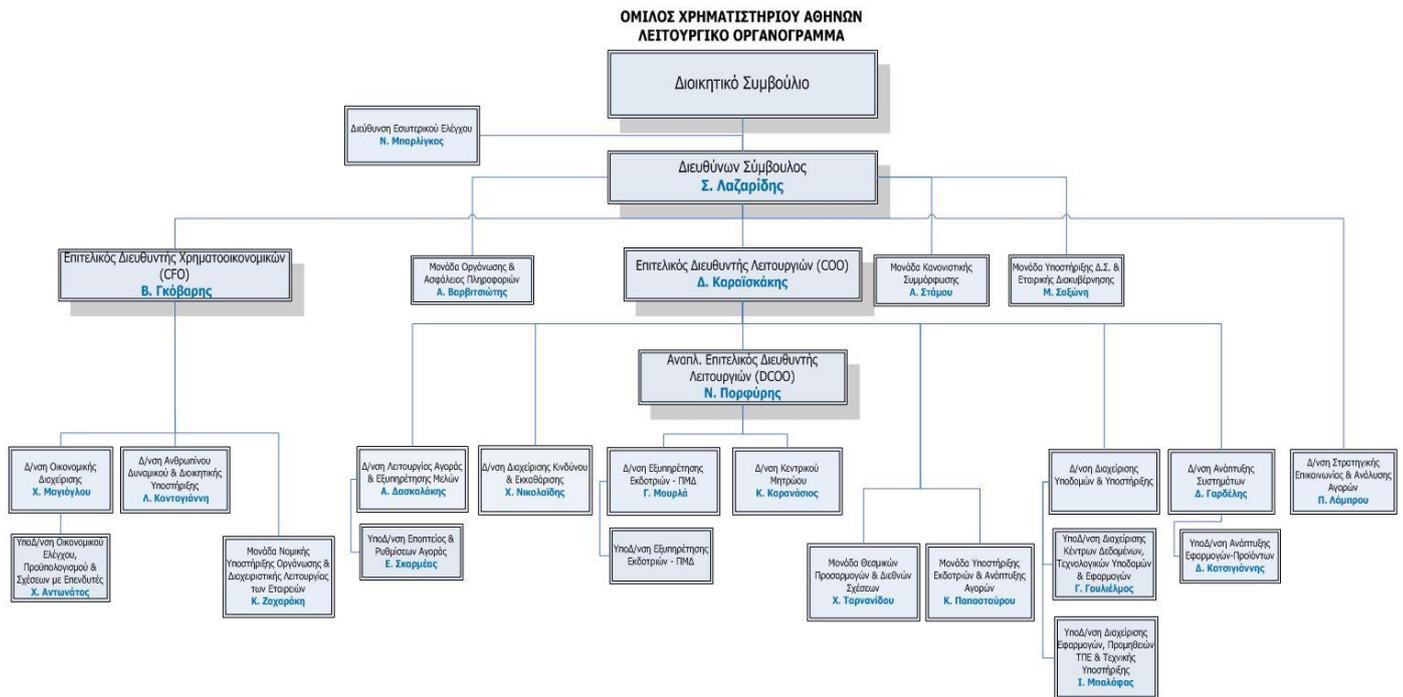
Επιτροπή Λειτουργίας ΧΝΕΤ

Αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι η ρύθμιση κάθε θέματος και αναγκαίας λεπτομέρειας που αφορούν στην εφαρμογή των όρων του Ρυθμιστικού Πλαισίου αναφορικά με τη λειτουργία των υπηρεσιών ΧΝΕΤ, ιδίως σε σχέση με το Δίκτυο ΧΝΕΤ, την εξέταση αιτήσεων και τη συμμετοχή των Εντολέων και των Μελών Εκπλήρωσης, τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για τη διαχείριση κινδύνου και τον καθορισμό όλων των πάσης φύσεως παραμέτρων, μεθοδολογιών και διαδικασιών που αφορούν στη διαχείριση αυτή, τις διαδικασίες διευθέτησης των Συναλλαγών ΧΝΕΤ και διακανονισμού, περιλαμβανομένου του καθορισμού Φορέων χρηματικού διακανονισμού και των ειδικότερων διαδικασιών που διεξάγονται με την Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων για το διακανονισμό, την αντιμετώπιση υπερημεριών ως και τη λήψη συναφών μέτρων.

Σύνθεση της Επιτροπής:

- Πρόεδρος Δημήτριος Καραϊσκάκης, Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργιών
- Μέλη Ανδρέας Δασκαλάκης, Διευθυντής Λειτουργίας Αγοράς & Εξυπηρέτησης Μελών,
Χρήστος Νικολαΐδης, Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνου & Εκκαθάρισης,
Κωνσταντίνος Καρανάσιος, Διευθυντής Κεντρικού Μητρώου
Δημήτριος Γαρδέλης, Διευθυντής Ανάπτυξης Συστημάτων

2.6 Οργανόγραμμα

<http://www.athexgroup.gr/el/organizational-structure>

2.7 Νομικό και Κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας Ομίλου

Οι εταιρίες του Ομίλου έχουν την υποχρέωση να τηρούν τους εξής Νόμους και Κανονισμούς:

Χρηματιστήριο Αθηνών (ως εισηγμένη εταιρία)

Προϋποθέσεις εισαγωγής N. 3371/2005	«Θέματα Κεφαλαιαγοράς και άλλες διατάξεις»
Ενημερωτικό δελτίο N. 3401/2005	«Ενημερωτικό δελτίο δημόσιας προσφοράς κινητών αξιών και εισαγωγή τους για διαπραγμάτευση»
Διαφάνεια N. 3556/2007	«Προϋποθέσεις διαφάνειας για την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά και άλλες διατάξεις»
Εταιρική διακυβέρνηση N. 3016/2002	«Για την εταιρική διακυβέρνηση, θέματα μισθολογίου και άλλες διατάξεις»
Δημόσιες προτάσεις N. 3461/2006	«Ενσωμάτωση στο Εθνικό Δίκαιο της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ σχετικά με τις δημόσιες προτάσεις»
Κατάχρηση Αγοράς (Market Abuse Directive - MAD) N. 3340/2005	«Για την προστασία της Κεφαλαιαγοράς από πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομακικές πληροφορίες και πράξεις χειραγώγησης της αγοράς»
Κατάχρηση Αγοράς (Market Abuse Regulation - MAR) Κανονισμός (ΕΕ) 596/2014	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 596/2014 για την κατάχρηση της αγοράς και την κατάργηση της οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/ΕΚ, 2003/125/ΕΚ και 2004/72/ΕΚ

Χρηματιστήριο Αθηνών (ως χειριστής οργανωμένων αγορών)

Markets in Financial Instruments Directive (MiFID) N. 3606/2007	«Αγορές Χρηματοπιστωτικών Μέσων και άλλες διατάξεις» που ενσωματώνει την οδηγία MiFID
Κατάχρηση Αγοράς (MAD) N. 3340/2005	«Για την προστασία της Κεφαλαιαγοράς από πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομακικές πληροφορίες και πράξεις χειραγώγησης της αγοράς»
Κατάχρηση Αγοράς (MAR) Κανονισμός (ΕΕ) 596/2014	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 596/2014 για την κατάχρηση της αγοράς και την κατάργηση της οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/ΕΚ, 2003/125/ΕΚ και 2004/72/ΕΚ
Συμφωνίες Παροχής Χρηματοοικονομικής Ασφάλειας (FCD) N. 3301/2004	«Συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και άλλες διατάξεις»
Margin Trading N. 2843/2000	«Εκσυγχρονισμός των χρηματιστηριακών συναλλαγών, εισαγωγή εταιριών επενδύσεων στην ποντοπόρο ναυτιλία στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και άλλες διατάξεις»
N. 4141/2013	«Επενδυτικά εργαλεία ανάπτυξης, παροχή πιστώσεων και άλλες διατάξεις»

Σύστημα Αποζημίωσης Επενδυτών N. 2533/1997	«Χρηματιστηριακή αγορά παραγώγων και άλλες διατάξεις»
Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ) N. 3746/2009	«Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ) (HDIGF) ενσωμάτωση των Οδηγιών 2005/14/ΕΚ για την υποχρεωτική ασφάλιση οχημάτων και 2005/68/ΕΚ σχετικά με τις αντασφαλίσεις και λοιπές διατάξεις»
Κανονισμός Χρηματιστηρίου Αθηνών	
Κανονισμός Λειτουργίας ΕΝ.Α.	

Βασική δραστηριότητα της ATHEX είναι η λειτουργία της οργανωμένης χρηματιστηριακής αγοράς. Για την εξάσκηση της εν λόγω λειτουργίας, λαμβάνει άδεια και ελέγχεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

ATHEXCLEAR

Η ATHEXCLEAR, θυγατρική του Χρηματιστηρίου Αθηνών, λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος (CCP) σε χρηματιστηριακές συναλλαγές, κατόπιν αδειοδότησης σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό κανονισμό EMIR.

EMIR Κανονισμός (ΕΕ) 648/2012	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 και κατ' εξουσιοδότηση κανονισμοί (ΕΕ) αριθ. 152/2013 και 153/2013 και εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 1249/2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών
MiFID N. 3606/2007	«Αγορές Χρηματοπιστωτικών Μέσων και άλλες διατάξεις» που ενσωματώνει την οδηγία MiFID
Κανονισμός Εκκαθάρισης Συναλλαγών Επί Κινητών Αξιών Σε Λογιστική Μορφή	
Κανονισμός Εκκαθάρισης Συναλλαγών Επί Παραγώγων	

ATHEXCSD

Η ATHEXCSD, θυγατρική του Χρηματιστηρίου Αθηνών, έχει ως κύρια δραστηριότητα τον διακανονισμό χρηματιστηριακών συναλλαγών και την καταχώριση τίτλων, κατόπιν λήψης άδειας εξάσκησης αυτών των δραστηριοτήτων και ελέγχων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

MiFID N. 3606/2007	«Αγορές Χρηματοπιστωτικών Μέσων και άλλες διατάξεις» που ενσωματώνει την οδηγία MiFID
Αμετάκλητο του διακανονισμού χρηματοπιστωτικών μέσων N. 2789/2000	«Προσαρμογή του ελληνικού δικαίου προς την οδηγία αριθ. 98/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19.5.1998 σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλες διατάξεις»
Κανονισμός Λειτουργίας Σ.Α.Τ.	

Δραστηριότητες Ομίλου το 2016

03

3 Δραστηριότητες Ομίλου το 2016

3.1 Δραστηριότητα στις αγορές μας

Νέες εισαγωγές (IPOs)

INTERCONTINENTAL INTERNATIONAL A.E.E.A.Π.	Εισαγωγή στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Κάλυψη έκδοσης: μέσω ιδιωτικής τοποθέτησης. <i>Είναι η πρώτη εταιρία που αξιοποιεί την δυνατότητα που παρέχει το Κανονιστικό πλαίσιο του Χρηματιστηρίου για την πρωτογενή εισαγωγή με την επίτευξη διασποράς μέσω ιδιωτικής τοποθέτησης.</i> Αντληθέντα κεφάλαια: €14,5 εκ.
CENERGY HOLDINS S.A. (μέλος του ομίλου εταιριών VIOHALCO SA/NV)	Δευτερογενής εισαγωγή (dual listing) στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, μετά την ολοκλήρωση της διασυννοριακής συγχώνευσης με απορρόφηση, των εισηγμένων εταιριών ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ και ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ.

Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου (ΑΜΚ)

NEXANS ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε., ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε., και TRASTOR Α.Ε.Ε. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	ΑΜΚ με άσκηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων. Αντληθέντα κεφάλαια: €41,9 εκ.
ΑΘΗΝΑ Α.Τ.Ε.	ΑΜΚ με κεφαλαιοποίηση υποχρεώσεων της και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων υπέρ της εταιρίας J&P ΑΒΑΞ Α.Ε. Αντληθέντα κεφάλαια: €35 εκ.
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε., ΝΗΡΕΥΣ Α.Ε. και MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε.	Εισαγωγή προς διαπραγμάτευση νέων μετοχών τους οι οποίες προέκυψαν από μετατροπή ομολογιών υφιστάμενων μετατρέψιμων ομολογιακών δανείων.

Εταιρικά ομόλογα

Forthnet Α.Ε.	Εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην Κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της Κύριας Αγοράς του ΧΑ Κάλυψη έκδοσης: μέσω δημόσιας προσφοράς & ιδιωτικής τοποθέτησης. Αντληθέντα κεφάλαια: €70 εκ.
HOUSEMARKET Α.Ε.	Εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην Κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της Κύριας Αγοράς του ΧΑ. Κάλυψη έκδοσης: μέσω δημόσιας προσφοράς, αξιοποιώντας το Ηλεκτρονικό Βιβλίο Προσφορών (Η.ΒΙ.Π.). Αντληθέντα κεφάλαια: €40 εκ.
M.L.S. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α.Ε.	Ένταξη προς διαπραγμάτευση του 1 ^{ου} εταιρικού ομολόγου στην Κατηγορία Σταθερού Εισοδήματος της Εναλλακτικής Αγοράς του ΧΑ. Αντληθέντα κεφάλαια: €4 εκ. (μέσω ιδιωτικής τοποθέτησης)

Εταιρικοί μετασχηματισμοί

ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΜΑ Α.Ε.	Συγχώνευση με απορρόφηση της μη εισηγμένης εταιρίας ΠΑΝΕΛΚΟ Α.Ε.
VIOTALCO SA/NV	Συγχώνευση με απορρόφηση της εισηγμένης εταιρίας ΕΛΒΑΛ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε., και των μη εισηγμένων εταιριών ΔΙΑΤΟΥΡ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε., ALCOMET Α.Ε. και ΕΥΦΙΝΑ S.A.
ΝΗΡΕΥΣ Α.Ε.	Συγχώνευση με απορρόφηση της μη εισηγμένης εταιρίας SEAFARM IONIAN Α.Ε.
AUTOHELLAS Α.Τ.Ε.Ε.	Συγχώνευση με απορρόφηση των μη εισηγμένων εταιριών ΤΕΧΝΟΚΑΡ Α.Β.Ε.Ε. και ΒΕΛΜΑΡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ Α.Ε.Β.Ε.
JUMBO Α.Ε.Ε.	Συγχώνευση με απορρόφηση της μη εισηγμένης εταιρίας ΤΑΝΟΣΙΡΙΑΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.

3.2 Ανάπτυξη υπηρεσίας Η.ΒΙ.Π. για ομόλογα

Σκοπός της υπηρεσίας **Η.ΒΙ.Π.** (Ηλεκτρονικό Βιβλίο Προσφορών) είναι η παροχή της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποστήριξης από το ATHEX, σε επιχειρήσεις που επιθυμούν την άντληση κεφαλαίων από το επενδυτικό κοινό.

Η υπηρεσία Η.ΒΙ.Π. παρέχεται σε αναδόχους, συμβούλους και χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, για την χρήση της στην διαδικασία άντλησης κεφαλαίων. Αποτελεί διαφανή μηχανισμό εκδήλωσης της βούλησης συμμετοχής των επενδυτών στην άντληση κεφαλαίων, επιχειρώντας να αξιοποιήσει αποτελεσματικά το δίκτυο των Μελών του Χρηματιστηρίου (τράπεζες και χρηματιστηριακές εταιρίες) και των πελατών τους, με στόχο τη διοχέτευση ρευστότητας στις επιχειρηματικές προτάσεις των εταιριών που αναζητούν χρηματοδότηση.

Κατά το 2016 η παρεχόμενη υπηρεσία επεκτάθηκε προκειμένου να υποστηρίζονται και εκδόσεις ομολογιών και ταυτόχρονα βελτιστοποιήθηκαν οι διαδικασίες προκειμένου να καλύπτουν τις απαιτήσεις των εμπλεκόμενων. Για το σκοπό αυτό απαιτήθηκαν αλλαγές τόσο στο θεσμικό πλαίσιο όσο και στα πληροφοριακά συστήματα του Ομίλου που υποστηρίζουν τη διαδικασία.

Το όλο εγχείρημα ολοκληρώθηκε με επιτυχία με την χρήση της υπηρεσίας Η.ΒΙ.Π για την έκδοση του πρώτου ομολόγου, της Housemarket Α.Ε., στην Κύρια Αγορά (περισσότερα για την έκδοση στο [κεφ. 4](#)).

Η παροχή της υπηρεσίας και η περαιτέρω εξέλιξή της το 2017 για την καλύτερη κάλυψη των αναγκών της αγοράς, δίνει στο Χρηματιστήριο Αθηνών ένα κομβικό ρόλο στην υποστήριξη των εκδοτών αλλά και των αναδόχων, με πλεονέκτημα την απλοποίηση των διαδικασιών και την συγκράτηση του κόστους μίας πρωτογενούς έκδοσης διευκολύνει την άντληση κεφαλαίων μέσω του χρηματιστηρίου.

3.3 Περιφερειακές συνεργασίες

Συνεργασία με την κεφαλαιαγορά του Ιράν

Από τον Ιανουάριο του 2016, στο πλαίσιο της υλοποίησης του Σχεδίου Joint Comprehensive Plan of Action (JCPOA), η Ιρανική Κεφαλαιαγορά εντάσσεται σταδιακά στο διεθνές χρηματοοικονομικό περιβάλλον. Τον Απρίλιο του 2016, η Ιρανική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, εντάχθηκε στην International Organization of Securities Commissions (IOSCO) ως Associate Member.

Το Μάιο του 2016 υπογράφηκε Σύμφωνο Συνεργασίας με την Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ενώ τον Ιούλιο του ίδιου έτους, κατά την διάρκεια επίσημης επίσκεψης από στελέχη του Χρηματιστηρίου Αθηνών στην Τεχεράνη, υπογράφηκαν Σύμφωνο Συνεργασίας μεταξύ του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEX) και του Tehran Stock Exchange (TSE), καθώς και μεταξύ των αντίστοιχων Αποθετηρίων (ATHEXCSD και Central Securities Depository of Iran - CSDI).

Οι κκ. Mohammadreza Mohseni, Δ/νων Σύμβουλος του CSDI και Σωκράτης Λαζαρίδης κατά την τελετή υπογραφής.

Ο κ. Σωκράτης Λαζαρίδης και ο Dr. Hassan Ghalibaf Asl, Πρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος του Χρηματιστηρίου της Τεχεράνης.

Με τα Σύμφωνο Συνεργασίας, οι δύο πλευρές προτίθενται να διερευνήσουν και αξιολογήσουν το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων τους (Μέλη, Θεσμικούς Επενδυτές, Θεματοφύλακες κ.ά.):

- Αφενός για ανάπτυξη και εισαγωγή προϊόντων (π.χ. ETFs, Listed Funds κτλ.) στις δύο αγορές που θα δώσουν τη δυνατότητα στις δύο επενδυτικές κοινότητες να αποκτήσουν πρόσβαση και έκθεση στις οικονομίες των δύο χωρών.
- Και αφετέρου για συνεργασία σε επίπεδο υποδομών (διαπραγμάτευση, εκκαθάριση, διακανονισμός, τεχνολογία) ώστε να επιτευχθεί η προσβασιμότητα των αγορών που θα επιτρέψει την ανάπτυξη εργασιών εκατέρωθεν για την περαιτέρω διεθνοποίησή τους.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (Securities & Exchange Organization - SEO) και το Κεντρικό Αποθετήριο του Ιράν (Central Securities Depository of Iran - CSDI) επισκέφτηκαν με την σειρά τους την Αθήνα.

Ο Dr. Bahador Bijani, Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ο Dr. Mohammadreza Mohseni, Διευθύνων Σύμβουλος του Κεντρικού Αποθετηρίου του Ιράν, κηρύσσουν την έναρξη της συνεδρίασης του Χρηματιστηρίου Αθηνών στις 9 Σεπτεμβρίου 2016.

Η ATHEXCSD παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες προς το Κεντρικό Αποθετήριο του Ιράν (CSDI) με στόχο να εξυπηρετήσουν το έργο της σύνδεσης των αποθετηρίων για διακανονισμό συναλλαγών χρεογράφων και εταιρικών πράξεων. Από την ATHEXCSD προσδιορίστηκε και τέθηκε προς διαβούλευση με την Ιρανική πλευρά το τεχνικό μοντέλο σε επίπεδο μηνυμάτων ISO 15022 που θα χρησιμοποιηθούν για την σύνδεση.

Αν και δεν έχει τεθεί σε παραγωγική λειτουργία εν αναμονή της οριστικοποίησης των όρων της σύνδεσης, η συμφωνία σε ένα τεχνικό μοντέλο που είναι εφικτό να υλοποιηθεί χωρίς να διαφοροποιείται σημαντικά από τον τρόπο που λειτουργούν οι αντίστοιχες συνδέσεις στις δυτικές αγορές θα στηρίξει το άνοιγμα της αγοράς του Ιράν σε διεθνείς επενδυτές μέσω Ελλάδος.

Συνεργασία με το Shenzhen Stock Exchange (SZSE)

Το Χρηματιστήριο Αθηνών έχει προχωρήσει σε μια σειρά από συναντήσεις και συμφωνίες με σκοπό την μετατροπή του θετικού επενδυτικού κλίματος προς την Ελλάδα σε συγκεκριμένες επενδύσεις από τοπικούς και κυβερνητικούς φορείς και εταιρίες, θεσμικούς και ιδιώτες Κινέζους επενδυτές. Συγκεκριμένα, στις 20/4/2016 υπέγραψε Μνημόνιο Συνεργασίας (MoU) με το Shenzhen Stock Exchange. Σκοπός του MoU είναι, μεταξύ άλλων, η διερεύνηση εισαγωγής Exchange Traded Funds (ETFs) στις 2 αγορές (ελληνικό ETF στην Κίνα και κινέζικο στην Ελλάδα) και η επέκταση του δικτύου διενέργειας συναλλαγών και μετασυναλλακτικών υπηρεσιών ΧΝΕΤ του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Για το σκοπό αυτό έγιναν και πρώτες συναντήσεις με κινέζους διαχειριστές αμοιβαίων κεφαλαίων ώστε να κατανοηθούν οι όροι και προϋποθέσεις με βάση τις οποίες θα μπορούσε να υπάρξει επενδυτικό ενδιαφέρον από Κινέζους επενδυτές σε συνάρτηση με την ύπαρξη περιορισμών (quotas) στις

εξερχόμενες ιδιωτικές επενδύσεις από την Κίνα. Σημειώνεται ότι το Χρηματιστήριο Αθηνών είναι αναγνωρισμένο από το Mandatory Provident Fund Schemes Authority του Hong Kong.

Στα μέσα Νοεμβρίου το Χρηματιστήριο Αθηνών στήριξε την προσπάθεια του Ελληνο-Κινεζικού Οικονομικό Συμβούλιο (ΕΚΟΣ) – στο οποίο και συμμετέχει ενεργά - για ελληνική συμμετοχή με περίπτερο στην έκθεση China Hi-Tech Fair στο Shenzhen. Παράλληλα με την έκθεση έγιναν παρουσιάσεις για τη δυνατότητα επενδύσεων στην Ελλάδα με την State owned Assets Supervision and Administration Commission of Shenzhen Municipality (SASAC) καθώς και εταιρίες της όπως τη Shenzhen Airport και Shenzhen Energy.

Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) - Sibiu Stock Exchange (Sibex)

Το 2016 αποτέλεσε το δεύτερο έτος της συνεργασίας με το Χρηματιστήριο SIBEX κατά το οποίο ο στόχος ήταν η περαιτέρω ανάπτυξη των αγορών και της συνεργασίας εν γένει. Το 2016 σηματοδοτεί επίσης τη δεκαετή συνεργασία που ξεκίνησε ως Κοινή Πλατφόρμα ΧΑ-ΧΑΚ σε περιβάλλον Παραγωγής στις 30 Οκτωβρίου του 2006.

Μεταξύ άλλων:

- Το Χρηματιστήριο Αθηνών παρείχε υποστήριξη και συμβουλευτικές υπηρεσίες προς το SIBEX αναφορικά με το σχεδιασμό Παραγωγών προϊόντων με υποκείμενες αξίες Ελληνικές τράπεζες.
- Με συνεργασία σε θέματα ανάπτυξης Αγορών Ενέργειας, πραγματοποιήθηκε η από κοινού συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα **Horizon 2020**. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα έγινε από κοινού μεταξύ Χρηματιστηρίου Αθηνών, Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), SIBEX και άλλων 6 εταιρών (φορείς, ερευνητικά & εκπαιδευτικά ιδρύματα) και συγκεκριμένα στο έργο “Making the energy efficiency market investible” («Κάνοντας την αποδοτικότητα στην αγορά ενέργειας επενδύσιμη»). Μεταξύ των παραπάνω εταιρών βρίσκεται και το Πανεπιστήμιο του Sibiu.
- Το 2016 ο Όμιλος βρέθηκε σε στενή συνεργασία με το ΧΑΚ και την Τράπεζα Κύπρου για τις ανάγκες της διαγραφής της τελευταίας από το Χρηματιστήριο Αθηνών και τη μεταφορά της στο London Stock Exchange με παράλληλη εισαγωγή (dual listing) της στο ΧΑΚ. Στα πλαίσια αυτά έχει εκπονηθεί σχετικό έργο παροχής υπηρεσιών προς το ΧΑΚ.

**CYPRUS
STOCK
EXCHANGE**

Το Χρηματιστήριο SIBEX βρίσκεται σε διαδικασία επίσημων συζητήσεων με το Χρηματιστήριο του Βουκουρεστίου (BVB) αναφορικά με την απορρόφηση του πρώτου από το δεύτερο.

3.4 ΧΝΕΤ

Το Δίκτυο ΧΝΕΤ σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε από τον Όμιλο Χρηματιστηρίου Αθηνών με βασικό σκοπό να παρέχει τη δυνατότητα στα Μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών και στις Ε.Π.Ε.Υ.-Τράπεζες, να εμπλουτίσουν τις παρεχόμενες στα δίκτυά τους υπηρεσίες πρόσβασης σε ξένες αγορές.

Με το ΧΝΕΤ αξιοποιείται η υφιστάμενη τεχνολογική και λειτουργική υποδομή του Ομίλου, για την επιπλέον παροχή υπηρεσιών διάχυσης πληροφόρησης, εκτέλεσης, εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών των Μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στις 17 μεγαλύτερες αγορές του εξωτερικού (όπως ΗΠΑ, Μεγάλη Βρετανία, Γερμανία Γαλλία και πολλές άλλες), επιτυγχάνοντας σημαντικές οικονομίες κλίμακας. Για την πρόσβαση στις αγορές χρησιμοποιούνται επιλεγμένοι «ανταποκριτές» διασφαλίζοντας ιδιαίτερα ανταγωνιστικά τιμολόγια.

Σημαντικό πλεονέκτημα του δικτύου ΧΝΕΤ σε σύγκριση με άλλες πλατφόρμες, αποτελεί το γεγονός ότι οι ξένοι τίτλοι μετά τον διακανονισμό της συναλλαγής καταχωρούνται στις υφιστάμενες μερίδες των επενδυτών στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (ΣΑΤ) του Ομίλου που λειτουργεί ως «Αποθετήριο Επενδυτών» (Investors' CSD), με τους αντίστοιχους κανόνες διαφάνειας, ασφάλειας και επιπλέον υπηρεσίες που παρέχονται και για τις ελληνικές μετοχές όπως π.χ. η εξυπηρέτηση εταιρικών πράξεων.

Σε ένα περιβάλλον όπου οι Συμμετέχοντες στο Δίκτυο ΧΝΕΤ με Ελληνική Τράπεζα Διακανονισμού συνεχίζουν να επηρεάζονται από τα capital controls, το 2016 είχαμε αύξηση:

- του αριθμού των Συμμετεχόντων κατά 3 (ΠΕΡΒΑΝΑΣ Α.Ε.Π.Ε.Υ., MERIT Α.Ε.Π.Ε.Υ και ΜΑΥΡΙΚΗΣ Α.Ε.Π.Ε.Υ.) καθώς και των Αγορών καθώς προστέθηκε στο δίκτυο η αγορά της Φρανκφούρτης.
- της αξίας συναλλαγών κατά 5% σε σχέση με το 2015.

Σημαντικό είναι ότι για την υποστήριξη και διατήρηση αυτής της θετικής ανταπόκρισης στις παρεχόμενες στο Δίκτυο Υπηρεσιών του ΧΝΕΤ σχεδιάσθηκαν και ολοκληρώθηκαν ήδη οι ακόλουθες ενέργειες:

- μεταφέρθηκε ο διακανονισμός των συναλλαγών στην αγορά της Γερμανίας από τη CBF στη Citi, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα εκτέλεσης συναλλαγών σε αυτή την αγορά, και
- υλοποιήθηκε η μεταφορά του διακανονισμού συναλλαγών σε Ευρώ των αγορών ΧΝΕΤ (πλην του Βελγίου) σε εμπορικό λογαριασμό στην Alpha Bank ως λύση στο πρόβλημα της αδυναμίας πραγματοποίησης αγορών σε Ευρώ των Συμμετεχόντων στο ΧΝΕΤ με Ελληνική τράπεζα διακανονισμού.

Συνεχίζοντας την προσπάθεια ανάπτυξης της υπηρεσίας ΧΝΕΤ:

- Προστέθηκε η δυνατότητα πραγματοποίησης συναλλαγών στις περιφερειακές αγορές της Γερμανίας και στην Αγορά που διαπραγματεύεται σε Ευρώ στο Λονδίνο.
- Υποστηρίχθηκε η μετάβαση της αγοράς της Ισπανίας σε διήμερο κύκλο διακανονισμού (T+2).
- Αναπτύχθηκε η διαχείριση των ημερών που είναι εργάσιμες για τις υπηρεσίες διαπραγμάτευση, αλλά αργίες για τις διαδικασίες εκκαθάρισης σε ξένες αγορές.

- Υποστηρίχθηκε η δυνατότητα διακανονισμού σε Ευρώ και εκτός του Target 2 (σε εμπορική τράπεζα διακανονισμού) ώστε να υποστηρίζονται οι απαιτούμενοι έλεγχοι που αφορούν τους περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων και να είναι δυνατή η χρήση κεφαλαίων εξωτερικού για αγορά μετοχών και από τα μέλη του ΧΝΕΤ με ελληνική τράπεζα διακανονισμού.

Για την υποστήριξη όλων των παραπάνω, πραγματοποιήθηκαν αλλαγές στο ΣΑΤ αλλά και στα περιφερειακά συστήματα, εκκαθάρισης διακανονισμού και τιμολόγησης.

3.5 Κανονιστικές προκλήσεις (MiFID II, CSDR)

MiFID II

Η Οδηγία MiFID (Markets in Financial Instruments Directive) η οποία τέθηκε σε ισχύ το 2007 επικεντρώθηκε κυρίως στην αύξηση του ανταγωνισμού μεταξύ τόπων διαπραγμάτευσης για συναλλαγές σε μετοχές και την προστασία των επενδυτών.

Με τον Κανονισμό MiFIR και την Οδηγία MiFID II, το εύρος εφαρμογής καλύπτει πλέον όλα σχεδόν τα χρηματοοικονομικά μέσα, όπως ομόλογα και παράγωγα. Υπάρχει σαφής προσπάθεια για την μείωση των εξωχρηματιστηριακών συναλλαγών, αύξηση της προ-συναλλακτικής (pre-trade) και μετα-συναλλακτικής (post trade) διαφάνειας σε όλους τους τόπους διαπραγμάτευσης και σε όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα καθώς και αυξημένες υποχρεώσεις πληροφόρησης για τις εντολές (order keeping requirements) και τις συναλλαγές (transactions reporting requirements).

Ταυτόχρονα, ο αριθμός των πληροφοριών και των πεδίων αυξάνεται σημαντικά ενώ ομογενοποιείται ο τρόπος πληροφόρησης της Ευρωπαϊκής Αρχής Αξιών και Αγορών (ESMA) μέσω ISO 20022 μηνυμάτων για δεδομένα (reference data), εκθέσεις διαφάνειας (transparency reports) και συναλλαγές (transaction reports).

Αυτό σημαίνει για το Χρηματιστήριο Αθηνών σημαντική αναβάθμιση του συστήματος συναλλαγών OASIS, του συστήματος εποπτείας, του συστήματος Στατιστικής και Πληροφόρησης καθώς και όλων σχεδόν των εσωτερικών συστημάτων και βάσεων δεδομένων.

Τα Μέλη έχουν και αυτά νέες ιδιαίτερα αυξημένες υποχρεώσεις και το Χρηματιστήριο προγραμματίζει να προσφέρει αξία προς τα Μέλη του και γενικότερα προς τις Επενδυτικές Εταιρίες με την προσθήκη νέων υπηρεσιών όπως:

- Συνολική υπηρεσία για την τήρηση των εντολών με τα απαιτητά από την MiFID II πεδία πληροφόρησης (Order Record Keeping) – Υπηρεσία ORC@ATHEX
- Αδειοδότησή του από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την παροχή της υπηρεσίας Transaction Reporting για όλες τις αγορές όπου οι πελάτες του διενεργούν συναλλαγές (Approved Reporting Mechanism) – Υπηρεσία ARM@ATHEX
- Αδειοδότησή του από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την παροχή της υπηρεσίας Approved Publication Arrangement με την εντός λεπτού παροχή των στοιχείων διμερών συναλλαγών στο ευρύ δίκτυο παρόχων πληροφόρησης (data feed providers) με τους οποίους συνδέεται - Υπηρεσία ARM@ATHEX

Η ημερομηνία έναρξης της MiFID II / MiFIR είναι η 3 Ιανουαρίου 2018.

CSDR

Ο CSDR (Central Securities Depositories Regulation, Κανονισμός 909/2014) αποβλέπει στην βελτίωση της διαδικασίας διακανονισμού τίτλων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο του γενικότερου στόχου ενοποίησης των Ευρωπαϊκών αγορών κεφαλαίου. Το περιεχόμενο του Κανονισμού αποτελεί βασική παράμετρο της ρυθμιστικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μετασυναλλακτική διαφάνεια και ασφάλεια στις αγορές κεφαλαίου. Κεντρική απαίτηση του CSDR είναι η εποπτεία των Αποθετηρίων με αφετηρία την αδειοδότηση των Αποθετηρίων από τις αρμόδιες αρχές, με βασικό κριτήριο την εκπλήρωση των όρων και απαιτήσεων που προβλέπει.

Ειδικότερα, οι στόχοι του CSDR για τα Αποθετήρια είναι:

- η αύξηση της ασφάλειας των υποδομών τους και η αποϋλοποίηση των τηρούμενων κινητών αξιών,
- η ομογενοποίηση των λειτουργιών, της αδειοδότησης και εποπτείας τους, των μεθόδων διαχείρισης κινδύνου που ακολουθούν και των όρων πρόσβασης των επενδυτών, τοπικά ή διασυνοριακά,
- η δυνατότητα παροχής διασυνοριακών υπηρεσιών από τις υποδομές της αγοράς (Οργανωμένες Αγορές, Οίκοι Εκκαθάρισης, Αποθετήρια) μέσω «ευρωπαϊκού διαβατηρίου» χωρίς την υποχρέωση εγκατάστασης στο Κράτος-Μέλος στο οποίο προσφέρονται οι υπηρεσίες,
- η δυνατότητα επιλογής του τύπου τήρησης λογαριασμών (λογαριασμοί τελικού επενδυτή ή συλλογικοί λογαριασμοί) από τους επενδυτές σε Αποθετήρια και
- η δυνατότητα των εκδοτριών εταιρειών να επιλέγουν το Χρηματιστήριο και το Αποθετήριο που θέλουν να χρησιμοποιήσουν στην Ε.Ε. για τους τίτλους που εκδίδουν.

Με τον CSDR καθιερώνεται η απελευθέρωση της παροχής αποθετηριακών υπηρεσιών σε όλη την ΕΕ. Επομένως, ο ενδοευρωπαϊκός ανταγωνισμός αναμένεται να ενταθεί τα επόμενα χρόνια και σε αυτόν τον τομέα. Οι αλλαγές της Ελληνικής Κεφαλαιαγοράς για τη συμμόρφωση στον Κανονισμό CSDR θα πρέπει να επιτρέψουν αφενός την ταχεία προσαρμογή στις απαιτήσεις του και αφετέρου μία μετάβαση στο νέο υπόδειγμα λειτουργίας που θα χαρακτηρίζεται από μειωμένα κόστη και αυξημένη αποδοτικότητα για τους συμμετέχοντες στην ελληνική κεφαλαιαγορά ώστε να ανταποκρίνεται στο νέο, ιδιαίτερα ανταγωνιστικό, πανευρωπαϊκό περιβάλλον.

Ο Κανονισμός CSDR τέθηκε σε ισχύ στις 17/9/2014 και τα Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων (Κ.Α.Τ.) της Ε.Ε. – ανάμεσα στα οποία είναι και η εταιρία «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.» (ATHEXCSD) του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών – αναμένεται να έχουν συμμορφωθεί στις προβλεπόμενες απαιτήσεις του μέχρι την άνοιξη του 2018, προκειμένου να αδειοδοτηθούν από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές του κράτους-μέλους προέλευσης.

3.6 Το ΧΑ χαρακτηρίζεται «Αναγνωρισμένη Αγορά» από την SEC

Το Χρηματιστήριο Αθηνών χαρακτηρίζεται πλέον ως «**Αναγνωρισμένη Αγορά Αξιών του Εξωτερικού**» (Designated Offshore Securities Market - DOSM) από την εποπτική αρχή της κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ Securities and Exchange Commission (SEC). Η αναγνώριση έγινε στις 15 Ιουλίου 2016 σύμφωνα με τον Κανόνα 902(β) του Κανονισμού S του Νόμου περί Αξιών του 1933 των ΗΠΑ (Securities Act).

Με την εξέλιξη αυτή, το Χρηματιστήριο Αθηνών εντάσσεται στην ομάδα των μεγάλων ξένων χρηματιστηρίων που ήδη έχουν λάβει αυτή την αναγνώριση.

Οφέλη από την αναγνώριση

Η αναγνώριση του Χρηματιστηρίου Αθηνών ως DOSM επιφέρει συγκεκριμένα πλεονεκτήματα στους επενδυτές και τους εκδότες.

Κάθε είδους κινητές αξίες που εκδίδονται στην Ελλάδα και είναι εισηγμένες και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών μπορούν πλέον να πωλούνται χωρίς να απαιτείται από τον πωλητή να σχηματίζει προηγουμένως την εύλογη πεποίθηση ότι ο αγοραστής βρίσκεται εκτός των ΗΠΑ.

Πριν την αναγνώριση, οι επενδυτές που επιθυμούσαν να πωλούν τέτοιες κινητές αξίες (π.χ. μετοχές ή εταιρικά ομόλογα που εκδίδονταν από εισηγμένες στο Χρηματιστήριο εταιρίες σε ιδιωτική τοποθέτηση σύμφωνα με τους νόμους των ΗΠΑ) έπρεπε να λάβουν ορισμένα μέτρα για να ελέγξουν τη θέση του αγοραστή πριν τη διενέργεια της πώλησης.

Με αυτή την αναγνώριση, οι επενδυτές θα είναι σε θέση πλέον να πωλούν τέτοιους τίτλους χωρίς να χρειάζεται να ακολουθούν διαδικασίες για να εξασφαλίζουν ότι οι τίτλοι δεν αγοράζονται από αγοραστή που βρίσκεται στις ΗΠΑ ή από υπήκοο των ΗΠΑ.

Ως εκ τούτου, η διαπραγμάτευση του συνόλου των κινητών αξιών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών θα διευκολυνθεί περισσότερο:

- Αναμένεται να αναπτυχθεί μία πιο ρευστή δευτερογενής αγορά, η οποία θα καταστήσει τις ιδιωτικές τοποθετήσεις Ελληνικών κινητών αξιών που εκδίδονται από τις εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες πιο ελκυστικές για τους επενδυτές των ΗΠΑ.
- Η αναγνώριση του Χρηματιστηρίου Αθηνών ως DOSM αναμένεται να διευκολύνει τη διάχυση αναλύσεων κατά τη διάρκεια προσφορών κινητών αξιών (συμπεριλαμβανομένων των ιδιωτικών τοποθετήσεων μετοχών και εταιρικών ομολόγων) από εκδότες των οποίων οι μετοχές διαπραγματεύονταν στο Χρηματιστήριο Αθηνών για τουλάχιστον 12 μήνες.

Νομικό υπόβαθρο

Ο Κανονισμός S προβλέπει έναν «ασφαλή λιμένα» (safe harbor) για την προσφορά κινητών αξιών που διενεργούνται εκτός των ΗΠΑ. Για προσφορά κινητών αξιών, είτε δημόσια είτε ιδιωτική, που διενεργείται από εκδότη εκτός των ΗΠΑ σύμφωνα με τον Κανόνα 903 του Κανονισμού S, δεν απαιτείται η δημοσίευση των πληροφοριών που ορίζει ο Νόμος (registration with SEC). Ο «ασφαλής λιμένας» που παρέχει ο Κανόνας 904 του Κανονισμού S εφαρμόζεται στις πωλήσεις κινητών αξιών από πρόσωπα που δεν είναι ο εκδότης, ο προσφέρων ή πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό τους. Μία προσφορά ή πώληση κινητών αξιών που πληροί τις προϋποθέσεις του Κανόνα 904 θεωρείται ότι έχει λάβει χώρα

εκτός των Ηνωμένων Πολιτειών και για το λόγο αυτό δεν υπόκειται στις υποχρεώσεις δημοσίευσης πληροφοριών που επιβάλλει ο Νόμος.

Η εφαρμογή του «ασφαλούς λιμένα» του Κανόνα 904 για τις πωλήσεις απαιτεί την πλήρωση δύο γενικών προϋποθέσεων:

1. η προσφορά ή πώληση πρέπει να αποτελεί αντικείμενο «εξωχώριας συναλλαγής» (offshore transaction) και
2. να μη διενεργούνται κατευθυνόμενες ενέργειες πωλήσεων (directed selling efforts) στις Ηνωμένες Πολιτείες από τον εκδότη, τον προσφέροντα, συνδεδεμένες με αυτούς εταιρίες ή πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό τους.

Για να θεωρείται μία πώληση ως «εξωχώρια συναλλαγή» πρέπει, η προσφορά να μην απευθύνεται προς ένα πρόσωπο που βρίσκεται στις Ηνωμένες Πολιτείες. Συγκεκριμένα, κατά το χρόνο εισαγωγής της εντολής αγοράς, ο αγοραστής πρέπει να έχει φυσική παρουσία εκτός των ΗΠΑ ή ο πωλητής πρέπει να έχει διαμορφώσει εύλογη πεποίθηση ότι ο αγοραστής βρίσκεται εκτός των ΗΠΑ. Για το σχετικό θέμα ο Κανονισμός S προβλέπει επίσης ότι, αντί για την αναζήτηση του τόπου του αγοραστή, ο πωλητής μπορεί να διενεργεί τη συναλλαγή πώλησης σε ή μέσω των υποδομών μίας αγοράς η οποία έχει αναγνωρισθεί ως «Αναγνωρισμένη Αγορά Αξιών του Εξωτερικού», υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω συναλλαγή δεν έχει προσυμφωνηθεί στις ΗΠΑ. Σε αυτή την περίπτωση, ο τόπος του αγοραστή δεν έχει σημασία.

Κατά συνέπεια, υπό την προϋπόθεση ότι δεν διενεργούνται κατευθυνόμενες ενέργειες πωλήσεων στις Ηνωμένες Πολιτείες, οι πωλήσεις κινητών αξιών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών από πρόσωπα που δεν είναι ο εκδότης, ο προσφέρων ή συνδεδεμένες με αυτούς εταιρίες, θα θεωρούνται πλέον αυτοδικαίως ως «εξωχώριες συναλλαγές» βάσει του Κανονισμού S.

3.7 Τεχνολογική αναβάθμιση

Μετάβαση του ΣΑΤ σε περιβάλλον web

Το τεχνολογικό άνοιγμα της πρόσβασης δίνει τη δυνατότητα ανάπτυξης εργασιών και παροχής υπηρεσιών σε μέλη και σε αγορές που αυτό δεν ήταν μέχρι πρότινος δυνατό αλλά και προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία στους σημερινούς χρήστες του Σ.Α.Τ. και μειώνει τον λειτουργικό κίνδυνο.

Η ανάπτυξη εφαρμογής τερματικού σταθμού του Συστήματος Άυλων Τίτλων με χρήση τεχνολογιών διαδικτύου έδωσε τη δυνατότητα της ασφαλούς πρόσβασης στις μετασυναλλακτικές (post-trading) διαδικασίες σε ένα μεγαλύτερο σύνολο εκκαθαριστών και θεματοφυλάκων υπερβαίνοντας τους γεωγραφικούς και τεχνολογικούς περιορισμούς του κλειστού Δικτύου Χρηματιστηριακών Συναλλαγών. Επίσης αναβάθμισε στην τελευταία υποστηριζόμενη έκδοση από την κατασκευάστρια εταιρία Oracle του λογισμικού βάσης του Σ.Α.Τ.

Για την ολοκλήρωση του έργου και την θέση σε παραγωγή απαιτήθηκε ο πλήρης επανέλεγχος του συστήματος (φόρμες, διαδικασίες, αναφορές) ώστε να εξασφαλιστεί η ορθή λειτουργία του. 30/05/2016 τέθηκε σε λειτουργία το νέο περιβάλλον.

“Paperless office” με χρήση απομακρυσμένης ψηφιακής υπογραφής

Στόχος του έργου είναι ο μετασχηματισμός όλων των διαδικασιών επικοινωνίας που κάνουν χρήση χειρόγραφης υπογραφής (εισηγητικά σημειώματα, πρακτικά επιτροπών, εγκρίσεις κ.λπ.) σε ψηφιακές διαδικασίες με την ενσωμάτωση τεχνολογιών workflow και της τεχνολογίας “απομακρυσμένης ψηφιακής υπογραφής” - Remote (server side) Signing στον Όμιλο (δηλ. η χρήση αναγνωρισμένης ψηφιακής υπογραφής χωρίς την μεσολάβηση άλλου μέσου ή συσκευής π.χ. smart card/card reader, USB token κ.λπ.).

Η ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων εκτός της βελτίωσης της εκτέλεσης των διαδικασιών σε χρόνο και κόστος θα βοηθήσει, μέσω της αυτόματης κατηγοριοποίησης και αρχειοθέτησης στη δημιουργία μίας αξιόπιστης βιβλιοθήκης εγγράφων με δυνατότητες διατήρησης εκδόσεων (version control), πλοήγησης και αναζήτησης που αποτελεί και σημείο συμμόρφωσης με τους κανονισμούς EMIR και CSDR της ΕΕ.

Η συγκεκριμένη τεχνολογία απομακρυσμένης ψηφιακής υπογραφής τον τελευταίο ενάμιση χρόνο περίπου τυχαίνει ευρύτατης αποδοχής σε Ευρώπη/Αμερική, ενώ η αρμόδια ρυθμιστική αρχή έχει ορίσει και σχετικό διεθνές Standard (ETSI EN 419).

Παράλληλα, το Χρηματιστήριο Αθηνών ως Certification Authority (CA), στις 6 Ιουνίου 2016 υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με την εταιρία DocuSign (www.docusign.com) η οποία είναι πρωτοπόρος σε θέματα Ψηφιακών Υπογραφών και workflow collaboration παγκοσμίως.

Στόχος της ανωτέρω στρατηγικής συνεργασίας, στο πλαίσιο της οποίας το Χρηματιστήριο Αθηνών ως πάροχος Ψηφιακών Υπογραφών/Πιστοποιητικών θα συμμετέχει ως ο μοναδικός Trusted Service Provider (TSP) από την Ελλάδα, σε ένα κλειστό δίκτυο TSPs παγκοσμίως, είναι η περαιτέρω προώθηση και παροχή ψηφιακών υπογραφών/ πιστοποιητικών, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Συμμετοχή στο ευρωπαϊκό έργο VINEYARD

Από το Φεβρουάριο του 2016 ο Όμιλος συμμετέχει στο consortium που εκτελεί το διάρκειας 3 ετών έργο Versatile Integrated Accelerator-based Heterogeneous Data Centres (VINEYARD). Πρόκειται για ερευνητικό έργο με στόχο την αύξηση της απόδοσης των κέντρων δεδομένων και τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας μέσω επιταχυντών υλικού.

	<p>Ο Βασικός Στόχος του Έργου VINEYARD είναι να Αυξήσει Δραματικά την Απόδοση και την Ενεργειακή Αποδοτικότητα των Κέντρων Δεδομένων Αξιοποιώντας τα Πλεονεκτήματα που δίνει η χρήση Hardware Accelerators</p>	
---	--	---

Το έργο χρηματοδοτείται από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Horizon 2020. (<http://vineyard-h2020.eu/en/>) και έχει ως πλεονέκτημα ότι οι τεχνολογίες που αναπτύσσονται στο έργο θα δώσουν τη δυνατότητα στο Χρηματιστήριο να αυξήσει σημαντικά την απόδοση και ταυτόχρονα να μειώσει την κατανάλωση ενέργειας των συστημάτων που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση των χρηματοοικονομικών εφαρμογών, όπως οι εφαρμογές για τη διαπραγμάτευση στις αγορές αξιών και παραγώγων, την εκκαθάριση και το διακανονισμό των συναλλαγών και του υπολογισμού του κινδύνου από τις συναλλαγές σε πραγματικό χρόνο.

3.8 Άλλες εξελίξεις

Λειτουργία καλυμμένων πωλήσεων

Πρόκειται για μία νέα λειτουργία που επιτρέπει την πραγματοποίηση πωλήσεων χωρίς την κατανάλωση πιστωτικού ορίου, με την προϋπόθεση της δέσμευσης των προς πώληση μετοχών πριν την ενεργοποίηση της εντολής πώλησης στο σύστημα διαπραγμάτευσης.

Με την νέα αυτή λειτουργία μειώνονται οι απαιτούμενοι δεσμευμένοι πόροι από την πλευρά των συμμετεχόντων στην αγορά με αποτέλεσμα να μειώνεται το κόστος, ενώ αντίθετα διατηρείται το επίπεδο ασφαλείας της αγοράς.

Για την υλοποίηση της λειτουργίας των καλυμμένων πωλήσεων χρειάστηκαν σημαντικές αλλαγές τόσο στο θεσμικό πλαίσιο της λειτουργίας της Αγοράς, όσο και στα πληροφοριακά συστήματα διαπραγμάτευσης, εκκαθάρισης και διαχείρισης κινδύνου.

Αναπροσαρμογή του δείκτη FTSE Large Cap

Μετά από αίτημα των Μελών και για λόγους τόνωσης του επενδυτικού ενδιαφέροντος και ενίσχυσης της ρευστότητας στην αγορά, αποφασίστηκε η αναπροσαρμογή του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap.

Ταυτόχρονα αποφασίστηκε η αύξηση της ονομαστικής αξίας των Συμβολαίων Μελλοντικής Εκπλήρωσης επί του δείκτη στο τετραπλάσιο. Η αναπροσαρμογή αυτή μείωσε σημαντικά το κόστος πραγματοποίησης συναλλαγών στο συγκεκριμένο προϊόν (σαν ποσοστό της ονομαστικής του αξίας).

Ετήσια επικύρωση των μοντέλων διαχείρισης κινδύνου

Η ATHEXClear στο πλαίσιο της ετήσιας επικαιροποίησης των μοντέλων διαχείρισης κινδύνων σύμφωνα με το Άρθρο 49 του κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (EMIR) ελέγχθηκε και αξιολογήθηκε από ανεξάρτητο εξειδικευμένο εξωτερικό σύμβουλο.

Κατά τον έλεγχο που διεξήχθη με βάση τις προβλέψεις του Άρθρου 47 των του κανονισμού (ΕΕ) 153/2013 που αφορά στα Τεχνικά Πρότυπα, δεν διαπιστώθηκε απόκλιση από τις πρόνοιες και τις απαιτήσεις του EMIR και δεν καταγράφηκε κάποιο σημαντικό εύρημα.

EU-Wide Stress-Test για CCPs

Η ATHEXClear συμμετείχε στη δεύτερη φάση του EU-Wide Stress-Test για το πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου που διεξήχθη από την ESMA (Ευρωπαϊκή Αρχή Αξιών και Αγορών). Η ESMA απαίτησε από τους εποπτευόμενους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους (CCPs) να υπολογίσουν πιθανές ζημιές που θα μπορούσαν να προκύψουν από την αθέτηση υποχρεώσεων εκκαθαριστικών μελών υπό νέους αυξημένους συντελεστές ακραίων συνθηκών αγοράς.

Η ATHEXClear ολοκλήρωσε τους ελέγχους αυτούς με επιτυχία, καθώς δεν παρατηρήθηκε καμία ουσιαστική αδυναμία στη ικανότητα απορρόφησης ζημιών υπό τα ακραία αυτά σενάρια.

Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

Η στρατηγική επιλογή για την επέκταση του ATHEX σε νέα προϊόντα, υπηρεσίες και αγορές, διαφοροποιώντας σημαντικά το χαρτοφυλάκιο των πηγών εσόδου του με ταυτόχρονη αξιοποίηση των υποδομών και της τεχνογνωσίας του επιτυγχάνοντας οικονομίες κλίμακας αποτέλεσε την αφετηρία, μετά από μια αρχική μελέτη σκοπιμότητας, για συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους στην Ελληνική Αγορά Ενέργειας προς την επίτευξη του εθνικού στόχου προσαρμογής της στο Ευρωπαϊκό Μοντέλο λειτουργίας των αγορών αυτών (Target Model).

3.9 Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης

Το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) ιδρύθηκε το 2012, ως αποτέλεσμα της σύμπραξης της ΕΧΑΕ και του ΣΕΒ. Σκοπός του ΕΣΕΔ είναι να παρακολουθεί την εφαρμογή του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, από τις ελληνικές επιχειρήσεις, και γενικότερα να λειτουργεί ως εξειδικευμένος φορέας για τη διάδοση των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης με στόχο την αύξηση της αξιοπιστίας της ελληνικής αγοράς μεταξύ των διεθνών και εγχώριων επενδυτών.

Το ΕΣΕΔ λειτουργώντας ενεργά και διαδραστικά ασχολείται με:

- Τη διαρκή προσαρμογή του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης στις εκάστοτε συνθήκες και απαιτήσεις της Διεθνούς και Εσωτερικής Αγοράς
- Την υποστήριξη και εκπαίδευση των ελληνικών επιχειρήσεων με στόχο την κατανόηση των αρχών του Κώδικα και την εκμάθηση της ουσιαστικής εφαρμογής τους
- Την παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής του Κώδικα, καθώς και την έκδοση σχετικών εκθέσεων με στατιστικά στοιχεία και προτάσεις βελτίωσης με βάση τα αποτελέσματα και στόχο την καλύτερη εφαρμογή των πρακτικών του Κώδικα και όχι τη στοχοποίηση των επιχειρήσεων

Το ΕΣΕΔ είναι μέλος του European Corporate Governance Codes Network και expert contributor της World Bank για την έκθεση Doing Business για τον δείκτη Protecting Investors (www.doingbusiness.org).

Η σύνθεση του 15μελούς Συμβουλίου, καθώς και των Επιτροπών και των Ομάδων Εργασίας του ΕΣΕΔ ακολουθεί την αρχή της ποικιλομορφίας καθώς συμμετέχουν, από την Ελλάδα και το εξωτερικό ειδικοί στον ελεγκτικό, επενδυτικό, επιχειρηματικό, εποπτείας, νομικό, συμβουλευτικό, τραπεζικό και χρηματιστηριακό τομέα.

Δράσεις ΕΣΕΔ το 2016

Κατά το 2016, το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) μετά από την εκπόνηση του «Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Εισηγμένες Εταιρείες» προχώρησε ένα βήμα παραπέρα στην ανάπτυξη, προώθηση και διάδοση της καλής εταιρικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα: Εκπόνησε «**Ειδικές Πρακτικές Καλής Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Μη Εισηγμένες Εταιρείες**» που απευθύνονται σε όλες τις μορφές των μη εισηγμένων εταιριών, όπως είναι, μεταξύ άλλων, οι νεοφυείς επιχειρήσεις (start-up), εταιρίες με έναν μόνο μέτοχο που ταυτοχρόνως ασκεί και τη διοίκηση (μονομετοχικές), οικογενειακές επιχειρήσεις, κοινοπραξίες, καθώς και θυγατρικές εισηγμένων εταιριών.

Οι τομείς που καλύπτουν οι Ειδικές Πρακτικές Καλής Εταιρικής Διακυβέρνησης είναι: το ΔΣ και τα μέλη του, Αμοιβές, Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, Διαχείριση Κινδύνου, Κανονιστική Συμμόρφωση, Σχέσεις

με τους Μετόχους, Σχέσεις με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, Πληροφοριακά Συστήματα και Οικογενειακές εταιρίες.

Με σκοπό να παρουσιάσει το Σχέδιο των «Ειδικών Πρακτικών Καλής Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Μη Εισηγμένες Εταιρείες», το ΕΣΕΔ διοργάνωσε ειδική εκδήλωση την 23^η Μαρτίου 2016 στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Μετά το πέρας της εκδήλωσης, τα Σχέδια τέθηκαν σε ανοικτή διαβούλευση για διάστημα δέκα (10) εβδομάδων. Αφού ληφθούν υπόψη και συζητηθούν από την Ομάδα Εργασίας τα σχόλια που ελήφθησαν, και μετά τη συνάντηση του 15μελούς Συμβουλίου του ΕΣΕΔ τον Οκτώβριο του 2016, οι «Ειδικές Πρακτικές Καλής Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Μη Εισηγμένες Εταιρείες» αναμένεται να εκδοθούν εντός του 1^{ου} τριμήνου του 2017.

Με σκοπό την ενημέρωση, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των νέων στα θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, το ΕΣΕΔ διοργάνωσε τον Μάιο ειδικό διήμερο σεμινάριο σε Φοιτητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Ελεγκτική και Φορολογία» του Παντείου Πανεπιστημίου με θέμα τον «Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης».

Το ΕΣΕΔ, ως μέλος του European Corporate Governance Codes Network, συμμετέχει στο έργο “European wide Corporate Governance Study” του European Confederation of Directors Associations (ecoDa) σε συνεργασία με την Mazars Greece. Σκοπός του έργου είναι να συνδράμει στην πρόκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ενημερώσουν τα κράτη μέλη της ΕΕ για τα μέτρα που έχουν λάβει για την υιοθέτηση της Οδηγίας 2014/208/ΕΕ σχετικά με την ποιότητα της υποβολής εκθέσεων σχετικά με την εταιρική διακυβέρνηση («συμμόρφωση ή αιτιολόγηση»).

Παράλληλα, το ΕΣΕΔ σε συνεργασία με το Χρηματιστήριο Αθηνών συνεχίζει την ανάπτυξη της διαδικτυακής πλατφόρμας παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης από τις εισηγμένες εταιρίες και συνεργάζεται με την ΕΥ Ελλάδος, για τη σύνταξη εγχειριδίου με τίτλο «Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων» που θα αντικαταστήσει το Παράρτημα IV του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Τον Νοέμβριο το ΕΣΕΔ υπέγραψε σύμβαση για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης με εταιρία λειτουργούσα χάριν του δημοσίου συμφέροντος, και συγκεκριμένα τη συγγραφή Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, κανόνες που αφορούν στο πλαίσιο παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων (monitoring and reporting framework), καθώς και στο πλαίσιο ελέγχου (audit framework) και εκπαίδευση επί αυτών. Το έργο αυτό έχει δοθεί από το Structural Reform Support Service (SRSS) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η απουσία στην Ελλάδα ενός ευρέως αποδεκτού και εφαρμοσμένου Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΚΕΔ) αποτέλεσε το έναυσμα του Συνδέσμου Επιχειρήσεων & Βιομηχανιών (ΣΕΒ) για την σύνταξη του «Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για εισηγμένες εταιρίες» τον Μάρτιο 2011, που να θεσπίζει πρότυπα βέλτιστων πρακτικών διακυβέρνησης για τις ελληνικές εταιρίες. Στόχος του ΚΕΔ ήταν η διαρκής βελτίωση του ελληνικού εταιρικού θεσμικού πλαισίου και ευρύτερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, καθώς και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και της ελληνικής οικονομίας στο σύνολό της.

Ο **Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης** που αντικατέστησε τον ΚΕΔ τον Οκτώβριο 2013, είναι προσαρμοσμένος στην ελληνική νομοθεσία και την επιχειρηματική πραγματικότητα και έχει συνταχθεί με βάση την αρχή της «συμμόρφωσης ή εξήγησης» (comply or explain) περιλαμβάνοντας έτσι και θέματα που ξεπερνούν τους υπάρχοντες νόμους και κανόνες.

Ο Κώδικας δεν επιβάλλει υποχρεώσεις, αλλά εξηγεί πώς να υιοθετηθούν ορθές πρακτικές και διευκολύνει τη διαμόρφωση πολιτικών και πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης, που θα ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες συνθήκες κάθε εταιρίας.

Ο Κώδικας αφορά στις ελληνικές ανώνυμες εταιρίες με έδρα την Ελλάδα και περιλαμβάνει δύο ειδών διατάξεις:

- **«Γενικές αρχές»**, οι οποίες αποτελούν γενικές κατευθυντήριες γραμμές που απευθύνονται σε όλες τις εταιρίες, εισηγμένες και μη, και
- **«Ειδικές πρακτικές»**, οι οποίες αναπτύσσουν περαιτέρω τη σχετική γενική αρχή και καθοδηγούν την εφαρμογή της στο πλαίσιο του ρυθμιστικού και ιδιοκτησιακού καθεστώτος των εισηγμένων εταιριών.

Ο Κώδικας αποτελείται από τέσσερα μέρη και πέντε παραρτήματα:

Μέρος Α – Το ΔΣ και τα μέλη του

Η πρώτη ενότητα αναφέρεται στο ΔΣ και τα μέλη του και περιλαμβάνει πρακτική καθοδήγηση και κατευθύνσεις όσον αφορά στην εκτέλεση των καταστατικών καθηκόντων τους. Επίσης, προτείνει τη δημιουργία επιτροπών που θα συνδράμουν τα ΔΣ στην εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Ο Κώδικας προτείνει τα θέματα, για τα οποία αποφασίζει το ΔΣ να προσδιορίζονται από τους εσωτερικούς κανονισμούς της εταιρίας, καθώς και τις κύριες, μη εκχωρητέες αρμοδιότητες του ΔΣ.

Μέρος Β – Σύστημα εσωτερικού ελέγχου

Η δεύτερη ενότητα θέτει γενικές αρχές και ειδικές πρακτικές για το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ). Το ΣΕΕ εξειδικεύεται σε ξεχωριστό παράρτημα με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το σύστημα εσωτερικού ελέγχου».

Μέρος Γ – Αμοιβές

Η τρίτη ενότητα άπτεται των αμοιβών των μελών του ΔΣ προτείνοντας ένα πλαίσιο καθορισμού των αμοιβών των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του ΔΣ σύμφωνα με τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Μέρος Δ – Σχέσεις με τους μετόχους

Η τέταρτη ενότητα αφορά στις σχέσεις με τους μετόχους και περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές για την καλή πληροφόρηση και ενημέρωση των μετόχων για τις εταιρικές υποθέσεις και την ενεργό συμμετοχή τους σε βασικές στρατηγικές αποφάσεις, καθώς και την εξασφάλιση, και στους μετόχους της μειοψηφίας, εύκολης και ισότιμης πρόσβασης σε πληροφορίες που σχετίζονται με τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Παραρτήματα

Τα πέντε παραρτήματα έχουν ως στόχο να διευκολύνουν τις επιχειρήσεις στην εφαρμογή του Κώδικα:

- i. Κατάλογος εξαιρέσεων για τις εισηγμένες εταιρίες μικρότερου μεγέθους
- ii. Οδηγίες για τη σύνταξη της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης
- iii. Οδηγίες για τη σύνταξη της έκθεσης αμοιβών των μελών του ΔΣ
- iv. Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το ΣΕΕ
- v. Κατάλογος ειδικών πρακτικών του Κώδικα που υπερβαίνουν τις ισχύουσες νομοθετικές απαιτήσεις

Το πλήρες κείμενο του Κώδικα είναι διαθέσιμο στο <http://www.athexgroup.gr/el/web/guest/esed-hellenic-cgc>

Πρώθηση Ελληνικής Κεφαλαιαγοράς

04

4 Προώθηση Ελληνικής κεφαλαιαγοράς

Οι ξένοι θεσμικοί επενδυτές έχουν σημαντική παρουσία στο Χρηματιστήριο Αθηνών (ΧΑ). Τα δύο τελευταία χρόνια κατέχουν στα χαρτοφυλάκιά τους, περίπου το 60% της συνολικής κεφαλαιοποίησης του Χρηματιστηρίου, που αποτελεί επίπεδο ρεκόρ. Το 2016 οι ξένοι θεσμικοί επενδυτές διενέργησαν το 57% της καθημερινής συνολικής δραστηριότητας με βάση την αξία των συναλλαγών.

Η παρουσία αυτή των ξένων επενδυτών στην Ελληνική οικονομία μέσω του χρηματιστηρίου, η οποία δεν έχει μειωθεί κατά τη διάρκεια της κρίσης, προσφέρει στην Ελληνική οικονομία σημαντικά κεφάλαια, και στους επενδυτές του ΧΑ, Έλληνες και ξένους, μεγαλύτερη ρευστότητα.

Λόγω της σημαντικής αυτής συμμετοχής των ξένων θεσμικών επενδυτών στο ΧΑ, και με στόχο την περαιτέρω προβολή και προώθηση της Ελληνικής κεφαλαιαγοράς σε αυτούς τους επενδυτές, οργανώνονται κάθε χρόνο από το Χρηματιστήριο Αθηνών συνέδρια (roadshows) σε μεγάλα διεθνή χρηματοοικονομικά κέντρα:

- Το **Annual Greek Roadshow (AGR)** στο **Λονδίνο** από το 2006
- Το **New York Roadshow (NYGR)** στη **Νέα Υόρκη** από το 2008
Το 2012, το roadshow μετονομάστηκε σε **“Greek Investment Forum”** ώστε να αντικατοπτρίζει την συνδιοργάνωση με το Ελληνο-Αμερικάνικο Εμπορικό Επιμελητήριο (American-Hellenic Chamber of Commerce -AMCHAM).

Σκοπός των roadshows είναι να φέρουν τις εισηγμένες εταιρίες πιο κοντά στους διαχειριστές κεφαλαίων του εξωτερικού, δίνοντας στις διοικήσεις τους την ευκαιρία να παρουσιάσουν τη στρατηγική τους και τα επενδυτικά τους σχέδια, απευθείας, σε ένα μεγάλο αριθμό ξένων επενδυτών.

5th Greek Investment Forum – Νέα Υόρκη 21-22 Ιουνίου 2016

5th Greek
Investment
Forum
in NY
June 21|22, 2016

Sponsors:

11th AGR – Λονδίνο 21-22 Σεπτεμβρίου 2016

Το ετήσιο Roadshow ελληνικών εισηγμένων εταιριών πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο για 11^η συνεχή χρονιά από το Χρηματιστήριο Αθηνών με την υποστήριξη του Bloomberg.

Κατά τη διάρκεια του διημέρου, πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 500 συναντήσεις μεταξύ 100 διαχειριστών κεφαλαίων (fund managers), αναλυτών και των 26 εισηγμένων εταιριών που συμμετείχαν στο Roadshow.

Την δεύτερη ημέρα πραγματοποιήθηκε ημερίδα με τίτλο “Greek capital markets speeding up the real economy”. Ο κ. Αλέξης Χαρίτσης, Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού ήταν ο κεντρικός ομιλητής.

Ακολούθησε συζήτηση με ομιλητές τον καθηγητή κ. Αντώνη Μπαρτζώκα, Μέλος του ΔΣ της EBRD, τον κ. Nicholas Jennett, Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB), και τον κ. Πλάτωνα Μονοκρούσο, Chief Economist του Ομίλου Eurobank και Πρόεδρο του επιστημονικού Συμβουλίου της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών.

Συντονιστής του πάνελ ήταν ο κ. Αντώνης Ντατζόπουλος, Πρόεδρος του Hellenic Bankers Association UK (HBA).

Στιγμιότυπο από την ομιλία του Αναπληρωτή Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης κ. Χαρίτση

Στιγμιότυπο από την βράβευση των χορηγών του 11^{ου} AGR

Sponsors:

Venue sponsor:

Υποδοχή μη εισηγμένων εταιριών στο Χρηματιστήριο

Τα χρηματιστήρια διεθνώς προσπαθούν να επιβεβαιώνουν την πραγματική αξία της κεφαλαιαγοράς στην τοπική επιχειρηματικότητα και να χτίζουν μια διαρκή, επωφελή σχέση μεταξύ επιχειρήσεων και επενδυτών.

Στο πλαίσιο αυτό, το Χρηματιστήριο Αθηνών προσκάλεσε το 2016 δυναμικές ελληνικές εταιρίες να παρουσιάσουν το επιχειρηματικό τους μοντέλο και σχέδιο στην τοπική αλλά και διεθνή επενδυτική κοινότητα.

Οι τελετές Έναρξης και Λήξης των συνεδριάσεων του Χρηματιστηρίου Αθηνών είναι το μέσο για την προβολή επιχειρήσεων σε ένα ευρύ κοινό συμμετεχόντων της αγοράς.

13 Ιανουαρίου 2016

Το Χρηματιστήριο Αθηνών υποδέχτηκε τις εταιρίες B&T Composites, Αφοί Χαϊτόγλου και Πίνδος με την ευκαιρία της διάκρισής τους στα βραβεία του ΣΒΒΕ (Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος) «Ελληνική Αξία Βορείου Ελλάδος 2015».

Ο Πρόεδρος του ΣΒΒΕ κ. Αθανάσιος Σαββάκης, ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης κ. Γιάννης Μπουτάρης και εκπρόσωποι των εταιριών B&T Composites, Αφοι Χαϊτόγλου και Πίνδος κηρύσσουν την έναρξη της συνεδρίασης του ΧΑ.

Η B&T Composites παρέχει μια πλήρη γκάμα από λύσεις σύνθετων προϊόντων (composites), για high-end βιομηχανικές χρήσεις – θαλάσσιες, αυτοβιομηχανίας, και καταναλωτικών προϊόντων, καθώς επίσης και προϊόντα GRP/GRE για βιομηχανίες και υποδομές.

www.btcomposites.gr

Από το 1924 η Αφοι Χαϊτόγλου, συνδυάζοντας, όπου είναι δυνατόν, παραδοσιακές μεθόδους παραγωγής με σύγχρονο εξοπλισμό και τεχνολογία παράγει παραδοσιακά προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας με βάση το σησάμι, απόλυτα ενταγμένα στην Μεσογειακή Διατροφή.

<http://haifoods.com>

Ο Αγροτικός Πτηνοτροφικός Συνεταιρισμός ΠΙΝΔΟΣ, ο μεγαλύτερος Συνεταιρισμός στην Ελληνική Πτηνοτροφία, από το 1958 διαγράφει μια συνεχώς ανοδική πορεία στην ελληνική, αλλά και τη διεθνή αγορά, με την ποιότητα των προϊόντων του, την εμπιστοσύνη των καταναλωτών, αλλά και την επιχειρηματική του δραστηριότητα.

www.pindos-apsi.gr

10 Μαΐου 2016

Το Χρηματιστήριο Αθηνών υποδέχθηκε τις εταιρίες Systems Sunlight, Demo, Raymetrics και Sychem με την ευκαιρία της διάκρισής τους στα βραβεία **Greek Exports Awards 2015**.

Η Ένωση Διπλωματικών Υπαλλήλων Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων (ΕΝΔΥ ΟΕΥ) του Υπουργείου Εξωτερικών σε συνεργασία με την Ethos Media, διοργανώνουν κάθε χρόνο τα εξαγωγικά βραβεία Greek Exports Awards προκειμένου να αναδείξουν και να επιβραβεύσουν τους ανθρώπους, τις ιδέες και τις συνεργασίες μεταξύ των κορυφαίων εξαγωγικών επιχειρήσεων της χώρας.

Ο κ. Σαμουήλ Ζήσης εκπρόσωπος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης Διπλωματικών Υπαλλήλων - Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών και κ.κ. Βασίλειος Μπίλλης, CEO της Systems Sunlight, Δημήτριος Δέμος, Αντιπρόεδρος της Demo, Γεώργιος Γεωργιάδης, CEO της Raymetrics και Αλέξανδρος Υφαντής, Πρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος της Sychem κηρύσσουν τη λήξη της συνεδρίασης του ΧΑ

Η φαρμακοβιομηχανία Demo A.B.E.E. είναι ένας βιομηχανικός και εμπορικός οργανισμός που ιδρύθηκε το 1965 και δραστηριοποιείται στην παραγωγή και πώληση φαρμακευτικών προϊόντων. Είναι ένας από τους κυριότερους παρασκευαστές φαρμακευτικών προϊόντων στην Ελλάδα με πολύ ισχυρή παρουσία στη νοσοκομειακή αγορά, όπου είμαστε οι πρώτοι σε πωλήσεις όσον αφορά τις πωληθείσες μονάδες.

www.demo.gr

Η Raymetrics λειτουργεί από το 2002, και είναι ίσως η πρώτη εταιρία που ασχολείται με ατμοσφαιρικά LIDAR*. Τα τελευταία 14 χρόνια, έχει αναπτύξει μια σειρά από πολύ προσαρμόσιμα προϊόντα με ακαδημαϊκές, εμπορικές χρήσεις (αεροπορία, εξόρυξη, βαριά βιομηχανία) και λειτουργικές χρήσεις (μετεωρολογία, περιβάλλον).

www.raymetrics.com

* Το ατμοσφαιρικό lidar (atmospheric lidar) είναι μια κατηγορία εργαλείων που χρησιμοποιούν το φως από λέιζερ για την μελέτη των χαρακτηριστικών της ατμόσφαιρας, από την επιφάνεια του εδάφους έως την άκρη της ατμόσφαιρας.

Η Συστήματα Sunlight ABEE έχει παγκόσμια παρουσία στον τομέα των ολοκληρωμένων λύσεων ενέργειας και ειδικεύεται στην ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάθεση μπαταριών και συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας για βιομηχανικές, καταναλωτικές εφαρμογές και εφαρμογές προηγμένης τεχνολογίας. Διανύοντας την τρίτη δεκαετία σταθερής ανάπτυξης, η εταιρία συγκαταλέγεται πλέον στους κορυφαίους παραγωγούς λύσεων αποθήκευσης ενέργειας στον κόσμο.

www.systems-sunlight.com

Η SYCHEM A.E. είναι μία διεθνής εταιρία κατασκευής εξειδικευμένων συστημάτων για την επεξεργασία νερού (κατασκευή συστημάτων παραγωγής πόσιμου νερού για την τροφοδοσία διυλιστηρίων, ξενοδοχειακών συγκροτημάτων, βιομηχανιών, δήμων κ.α.) καθώς και ειδικών έργων εξοικονόμησης ενέργειας (κατασκευή εξειδικευμένων ηλεκτρομηχανολογικών έργων εξοικονόμησης ενέργειας, με έμφαση στα έργα ανοικτής γεωθερμίας (εκμετάλλευση θαλασσινού νερού/υπόγειων υδάτων) για μεγάλες τουριστικές μονάδες και βιομηχανίες).

www.sychem.gr

20 Ιουλίου 2016

Το Χρηματιστήριο Αθηνών υποδέχθηκε τις εταιρίες Εψα, Εζα, Gaea, Incelligent και Taxibeat, με την ευκαιρία της προβολής τους σε ντοκιμαντέρ και σχετική εκδήλωση με τίτλο **"Greek Crisis Success Stories"** («Ιστορίες επιτυχίας στην Ελλάδα της Κρίσης») του Greek Liberties Monitor και του Friedrich Naumann Foundation.

Ο κ. Άρης Κεφαλογιάννης CEO της GAEA, ο κ. Μιχάλης Τσαούτος Γενικός Διευθυντής της ΕΨΑ, ο κ. Αθανάσιος Συριανός Πρόεδρος & CEO της ΕΖΑ, ο κ. Νίκος Δρανδάκης CEO της Taxibeat και ο κ. Βασίλης Κουλούρης Εμπορικός Διευθυντής της Incelligent κηρύσσουν την λήξη της συνεδρίασης του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Η ΕΨΑ από το 1924 συνεχίζει αδιάκοπα και με μεγάλη επιτυχία την πορεία της στην Ελληνική αγορά. Οι εγκαταστάσεις του εργοστασίου που βρίσκονται στην Αγριά, ένα παραθαλάσσιο γραφικό χωριουδάκι του Πηλίου. Η ΕΨΑ είναι το προϊόν που έχει αποδείξει στα 90 χρόνια της ζωής του, ότι είναι το μόνο ελληνικό αναψυκτικό που κράτησε ψηλά και σταθερά την ποιότητα και τη γεύση του.

<http://epsa.gr>

Η εταιρία ιδρύθηκε το 1988 ως θυγατρική γερμανικού ομίλου παραγωγής μπίρας και ένα χρόνο αργότερα απέκτησε το εργοστάσιο στην Αταλάντη. Το 1996 παράγει το πρώτο της ελληνικό σήμα, αναβαθμίζοντας την ποιότητα της ελληνικής μπίρας. Μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα, η ΕΖΑ γίνεται πρωτοπόρος στη βαρελίσια μπίρα.

Από το 2011 η ΕΖΑ, αμιγώς ελληνική εταιρία, χαράσσει μία ανεξάρτητη στρατηγική συμμετέχοντας ενεργά στην αποκεντρωμένη ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

www.eza.gr

Η Gaea ιδρύθηκε το 1995. Το όνομα αυτό δεν προέκυψε τυχαία. Στην αρχαία ελληνική μυθολογία, η Γαία ήταν η Μητέρα Γη –το σύμβολο της γονιμότητας και της ευημερίας της γης. Ως εκ τούτου, το δικό μας όραμα είναι να φέρουμε τον κόσμο πιο κοντά στην ελληνική Μεσογειακή Διατροφή, προτείνοντάς του μια σειρά από εκλεκτά ελληνικά προϊόντα που έχουν ως βάση το ελαιόλαδο και έναν πιο λιτό, παραδοσιακό τρόπο παραγωγής.

<http://gaea.gr>

Η Incelligent είναι μια νεοφυής επιχείρηση που αναπτύσσει καινοτομικό λογισμικό ευφυούς διαχείρισης ασύρματων δικτύων (Mobile / Wi-Fi). Συνδυάζοντας μεθόδους διαχείρισης γνώσης, ανάλυσης μεγάλων δεδομένων και άλλες τεχνολογίες αιχμής προβλέπει με ακρίβεια την μελλοντική κατάσταση ενός δικτύου παρέχοντας τη δυνατότητα έγκαιρης βελτιστοποίησης των βασικών παραμέτρων λειτουργίας του.

www.sychem.gr

Το Taxibeat δημιουργεί μία νέα εμπειρία μετακίνησης στην πόλη, συνδέοντας χιλιάδες επιβάτες με διαθέσιμους επαγγελματίες οδηγούς που βρίσκονται κοντά τους.

<https://taxibeat.gr>

Εισαγωγή μετοχών Attica Bank – 18 Ιανουαρίου 2016

Το Χρηματιστήριο Αθηνών υποδέχτηκε την Attica Bank (ATT) με την ευκαιρία της εισαγωγής των 2.270.026.033 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών που προέκυψαν από Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου (ΑΜΚ).

Η επιτυχημένη αυτή ΑΜΚ ολοκλήρωσε την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, καθώς τον Δεκέμβριο του 2015 οι Ελληνικές συστημικές τράπεζες ολοκλήρωσαν με επιτυχία τις ΑΜΚ τους, αντλώντας €9,4 δις από ιδιώτες επενδυτές, κυρίως ξένους.

ΑΜΚ συστημικών τραπεζών το 2015

Τράπεζα	Αντληθέντα κεφάλαια (€ εκ.)	Εναρξη διαπραγμάτευσης νέων μετοχών
Alpha Τράπεζα	2,563	2/12/2015
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος	2,212	14/12/2015
Τράπεζα Πειραιώς	2,622	8/12/2015
Τράπεζα Eurobank Ergasias	2,039	2/12/2015
Σύνολο	9,436	

Ο Πρόεδρος του ΔΣ της Attica Bank κ. Ιωάννης Γαμβρίλης και ο Διευθύνων Σύμβουλος κ. Αλέξανδρος Αντωνόπουλος, κηρύσσουν την έναρξη της συνεδρίασης της Δευτέρας 18 Ιανουαρίου 2016

Εισαγωγή μετοχών Εθνικής Πανγαία ΑΕΕΑΠ – 20 Ιανουαρίου 2016

Το Χρηματιστήριο Αθηνών υποδέχτηκε την εταιρία Εθνική Πανγαία ΑΕΕΑΠ (πρώην MIG Real Estate ΑΕΕΑΠ) μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του εταιρικού μετασχηματισμού της.

ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΝΓΑΙΑ

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Πανγαία κ. Χρήστος Πρωτόπαπας και ο Διευθύνων Σύμβουλος κ. Αριστοτέλης Καρυτινός κηρύσσουν την έναρξη της συνεδρίασης του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Βασικά σημεία του θεσμικού πλαισίου των Ελληνικών Α.Ε.Α.Π.

Απαιτήσεις στοιχείων ενεργητικού

Τουλάχιστον **80%** των στοιχείων ενεργητικού πρέπει να επενδύονται σε ακίνητα

Το κόστος ανάπτυξης δεν πρέπει να υπερβαίνει το **40%** των επενδύσεων σε ακίνητα

Η αξία κάθε ακινήτου δεν πρέπει να υπερβαίνει το **25%** της αξίας του συνόλου των επενδύσεων

Κινητά και ακίνητα που εξυπηρετούν λειτουργικές ανάγκες δεν πρέπει να υπερβαίνουν το **10%** του ενεργητικού

Διανομή κερδών / δανεισμός

Τουλάχιστον το **50%** των ετήσιων καθαρών προς διανομή κερδών

Κέρδη που σχετίζονται με την υπεραξία από πώληση ακινήτων **δεν** απαιτείται να συμπεριλαμβάνονται στη διανομή

Ο συνολικός δανεισμός δεν πρέπει να υπερβαίνει το **75%** του ενεργητικού

Νομικές απαιτήσεις

Σύσταση ως Ανώνυμη Εταιρία με ελάχιστο κεφάλαιο **€25 εκ.**

Υποχρεωτική εισαγωγή των μετοχών σε οργανωμένη αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα

Η καταστατική έδρα πρέπει να είναι στην Ελλάδα

Πηγή: Νόμος 2778/1999, όπως ισχύει, στοιχεία από εταιρική παρουσίαση της Εθνικής Πανγαία

Σεμινάριο ΧΑ – EBRD “The Capital market touch” – 1 Μαρτίου 2016

Το Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του για την ανάδειξη των διαθέσιμων λύσεων και εργαλείων χρηματοδότησης για τις Ελληνικές Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) διοργάνωσε σεμινάριο με θέμα: "The capital market touch" - Χρηματοδότηση επιχειρήσεων και έργων. Τάσεις εργαλεία και λύσεις. Προσέλκυση διαθέσιμης διεθνούς ρευστότητας μέσω της χρηματιστηριακής αγοράς.

16

Ο Διευθυντής της EBRD κ. Andre Kuusvek παραλαμβάνει από τον CEO του ΧΑ κ. Λαζαρίδη το παραδοσιακό καμπανάκι.

Κυριότερα σημεία

- Η νέα τάση χρηματοδότησης επιχειρήσεων και αναπτυξιακών έργων από τις κεφαλαιαγορές.
- Υπάρχει διαθεσιμότητα επενδυτικών κεφαλαίων από το διεθνές περιβάλλον εφόσον τηρούνται αρχές διαφάνειας, εταιρικής διακυβέρνησης και επαρκούς ελεύθερης διασποράς.
- Γίνεται ευρεία χρήση των Listed Private Equities / Listed Funds για τη χρηματοδότηση ΜμΕ καθώς και νεοφυών, καινοτόμων και εξαγωγικών επιχειρήσεων.
- Η τοπική χρηματιστηριακή αγορά είναι έτοιμη για την υλοποίηση διεθνώς αποδεκτών χρηματοδοτικών λύσεων.

Εταιρικά ομόλογα στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Το 2016 καρποφόρησαν οι προσπάθειες για την επανεκκίνηση της αγοράς ομολόγων, με δύο εκδόσεις, ολοκληρώνοντας ένα μεγάλο βήμα για τη δημιουργία στην Ελλάδα, αγοράς εταιρικών ομολόγων. Αυτό έχει επιτευχθεί σε μεγάλη έκταση σε άλλες ανταγωνίστριες χώρες, όπως η Ισπανία.

Είναι γνωστό ότι την τελευταία δεκαετία και ιδιαίτερα μετά το 2008, οι εταιρίες - στην Ευρώπη και αλλού - εκτός του κλασικού τραπεζικού δανεισμού, αναζητούν και χρησιμοποιούν και εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης. Στην Ελλάδα της κρίσης, με τα αυξημένα προβλήματα ρευστότητας, η αγορά των εταιρικών ομολόγων ελληνικού δικαίου μπορεί να αποτελέσει μια τέτοια εναλλακτική λύση, δίνοντας πρόσβαση σε κεφάλαια σε δυναμικές, αναπτυσσόμενες εταιρίες.

Στο Ευρωπαϊκό περιβάλλον, αναλαμβάνονται σημαντικές πρωτοβουλίες για την αναβάθμιση του ρόλου της κεφαλαιαγοράς στη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Η λειτουργία μιας αποτελεσματικής αγοράς εταιρικών ομολόγων - ένα παγκοσμίως καταξιωμένο εργαλείο χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις - επιτυγχάνει αυτήν την αναβάθμιση της Ελληνικής κεφαλαιαγοράς.

Οι δύο εκδόσεις αξιοποιούν τις δυνατότητες της Ελληνικής Κεφαλαιαγοράς για χρηματοδότηση των επιχειρήσεων μέσω εταιρικών ομολόγων και ταυτόχρονα τον αριθμό των επενδυτικών προϊόντων για τους επενδυτές. Στόχος είναι την πρωτοβουλία των δύο πρώτων εταιριών να ακολουθήσουν σύντομα και άλλες Ελληνικές επιχειρήσεις.

Έναρξη διαπραγμάτευσης ομολόγων MLS Πληροφορικής – 19 Ιουλίου 2016

Το Χρηματιστήριο Αθηνών υποδέχτηκε την MLS Πληροφορική, με την ευκαιρία της ένταξης προς διαπραγμάτευση του εταιρικού ομολόγου της. Το εταιρικό ομόλογο εγκαινίασε την **Κατηγορία Σταθερού Εισοδήματος της Εναλλακτικής Αγοράς** του Χρηματιστηρίου Αθηνών, η οποία λειτουργεί με τη μορφή Πολυμερούς Μηχανισμού Διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3606/2007.

Ο κ. Ιωάννης Καματάκης, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος της MLS Πληροφορική και ο κ. Ευάγγελος Χαρατσής Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος της ΒΕΤΑ Χρηματιστηριακή ΑΕΠΕΥ κηρύσσουν τη λήξη της συνεδρίασης του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Στοιχεία έκδοσης ομολόγου MLS Πληροφορική Α.Ε.

Διάρκεια	4 έτη
Αριθμός ομολογίων	400
Ονομαστική αξία / τιμή έκδοσης	€10.000 ανά ομολογία
Επιτόκιο	5,30% σταθερό σε ετήσια βάση (360/Actual)
Βαθμός πιστοληπτικής διαβάθμισης	B
Σύμβουλος έκδοσης	ΒΕΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.
Διάθεση	Ιδιωτική τοποθέτηση
ISIN	GRC422116743
Έναρξη διαπραγμάτευσης	19 Ιουλίου 2016
Περισσότερες πληροφορίες	www.mls.gr?pid=210&la=1 http://www.athexgroup.gr/el/web/guest/company-prospectus

Εισαγωγή ομολόγων Housemarket στο ΧΑ – 6 Οκτωβρίου 2016

Το Χρηματιστήριο Αθηνών υποδέχτηκε τον Όμιλο Fourlis, στην τελετή Έναρξης της συνεδρίασης του Χρηματιστηρίου, με την ευκαιρία της εισαγωγής προς διαπραγμάτευση στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, του Εταιρικού Ομολόγου της Housemarket A.E., εταιρίας του Ομίλου Η έκδοση καλύφθηκε μέσω Δημόσιας Προσφοράς.

Συνοπτικά στοιχεία έκδοσης ομολόγου Housemarket A.E.

Διάρκεια	5 έτη
Αριθμός ομολογίων	40.000.000
Ονομαστική αξία / τιμή έκδοσης	€1 ανά ομολογία
Επιτόκιο	5,00% σταθερό σε ετήσια βάση (360/Actual)
Βαθμός πιστοληπτικής διαβάθμισης	BB
Σύμβουλος έκδοσης	Ευγοxx Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.
Ανάδοχοι	Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος, Ευγοxx Χρηματιστηριακή Παντελάκης Χρηματιστηριακή
ISIN	GRC8081169B2
Έναρξη διαπραγμάτευσης	6 Οκτωβρίου 2016
Περισσότερες πληροφορίες	www.athexgroup.gr/housemarket-ae

Στιγμιότυπο από την πανηγυρική τελετή έναρξης διαπραγμάτευσης του ομολόγου της Housemarket A.E., με τον Πρόεδρο του ΔΣ του Ομίλου Fourlis κ. Βασίλη Φουρλή να χτυπάει το παραδοσιακό καμπανάκι.

Στα ιδιαίτερα στοιχεία της εισαγωγής είναι η κάλυψη της έκδοσης του Εταιρικού Ομολόγου με Δημόσια Προσφορά, η αξιοποίηση του **Ηλεκτρονικού Βιβλίου Προσφορών** (Η.ΒΙ.Π.) που βελτιώνει τόσο λειτουργικά όσο από πλευράς χρόνου και απόδοσης τη σχετική διαδικασία, καθώς και η συμμετοχή Ιδιωτών Επενδυτών. Συγκεκριμένα, σε ιδιώτες επενδυτές κατανεμήθηκε το 32,50% της έκδοσης, ενώ το 67,50% κατανεμήθηκε σε ειδικούς επενδυτές.

Η εισαγωγή αυτή αξιοποιεί τις δυνατότητες της Ελληνικής Κεφαλαιαγοράς για χρηματοδότηση των επιχειρήσεων μέσω εταιρικών ομολόγων και ταυτόχρονα συμβάλει στη διεύρυνση των επιλογών των επενδυτών. Η διασπορά που επιτεύχθηκε σε συνδυασμό με τη δραστηριοποίηση των ειδικών διαπραγματευτών που εγκρίθηκαν, δημιουργεί προϋποθέσεις ρευστότητας στη δευτερογενή αγορά.

Εισαγωγή Intercontinental International ΑΕΕΑΠ – 2 Αυγούστου 2016

Το Χρηματιστήριο Αθηνών υποδέχτηκε την Intercontinental International Α.Ε.Ε.Α.Π., με την ευκαιρία της εισαγωγής των μετοχών της προς διαπραγμάτευση στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Πρόκειται για την πρώτη εισαγωγή μετά από δύο χρόνια, που αξιοποιεί το νέο κανονιστικό πλαίσιο για την επίτευξη της απαιτούμενης διασποράς μετοχών μέσω βιβλίου προσφορών Ιδιωτικής Τοποθέτησης, διαδικασία συμβατή με τη διεθνή πρακτική.

Συνοπτικά στοιχεία AMK Intercontinental International Α.Ε.Ε.Α.Π.

Αριθμός μετοχών (πριν την AMK)	7.875.000
Νέες μετοχές	2.625.000 (με ιδιωτική τοποθέτηση)
Σύνολο μτχ κατά την εισαγωγή	10.500.000
Τιμή διάθεσης	€5,52 ανά μετοχή
Αντληθέντα κεφάλαια	€14.490.000
Διασπορά	25%
Σύμβουλος έκδοσης	Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.
ISIN	GRS516003001
Εισαγωγή	2 Αυγούστου 2016
Περισσότερες πληροφορίες	http://www.ici-reic.com

INTERCONTINENTAL INTERNATIONAL
REAL ESTATE INVESTMENT COMPANY
"THE PANEUROPEAN INVESTOR"

Υποδοχή ΟΛΠ, COSCO & ΤΑΙΠΕΔ – 10 Αυγούστου 2016

Το Χρηματιστήριο Αθηνών υποδέχθηκε την COSCO (China COSCO Shipping Corporation Ltd) καθώς και το ΤΑΙΠΕΔ (Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου) με την ευκαιρία της μεταβίβασης των μετοχών του ΟΛΠ (Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς ΑΕ).

Ο κ. Wan Min, Director of the Board, President of China COSCO Shipping Corp. Ltd. και ο κ. Στέργιος Πιτσιόρλας, Πρόεδρος του ΤΑΙΠΕΔ κηρύσσουν την Έναρξη της συνεδρίασης του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Συγκεκριμένα, η COSCO Hong-Kong, θυγατρική της COSCO Shipping, αναλαμβάνει τον ρόλο του βασικού μετόχου του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς. Πρόκειται για την πρώτη διασυνοριακή εξαγορά του κινεζικού Ομίλου.

Η COSCO Shipping θα αναλάβει την υλοποίηση επενδυτικού πλάνου που θα βελτιστοποιήσει την απόδοση του λιμανιού, θα ενισχύσει τη διεθνή του θέση και θα επιτρέψει στον ΟΛΠ να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητές του και να καταστεί ως ένα από τα κορυφαία λιμάνια της Ευρώπης. Παράλληλα, η λειτουργία ενός λιμανιού υψηλών προδιαγραφών θα ενισχύσει τους εμπορικούς δεσμούς μεταξύ Ασίας και Ευρώπης και θα συνεισφέρει στην απασχόληση της χώρας μέσα από τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και στην ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας.

Υποδοχή Cenergy Holdings– 21 Δεκεμβρίου 2016

Το ΧΑ υποδέχθηκε την εταιρία Cenergy Holdings στο πλαίσιο της έναρξης διαπραγμάτευσης των μετοχών της μετά την ολοκλήρωση της διασυνοριακής συγχώνευσης με απορρόφηση των εισηγμένων εταιριών Σωληνουργεία Κορίνθου και Ελληνικά Καλώδια.

Η εταιρία εστιάζει στη μακροπρόθεσμη δημιουργία προστιθέμενης αξίας μέσω θυγατρικών εταιριών που δραστηριοποιούνται σε δυναμικές και αναπτυσσόμενες αγορές όπως αυτές της μεταφοράς ενέργειας, των ανανεώσιμων πηγών καθώς και των τηλεπικοινωνιών. Το χαρτοφυλάκιο της περιλαμβάνει:

- Τη **Σωληνουργεία Κορίνθου (CPW)**, έναν από τους σημαντικότερους παραγωγούς χαλυβδοσωλήνων διεθνώς, οι οποίοι χρησιμοποιούνται σε έργα ενέργειας και ειδικότερα για τη μεταφορά υγρών και αερίων καυσίμων και ένα σημαντικό προμηθευτή του κλάδου κατασκευών για κοίλες δοκούς.
- Την **Ελληνικά Καλώδια**, έναν από τους μεγαλύτερους παραγωγούς καλωδίων στην Ευρώπη. Κατασκευάζει καλώδια ενέργειας και τηλεπικοινωνιών για διάφορους τομείς όπως η μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η βιομηχανία πετρελαίου και φυσικού αερίου, οι τηλεπικοινωνίες, οι κατασκευές κ.α.

Οι Διευθύνοντες Σύμβουλοι της Cenergy Holdings κ.κ. Αλέξης Αλεξίου και Απόστολος Παπαβασιλείου κηρύσσουν την έναρξη της συνεδρίασης του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Η ενδυνάμωση της εταιρίας είναι πολύ σημαντική για την ανάπτυξη του παραγωγικού ιστού της Ελληνικής οικονομίας αφού η δύναμη πυρός των βιομηχανικών εγκαταστάσεών της είναι στην Ελλάδα. Η επιλογή του νέου εταιρικού σχήματος με έδρα τις Βρυξέλλες να εισάγει παράλληλα τις μετοχές στην αγορά του Euronext του Βελγίου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών αποτελεί τιμή και σημαντική επιβεβαίωση για την ελληνική κεφαλαιαγορά.

Η Ελληνική αγορά μετοχών και παραγώγων

05

5 Η Ελληνική αγορά μετοχών και παραγώγων

Η δραστηριότητα του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών προέρχεται κυρίως από τη λειτουργία των χρηματιστηριακών αγορών αξιών και παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων. Κατά τη διάρκεια του 2016 το 52,5% (2015: 52,4%) του κύκλου εργασιών του Ομίλου προήλθε από τη διαπραγμάτευση, την εκκαθάριση και το διακανονισμό των συναλλαγών στις αγορές μετοχών και παραγώγων.

Η κατάσταση της Ελληνικής οικονομίας επηρέασε όπως είναι φυσικό αρνητικά τόσο τις τιμές των μετοχών, όσο και τη συναλλακτική δραστηριότητα στην Ελληνική κεφαλαιαγορά.

Στην αγορά αξιών:

- Η αξία των συναλλαγών επί μετοχών το 2016 μειώθηκε κατά 21% στα €15,1 δις έναντι €19,1 δις το 2015.
- Η μέση κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων εταιριών στο Χρηματιστήριο Αθηνών μειώθηκε κατά 6%.

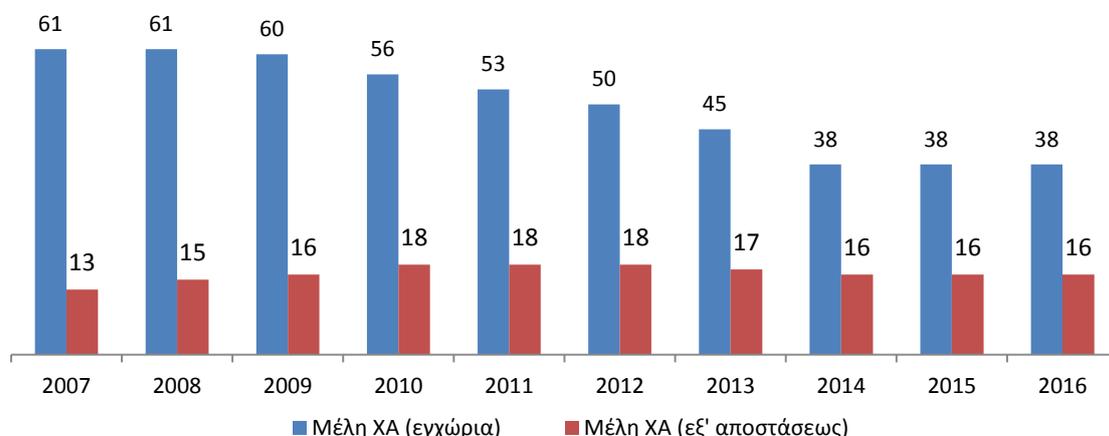
Στην αγορά παραγώγων, η συναλλακτική δραστηριότητα (αρ. συμβολαίων) παρουσίασε αύξηση 3,3%.

Στη συνέχεια παρατίθενται ορισμένα ιστορικά στοιχεία των αγορών αξιών και παραγώγων, τις οποίες λειτουργεί ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών.

5.1 Αγορά Μετοχών

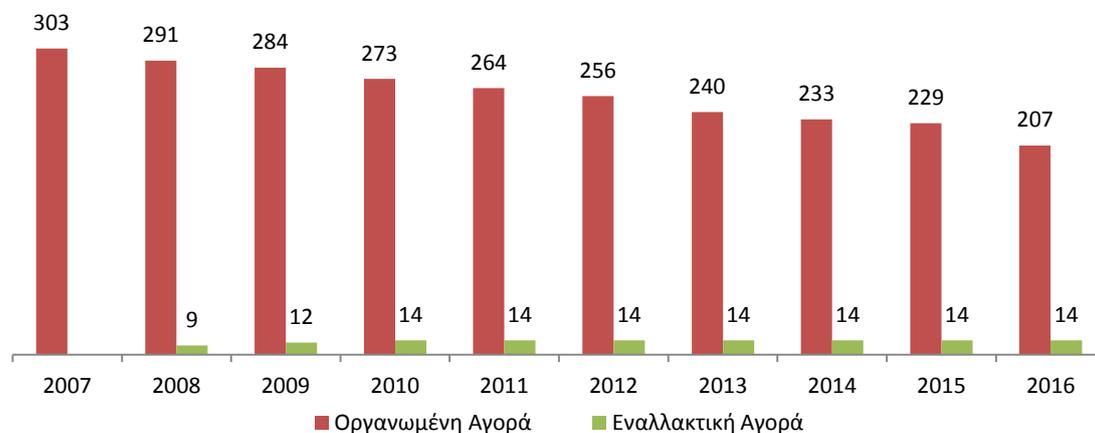
5.1.1 Μέλη αγοράς μετοχών

Μέλη αγοράς αξιών ΧΑ & Χειριστές ΣΑΤ

5.1.2 Εισηγμένες εταιρίες

Αριθμός Εισηγμένων Εταιριών στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Ειδικότερα, η εξέλιξη του αριθμού των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών στις επιμέρους αγορές / κατηγορίες αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα:

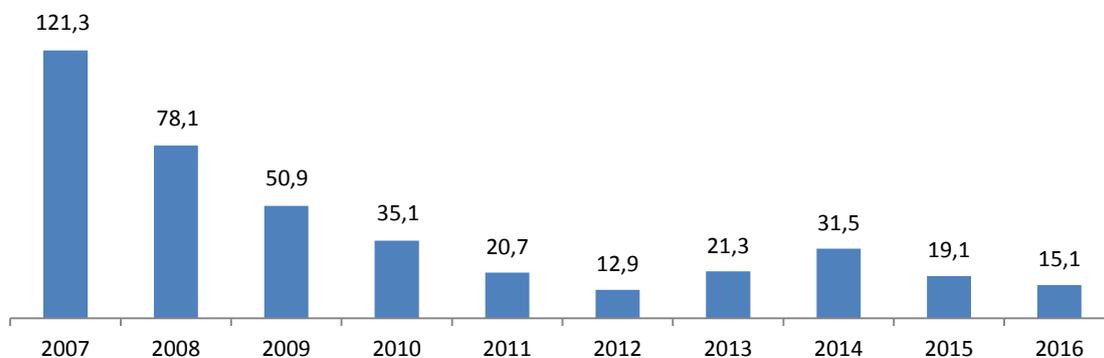
Εισηγμένες εταιρίες στις αγορές του Χρηματιστηρίου Αθηνών

Κατηγορία	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Κύρια Αγορά					180	156	148	144	139	135
Μεγάλη Κεφαλαιοποίηση	87	68	56	47						
Μεσαία & Μικρή Κεφαλαιοποίηση	166	144	147	133						
Ειδικών Χρηματ. Χαρακτηριστικών	21	44	40	45						
Επιτήρηση	19	22	24	30	40	41	40	37	32	30
Σε αναστολή	10	13	17	18	25	39	41	38	43	27
Χαμηλής Διασποράς					16	18	10	11	11	11
Προς Διαγραφή					3	2	1	3	4	4
Σύνολο - Οργανωμένη Αγορά	303	291	284	273	264	256	240	233	229	207
Εναλλακτική Αγορά		9	12	14	14	14	14	14	14	14
Διαπραγματεύσιμα Αμοιβαία Κεφάλαια (ETFs)		1	2	3	3	3	3	3	3	3

Σημειώνεται ότι τον Οκτώβριο του 2011, με την υιοθέτηση του νέου μοντέλου αγοράς, καταργήθηκαν οι κατηγορίες διαπραγμάτευσης «Μεγάλη Κεφαλαιοποίηση» και «Μεσαία και Μικρή Κεφαλαιοποίηση», και εντάχθηκαν οι εταιρίες που διαπραγματευόντουσαν σε αυτές στην Κύρια Αγορά.

5.1.3 Αξία συναλλαγών

Συνολική αξία συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (€ δις)

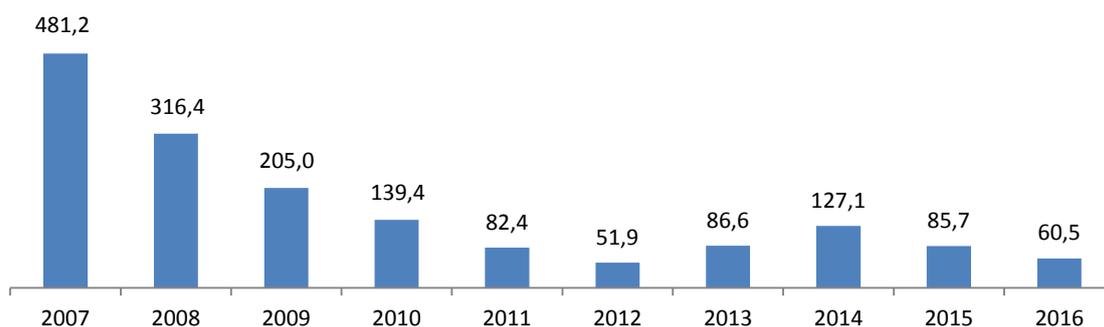

Η αξία συναλλαγών για το σύνολο του 2016 ανήλθε στα €15,1 δις, έναντι €19,1 δις το 2015, εμφανίζοντας μείωση 21%.

Συναλλακτική δραστηριότητα 2016 ανά τρίμηνο

	Συνολική αξία συναλλαγών (€ δις)	Αριθμός συνεδριάσεων ΧΑ	Μέση ημερήσια αξία συναλλαγών (€ εκ.)
Α' τρίμηνο	4,4	60	71,7
Β' τρίμηνο	4,9	61	80,2
Γ' τρίμηνο	2,5	65	39,0
Δ' τρίμηνο	3,3	63	52,8
Σύνολο	15,1	249	60,4

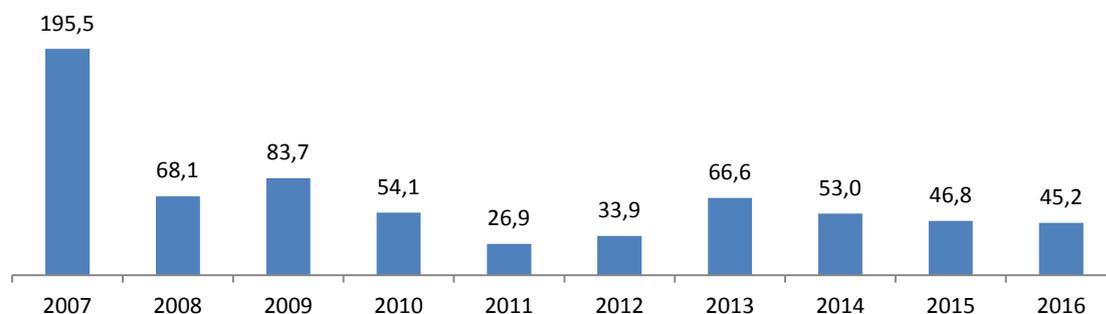
Μέση ημερήσια αξία συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (€ εκ.)

Σημειώνεται ότι λόγω της εφαρμογής περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls), το 2015 το Χρηματιστήριο Αθηνών έμεινε κλειστό για 25 εργάσιμες ημέρες– τις 2 τελευταίες του Ιουνίου (Β' τρίμηνο) και όλο το Ιούλιο (Γ' τρίμηνο). Επιπροσθέτως, μετά το άνοιγμα του Χρηματιστηρίου στις 3.8.2015, και έως τις 9.12.2015, υπήρξαν περιορισμοί στην αγορά μετοχών για τους Έλληνες επενδυτές.

5.1.4 Κεφαλαιοποίηση

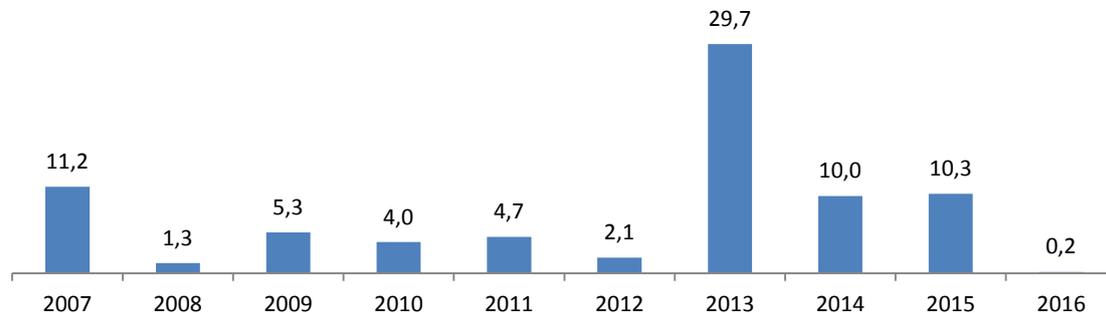
Κεφαλαιοποίηση αγοράς αξιών Χρηματιστηρίου Αθηνών (στοιχεία τέλους εκάστου έτους, € δις)

5.1.5 Αντληθέντα Κεφάλαια

Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται η αξία των αντληθέντων κεφαλαίων από τις εισηγμένες εταιρίες καθώς και από τις νέες εισαγωγές εταιριών στο ΧΑ:

Αντληθέντα κεφάλαια (€ δις)

Τα έτη 2013-2015, σχεδόν το σύνολο των αντληθέντων κεφαλαίων προήλθε από τον τραπεζικό κλάδο.

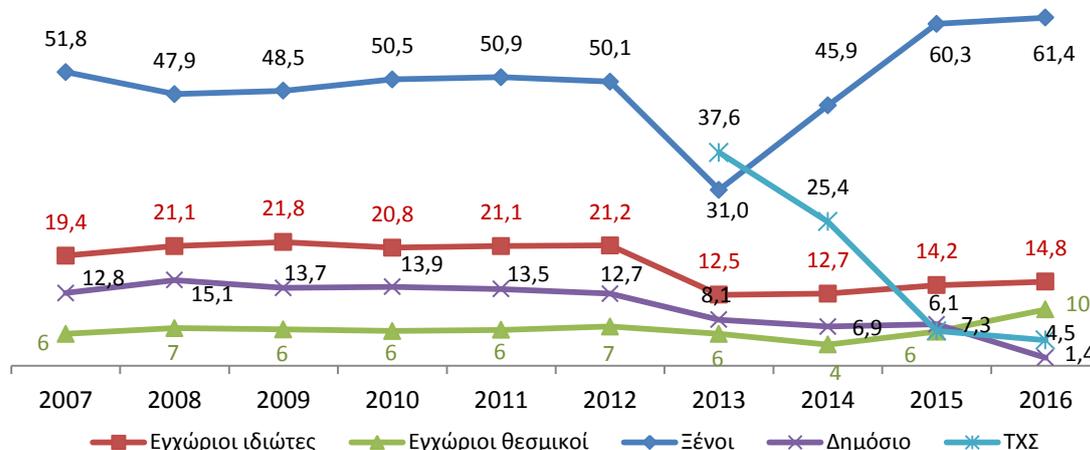
ΑΜΚ συστημικών τραπεζών 2013 - 2015

Τράπεζα	Αντληθέντα κεφάλαια (€ εκ.)			
	2013	2014	2015	Σύνολο
Alpha Τράπεζα	4.571	1.200	2.563	8.334
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος	9.756	2.500	2.212	14.468
Τράπεζα Πειραιώς	8.429	1.750	2.622	12.801
Τράπεζα Eurobank Ergasias	6.156	2.864	2.039	11.059
Σύνολο	28.912	8.314	9.436	46.662

5.1.6 Συμμετοχή επενδυτών – κεφαλαιοποίηση αγοράς

Παρά την παρατεταμένη ύφεση, η συμμετοχή των ξένων επενδυτών στην Ελληνική αγορά, ως ποσοστό της συνολικής κεφαλαιοποίησης της αγοράς, αυξήθηκε σε ιστορικά υψηλά επίπεδα στο τέλος του 2016.

Συμμετοχή Επενδυτών στο Χ.Α. (% της συνολικής κεφαλαιοποίησης)

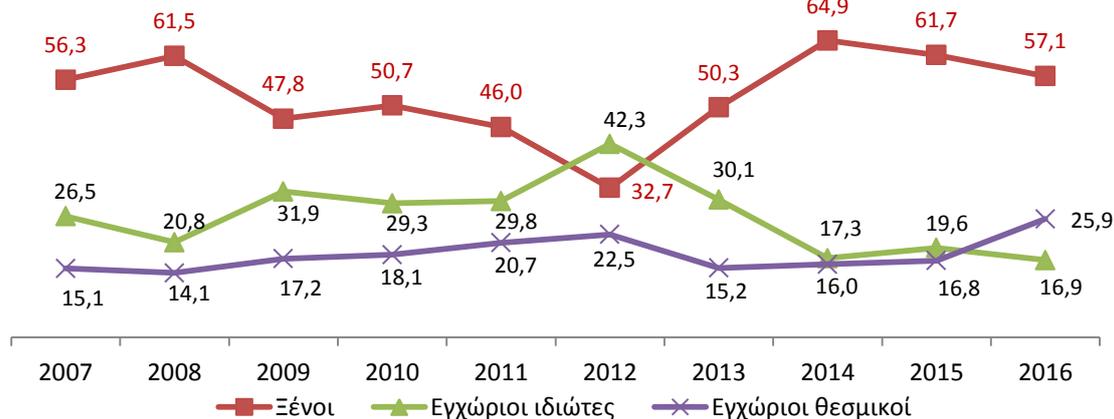
ΤΧΣ: Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας

Η εμφάνιση του ΤΧΣ το 2013 οφείλεται στην συμμετοχή του στην ανακεφαλαιοποίηση των Ελληνικών συστημικών τραπεζών που πραγματοποιήθηκε το 2013, κατά την οποία απέκτησε μετοχές καταβάλλοντας περίπου €27 δις.

5.1.7 Συμμετοχή επενδυτών - διαπραγμάτευση

Παρά την παρατεταμένη ύφεση, η συμμετοχή των ξένων επενδυτών στην Ελληνική αγορά, ως ποσοστό της συνολικής αξίας συναλλαγών αυξήθηκε στο ιστορικά υψηλό ποσοστό του 65% το 2014, και παραμένει κοντά στα επίπεδα αυτά την διετία 2015-2016.

Συμμετοχή Επενδυτών στο Χ.Α. (% της συνολικής αξίας συναλλαγών)

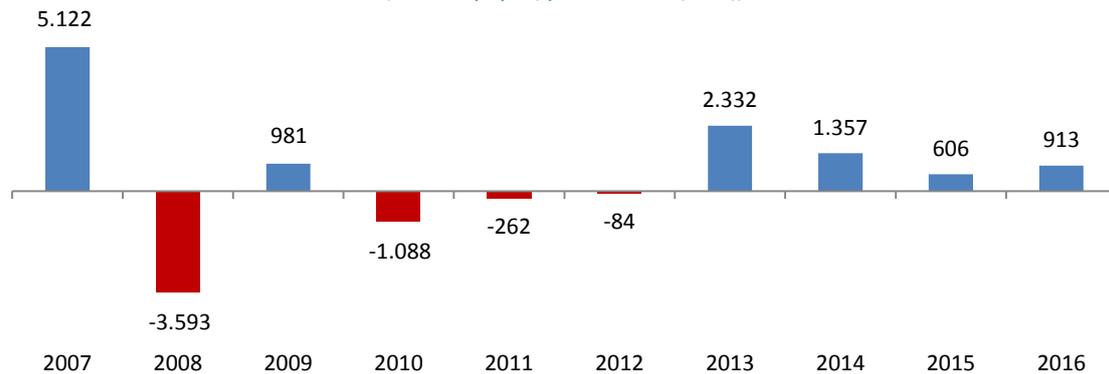

5.1.8 Ροές κεφαλαίων από ξένους επενδυτές

Οι εισροές κεφαλαίων από ξένους – κυρίως θεσμικούς - επενδυτές είναι ένα σημάδι εμπιστοσύνης στην Ελληνική οικονομία και τις προοπτικές της, καθώς οι επενδυτές αυτοί μπορούν με ευκολία να επενδύσουν τα κεφάλαιά τους σε άλλες κεφαλαιαγορές.

Οι εισροές ή εκροές προκύπτουν από την αφαίρεση των πωλήσεων των ξένων επενδυτών από τις αγορές τους. Αν το σύνολο είναι θετικό, τότε έχουμε καθαρές εισροές κεφαλαίων.

Εισροές / εκροές κεφαλαίων από ξένους επενδυτές (€ εκ. αγορές μείον πωλήσεις)

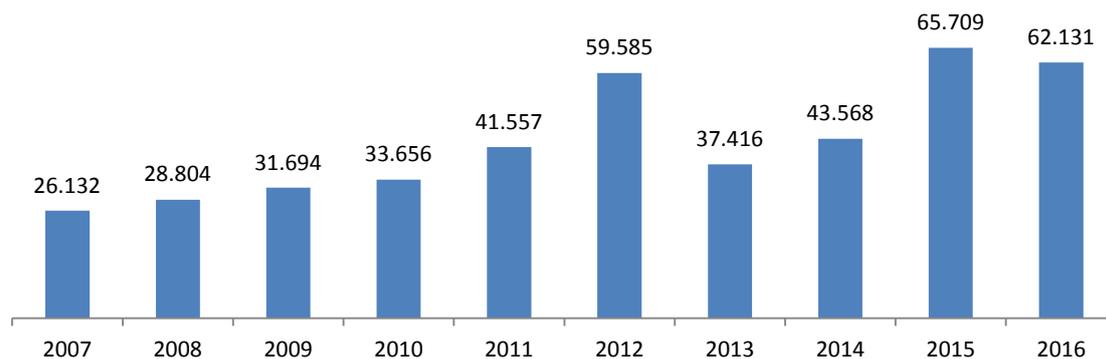

Σε κάθε ένα από τα 4 τελευταία χρόνια, στο Χρηματιστήριο Αθηνών παρατηρούμε καθαρές εισροές κεφαλαίων στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Οι μεγαλύτερες εκροές παρατηρήθηκαν το 2008, το έτος της κορύφωσης της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης, και πριν από την έναρξη της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα.

5.2 Αγορά Παραγώγων

5.2.1 Συναλλακτική δραστηριότητα

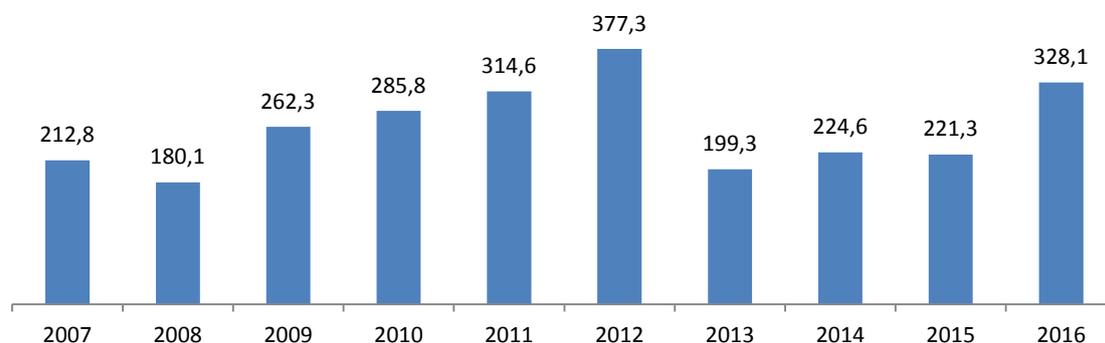
Μέσος ημερήσιος αριθμός Συμβολαίων Αγοράς Παραγώγων ΧΑ
(χωρίς Συμβόλαια Δανεισμού)

Αγορά παραγώγων - μέσος ημερήσιος αριθμός συμβολαίων

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΣΜΕ σε Μετοχές	12.308	14.913	20.311	18.921	30.094	52.396	27.102	28.125	55.651	58.218
Δικαιώματα σε Μετοχές	424	734	273	420	256	144	75	122	60	48
ΣΜΕ Δείκτη FTSE/ΧΑ 20	10.273	11.280	9.563	11.855	9.891	6.146	9.440	14.404	9.574	3.596
Δικαιώματα Δείκτη FTSE/ΧΑ 20	2.347	1.770	1.547	2.441	1.308	897	790	917	425	269
ΣΜΕ Δείκτη FTSE/ΧΑ Mid Cap	609	94	0	0	0	0	0	0	0	0
Δικαιώματα Δείκτη FTSE/ΧΑ Mid Cap	156	13	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΜΕ Δείκτη FTSE/ΧΑ-ΧΑΚ Τράπεζες	0	0	0	27	8	2	8	0	0	0
Μέσος Ημερήσιος Αριθμός Συμβολαίων	26.117	28.804	31.694	33.664	41.557	59.585	37.415	43.568	65.710	62.131

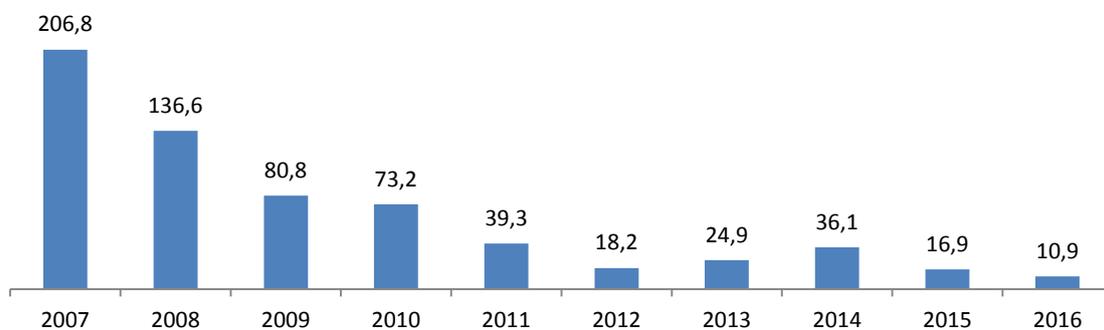
Ανοικτές θέσεις στην αγορά Παραγώγων (χιλιάδες συμβόλαια)

Αγορά παραγώγων - ανοικτές θέσεις ανά προϊόν

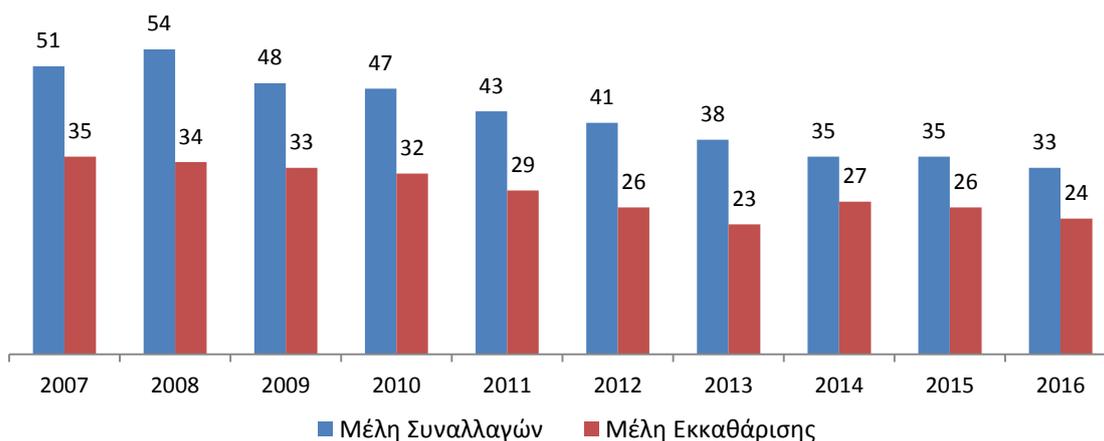
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΣΜΕ Δείκτη FTSE/XA Large Cap	24.837	19.304	21.561	28.601	15.228	30.816	48.533	49.209	16.066	7.705
ΣΜΕ σε Μετοχές	166.515	149.015	228.486	247.139	288.882	337.378	146.699	167.590	201.088	317.780
Δικαιώματα Δείκτη FTSE/XA Large Cap	9.868	5.460	10.650	7.925	3.796	3.177	3.289	6.505	3.214	2.306
ΣΜΕ Δείκτη FTSE/ATHEX Mid Cap	648	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δικαιώματα Δείκτη FTSE/ATHEX Mid Cap	203	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δικαιώματα σε Μετοχές	10.744	6.272	1.615	2.149	6.689	5.873	808	1.288	981	291
ΣΜΕ Δείκτη FTSE/ATHEX-Cyse Banks	0	0	0	2	2	2	0	0	0	0
Σύνολο	212.815	180.051	262.312	285.816	314.597	377.246	199.329	224.592	221.349	328.082

Μέση ημερ. ονομαστική αξία συναλλαγών Αγοράς Παραγώγων (€ ΕΚ.)

5.2.2 Μέλη

Μέλη Συναλλαγών και Εκκαθάρισης αγοράς παραγώγων ΧΑ

5.3 Εισηγμένες εταιρίες

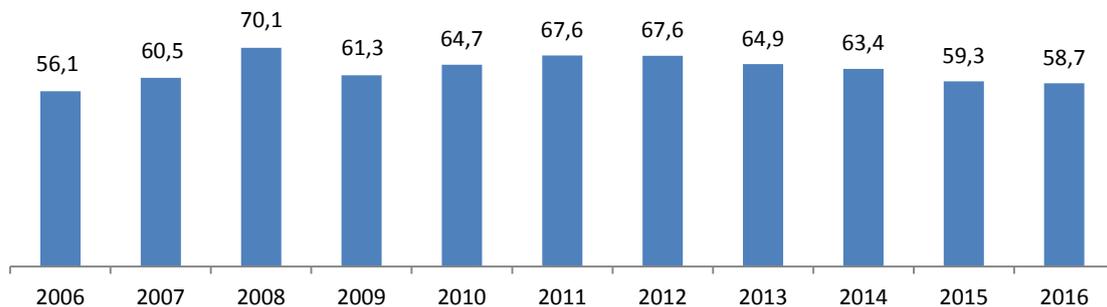
Η εξέταση της αντιμετώπισης της κορυφαίας πρόκλησης της συρρίκνωσης του Ελληνικού ΑΕΠ κατά πάνω από 25% από τις εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Το δείγμα των εισηγμένων εταιριών που συμπεριλαμβάνονται στην ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της περιόδου 2006-2016 είναι αυτές που ήταν στην Κύρια Αγορά και στην Κατηγορία Χαμηλής Διασποράς στις **28.4.2017**. Από το δείγμα εξαιρούνται οι τράπεζες, λόγω των ιδιαιτεροτήτων που αυτές παρουσιάζουν στην υπό εξέταση περίοδο.

Καθώς δεν συμπεριλαμβάνονται εταιρίες που διαγράφηκαν από το Χρηματιστήριο Αθηνών την περίοδο 2006-2016, η ανάλυση των στοιχείων που παρατίθενται δείχνει πως αντιμετώπισαν την κρίση οι εταιρίες που κατάφεραν να επιβιώσουν. Τα στοιχεία καταδεικνύουν πως η οικονομική κατάσταση των εταιριών έχει σταθεροποιηθεί, και πως οι εταιρίες επιδεικνύουν συντηρητική συμπεριφορά μειώνοντας το χρέος, αυξάνοντας τα διαθέσιμά τους, βελτιώνοντας την κερδοφορία τους.

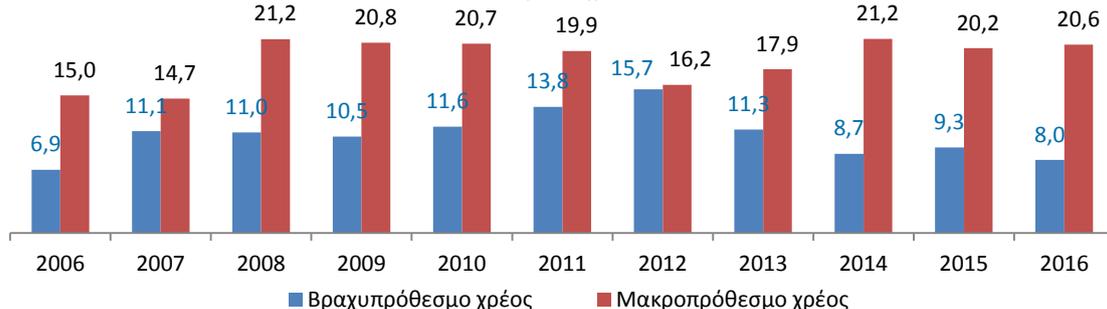
Μετά από μια περίοδο ανόδου του κύκλου εργασιών τους, τα έσοδα των εταιριών παρουσιάζουν μείωση 16% την περίοδο της κρίσης (2008-2016).

Έσοδα εισηγμένων εταιριών (εκτός τραπεζών)
(€ δις)

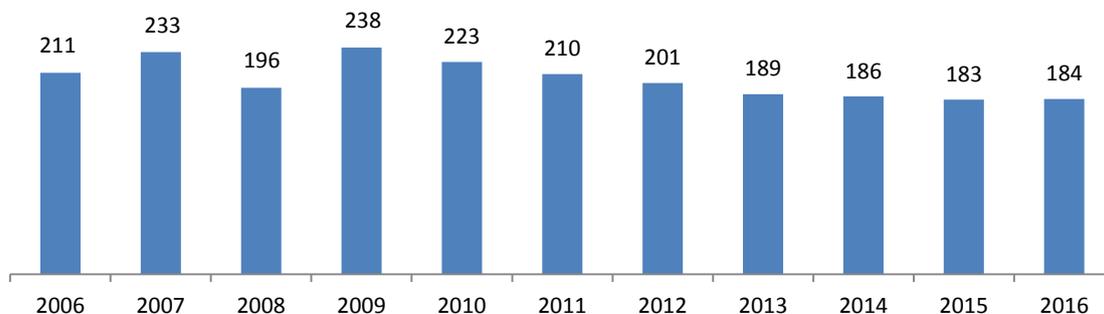
Οι εισηγμένες εταιρίες είχαν συνολικό χρέος €32,2 δις το 2008, ενώ το 2016 το συνολικό χρέος ήταν €28,6 δις, μειωμένο κατά 11%. Είναι ευδιάκριτη επίσης η προσπάθεια που πραγματοποιήθηκε για την μείωση του βραχυπρόθεσμου χρέους. Ενώ αρχικά η σχέση αυτή επιδεινώθηκε, με το 2012 η σχέση βραχυπρόθεσμου προς μακροπρόθεσμο χρέος να είναι στο 40:60, το 2016 η σχέση αυτή είχε βελτιωθεί σημαντικά στο 30:70, με το βραχυπρόθεσμο χρέος να βρίσκεται σε χαμηλά δεκαετίας.

Χρέος εισηγμένων εταιριών (εκτός τραπεζών)
(€ δις)

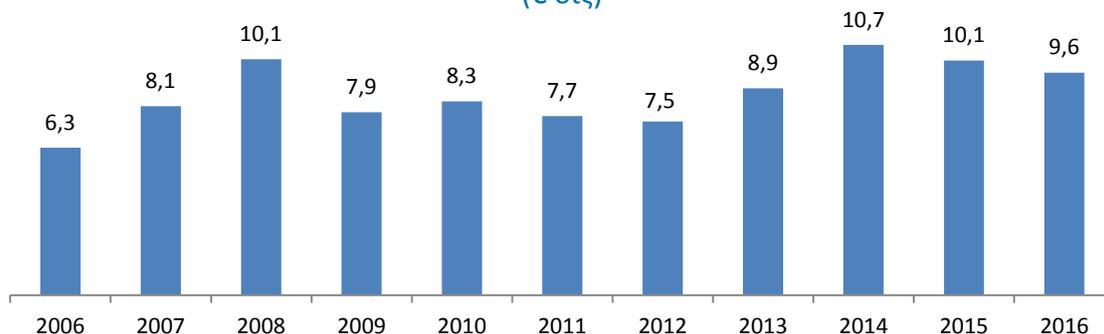
Το προσωπικό των εισηγμένων εταιριών παρουσιάζει μείωση 6,1% το 2016 σε σχέση με το 2008, και μείωση 13% σε σχέση με τα 2006, ενώ ενθαρρυντικό σημάδι είναι η σταθεροποίησή του στα τρέχοντα επίπεδα μετά από συνεχόμενες μειώσεις την περίοδο 2009-2015.

Προσωπικό εισηγμένων εταιριών (εκτός τραπεζών) (χιλ. άτομα)

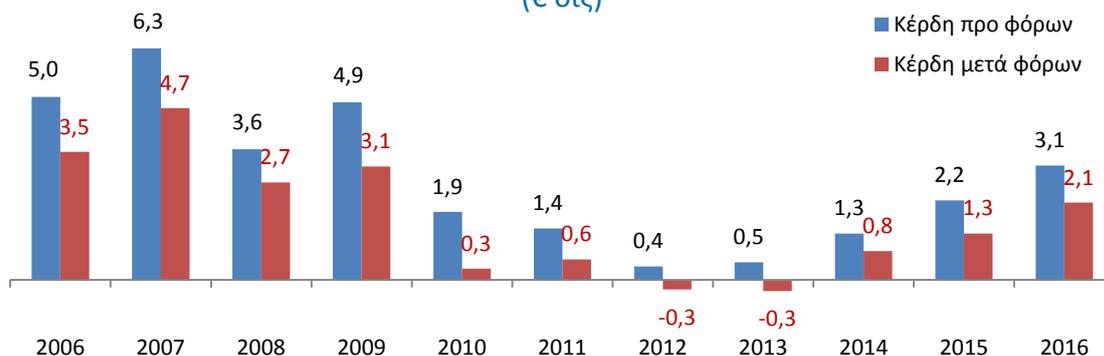
Η σημαντική ανάκαμψη των διαθεσίμων των εισηγμένων εταιριών, τα οποία το 2016 επιστρέφουν στα επίπεδα του 2008 (€9,6 δις έναντι €10,1 δις) είναι χαρακτηριστικό της αμυντικής στάσης των εταιριών, με την συσσώρευση ρευστότητας μπροστά στην έντονη αβεβαιότητα των τελευταίων ετών.

Διαθέσιμα εισηγμένων εταιριών (εκτός τραπεζών) (€ δις)

Τέλος, φαίνεται πως η προσπάθεια των εισηγμένων εταιριών απέδωσε καρπούς, με την κερδοφορία τους να είναι οριακή το 2012-2013, και να εμφανίζει σημαντική ανάκαμψη από τότε. Η κερδοφορία πάντως του 2016 υπολείπεται ακόμη από τα προ-κρίσης επίπεδα (-14% την περίοδο 2008-2016).

Κερδοφορία εισηγμένων εταιριών (εκτός τραπεζών) (€ δις)

5.4 Το Χρηματιστήριο Αθηνών στο Ευρωπαϊκό περιβάλλον

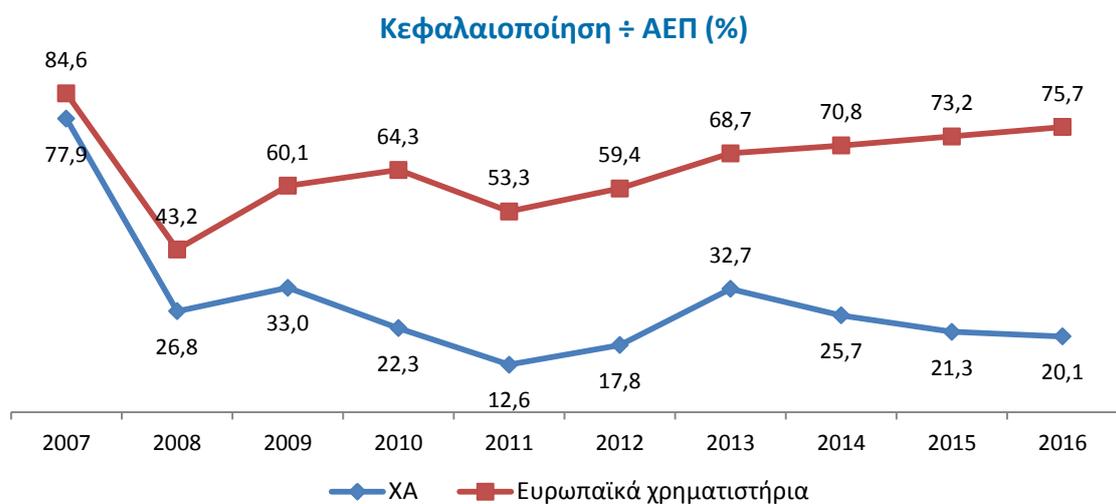
Στην ενότητα αυτή συγκρίνεται το Χρηματιστήριο Αθηνών με τον μέσο όρο Ευρωπαϊκών Χρηματιστηρίων.

Τα στατιστικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων για το Χρηματιστήριο Αθηνών, αντλήθηκαν από το Federation of European Securities Exchanges (FESE, www.fese.eu). Τα στοιχεία της FESE περιλαμβάνουν δεδομένα από τα Χρηματιστήρια-μέλη του. Τα σημαντικότερα χρηματιστήρια που δεν συμπεριλαμβάνονται όλες τις χρονιές, είναι τα χρηματιστήρια του Λονδίνου (LSE) και της Ιταλίας (Borsa Italiana), τα οποία δεν είναι πλέον μέλη της FESE.

Σημειώνεται ότι σε ορισμένα στοιχεία ενδέχεται να υπάρχουν αποκλίσεις στα στοιχεία που δημοσιεύει η FESE και στα στοιχεία που δημοσιεύει το Χρηματιστήριο Αθηνών λόγω της ομογενοποίησης των στοιχείων της πρώτης ώστε τα στοιχεία όλων των χρηματιστηρίων μελών της να είναι συγκρίσιμα.

5.4.1 Κεφαλαιοποίηση προς ΑΕΠ

Το 2011 ο δείκτης της συνολικής κεφαλαιοποίησης της Ελληνικής χρηματιστηριακής αγοράς ως προς ΑΕΠ της χώρας βρέθηκε στο 12,6%, στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2000.

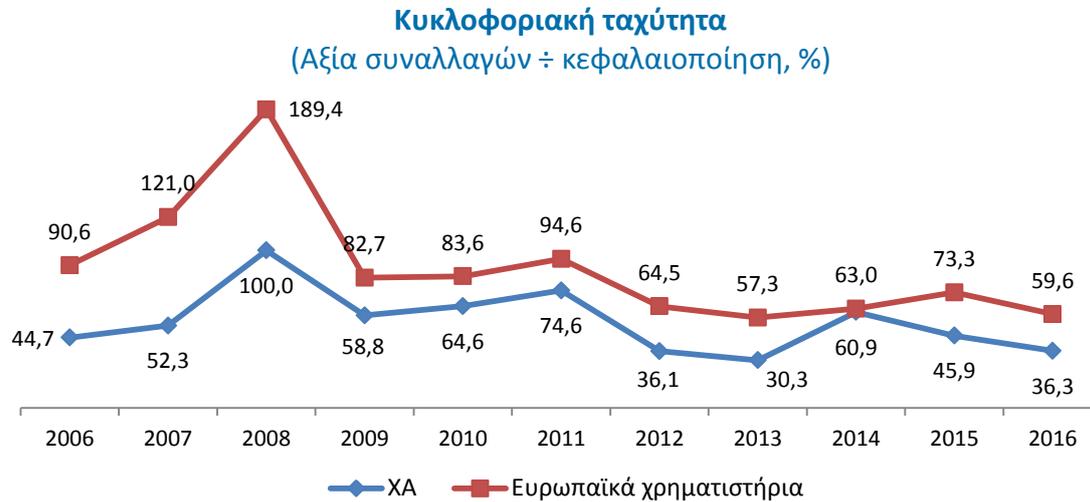

Η απόκλιση του σχετικού δείκτη για το Χρηματιστήριο Αθηνών και τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο αποτυπώνει:

- Την μεγάλη πτώση που σημειώθηκε το 2008 σε όλα τα Ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, συμπεριλαμβανομένου και του ΧΑ, λόγω της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης που εντάθηκε το φθινόπωρο εκείνου του έτους.
- Την έντονη απόκλιση του Ελληνικού δείκτη από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο από το 2008 έως σήμερα λόγω της οικονομικής κρίσης στη χώρα μας. Συγκεκριμένα:
  - Την περίοδο 2000-2007, ο σχετικός δείκτης της Ελληνικής αγοράς ήταν χαμηλότερα από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο από 4 έως 12,7 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ
  - Την περίοδο 2008-2016 η διαφορά του δείκτη κυμάνθηκε από 16,4 έως 55,6 μονάδες, με την μεγαλύτερη απόκλιση να σημειώνεται το 2016.

5.4.2 Κυκλοφοριακή ταχύτητα

Η κυκλοφοριακή ταχύτητα μιας χρηματιστηριακής αγοράς είναι ο δείκτης της αξίας συναλλαγών της συγκεκριμένης αγοράς ως προς τη συνολική της κεφαλαιοποίηση.

Ιστορικά, η κυκλοφοριακή ταχύτητα της Ελληνικής αγοράς υπολείπεται των υπολοίπων Ευρωπαϊκών αγορών. Από την άλλη, παρατηρείται τα τελευταία χρόνια μια σχετική σύγκλιση του Ευρωπαϊκού μέσου όρου με τον μέσο όρο του ΧΑ.

5.4.3 Συγκέντρωση αγοράς

Ο δείκτης συγκέντρωσης αγοράς δείχνει το ποσοστό της αξίας συναλλαγών των 5 μετοχών με την μεγαλύτερη συναλλακτική δραστηριότητα σε σχέση με την συνολική συναλλακτική δραστηριότητα.

Στο Χρηματιστήριο Αθηνών, το 2016 η συναλλακτική δραστηριότητα των 5 αυτών μετοχών αντιστοιχούσε στο 59% της συνολικής συναλλακτικής δραστηριότητας, σε αντίθεση με τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο του 33,9%.

**Πληροφορίες
για τη μετοχή**

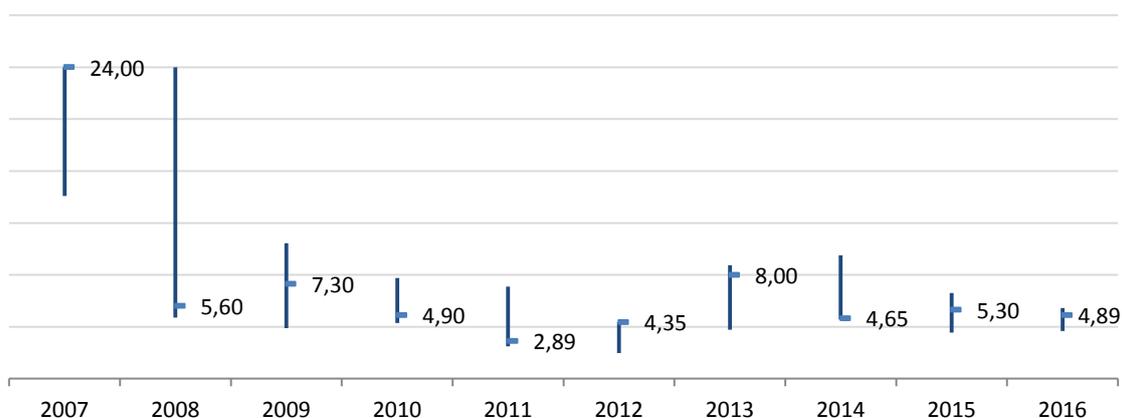
06

6 Πληροφορίες για τη μετοχή

6.1 Πορεία μετοχής

Η πτώση των τιμών στο Χρηματιστήριο Αθηνών είχαν σημαντικό αντίκτυπο στην τιμή της μετοχής τα τελευταία χρόνια, καθώς ο Όμιλος αντλεί το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων του τόσο από τη συναλλακτική δραστηριότητα, χρεώνοντας τα μέλη του επί της αξίας των συναλλαγών, όσο και από την κεφαλαιοποίηση της αγοράς, χρεώνοντας τις εισηγμένες εταιρίες βάση της κεφαλαιοποίησής τους.

ΕΧΑΕ - πορεία τιμής μετοχής

Οι κάθετες μπάρες απεικονίζουν το εύρος διακύμανσης της τιμής της μετοχής. Η εμφανιζόμενη τιμή είναι η τιμή κλεισίματος στο τέλος εκάστου έτους.

Στατιστικά στοιχεία μετοχής ΕΧΑΕ το 2016

	Τιμή (€)	Κεφαλ. (€ εκ.)	Ημερ.	Όγκος (τεμ.)	Αξία συν. (€ χιλ)	Ημερ.
Χαμηλό	3,68	240,6	9/2	8.248	34,4	9/8
Μέσος όρος	4,57	298,4		148.748	691,2	
Υψηλό	5,45	356,3	25/5	1.912.598	8.657,5	2/3

Συνεδριάσεις

↑	119
-	14
↓	116

Σύνολο *

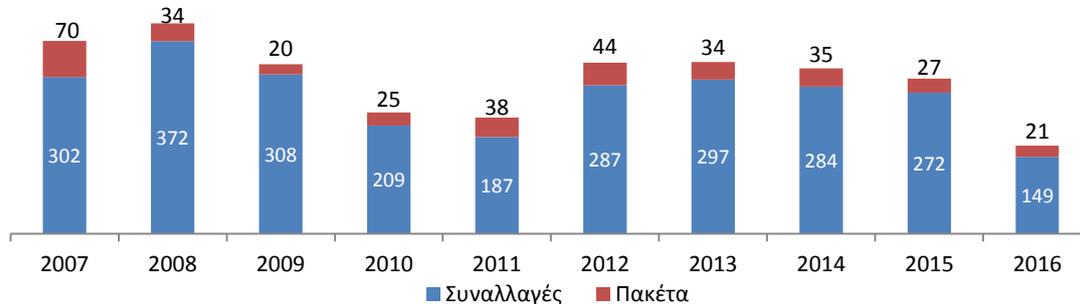
Σύνολο *	37.038.211	172.100,8
Πακέτα	5.351.096	24.327,2
μέσος όρος *	148.748	691,2

* χωρίς πακέτα

Η **συνολική αξία συναλλαγών** της μετοχής το 2016 διαμορφώθηκε στα **€196,4 εκ.** εκ των οποίων €24,3 εκ. συναλλαγές σε πακέτα, ενώ η **μέση ημερήσια αξία συναλλαγών** διαμορφώθηκε σε **€691,2 χιλ.**

Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών ανήλθε στις **149 χιλ. μετοχές** το 2016, μειωμένος κατά 45% σε σχέση με το 2015. Η μέση ημερήσια συναλλακτική δραστηριότητα το 2016 είναι η χαμηλότερη από το 2002 (75 χιλ. μετοχές).

Μέσος Ημερήσιος Όγκος Συναλλαγών ΕΧΑΕ (χιλιάδες μετοχές)

Η κυκλοφοριακή ταχύτητα της μετοχής (αξία συναλλαγών προς μέση κεφαλαιοποίηση) ανήλθε στο 65% (αξία συναλλαγών: €196,4 εκ, μέση κεφ. €300,5 εκ.) το 2016.

6.2 Απόδοση μετοχής από την εισαγωγή στο ΧΑ

Η απόδοση της μετοχής της ΕΧΑΕ από την εισαγωγή της στο Χρηματιστήριο Αθηνών έχει ως εξής:

Απόδοση μετοχής ΕΧΑΕ από την εισαγωγή της στο ΧΑ (21.8.2000)

Έτος	Τιμή μετοχής		Ετήσια απόδοση μετοχής (%)	Καθαρές πληρωμές προς μετόχους		Συνολική απόδοση (%) (με πληρωμές προς μετόχους)	
	Αρχή	Τέλος		Μέρισμα (μ.φ.)	Επ. κεφαλαίου	Ετήσια	Τρέχουσα
2000	15,41	11,37	-26,2			-26,2	-26,2
2001	11,37	7,86	-30,9	0,1908		-29,2	-47,7
2002	7,86	2,54	-67,7	0,1800		-65,4	-81,1
2003	2,54	6,54	157,5			157,5	-55,1
2004	6,54	7,60	16,2			16,2	-48,3
2005	7,60	8,96	17,9	0,2000	2,05	47,5	-24,8
2006	8,96	13,94	55,6	0,2500	1,25	72,3	17,2
2007	13,94	24,00	72,2	0,5000	0,50	79,3	89,0
2008	24,00	5,60	-76,7	0,7500		-73,5	-25,5
2009	5,60	7,30	30,4	0,4050	0,15	40,3	-10,9
2010	7,30	4,90	-32,9	0,1980	0,13	-28,4	-24,4
2011	4,90	2,89	-41,0	0,1185	0,10	-36,6	-36,0
2012	2,89	4,35	50,5	0,0825	0,08	56,1	-25,5
2013	4,35	8,00	83,9	0,0675	0,03	86,1	-1,1
2014	8,00	4,65	-41,9		0,20	-39,4	-21,6
2015	4,65	5,30	14,0	0,1890	0,11	20,4	-15,4
2016	5,30	4,89	-7,7	0,09234	0,2275	-1,7	-16,0
Σύνολο				3,2236	4,8275		

Στον ανωτέρω πίνακα, η στήλη **Συνολική απόδοση - τρέχουσα** είναι η συνολική απόδοση του επενδυτή που απέκτησε μετοχές ΕΧΑΕ στην Δημόσια Εγγραφή και τις κράτησε μέχρι το τέλος εκάστου έτους. Έτσι για παράδειγμα, επενδυτής που απέκτησε ΕΧΑΕ στη Δημόσια Εγγραφή, θα είχε συνολική απόδοση (μαζί με τα μερίσματα) 89% στο τέλος του 2007 και -16,0% στο τέλος του 2016.

Συνολική απόδοση 2000 (21.8) - 2016 (31.12)

	Τιμή		Απόδοση (%)	Συνολικές καθαρές πληρωμές προς μετόχους	Συνολική απόδοση (%) (με πληρωμές προς μετόχους)
	21.8.2000	31.12.2016			
ΕΧΑΕ	15,41	4,89	-68,3	8,0511	-16,0
Γεν. Δείκτης	3757,83	628,75	-83,3		

Αν και η απόδοση της μετοχής από την δημόσια εγγραφή της είναι αρνητική, η πορεία της είναι καλύτερη από αυτή του Γενικού Δείκτη, η δε συνολική της απόδοση, συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών διανομών (μερίσματα, επιστροφές κεφαλαίου) προς τους μετόχους βελτιώνει σημαντικά την εικόνα (-16,0% έναντι -68,3%).

6.3 Προγράμματα αγοράς ιδίων μετοχών

Την περίοδο 2016-2017 υλοποιήθηκε από την Εταιρία πρόγραμμα ιδίων μετοχών (share buyback). Το προτεινόμενο πρόγραμμα είχε εγκριθεί από τους μετόχους κατά την 14^η Τακτική Γενική Συνέλευση στις 20 Μαΐου 2015, με τους εξής όρους:

- Εύρος τιμών αγοράς ιδίων μετοχών: από €1,50 έως €7,00
- Διάρκεια προγράμματος: 2 έτη (έως τέλη Μαΐου 2017)
- Σκοπός προγράμματος: ακύρωση τουλάχιστον του 95% των μετοχών που θα αποκτηθούν – το υπόλοιπο 5% δύναται να διανεμηθεί στους εργαζόμενους του Ομίλου

Η έναρξη υλοποίησης του προγράμματος καθυστέρησε λόγω της εφαρμογής περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls).

Η άρση των περιορισμών τον Δεκέμβριο 2015 επέτρεψε την έναρξη του προγράμματος στις 9.2.2016. Μέχρι τα τέλη του 2016 η Εταιρία είχε αποκτήσει 4.035.813 μετοχές, που αντιστοιχούν στο 6,17% του μετοχικού κεφαλαίου, με μέσο κόστος €4,62 ανά μετοχή, και συνολικό κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών προμηθειών €18,6 εκ.

Μέχρι την 20.4.2017, ημερομηνία λήξης του προγράμματος, η Εταιρία είχε αποκτήσει 5.020.563 μετοχές, που αντιστοιχούν στο 6,78% του μετοχικού κεφαλαίου, με μέσο κόστος €4,63 ανά μετοχή, και συνολικό κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών προμηθειών €23,2 εκ.

Η πρόταση του ΔΣ στην Τακτική Γενική Συνέλευση είναι να ακυρωθούν 4.769.563 μετοχές, ήτοι το 95% των ιδίων μετοχών, σύμφωνα με τους αρχικούς όρους του προγράμματος. Η Εταιρία θα διατηρήσει 251.000 μετοχές στη κατοχή της.

Η εξέλιξη της υλοποίησης του προγράμματος παρατίθεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Μηνιαία εξέλιξη προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών 2016 - 2017

Μήνας	Αποκτηθείσες μετοχές	Συνολικό κόστος (με προμήθειες)	Κόστος / μετοχή	ημερήσιος μ.ο. αγορών	ημερήσιος μ.ο. ΕΧΑΕ	Αγορές ιδίων - % συνολικού όγκου
2/2016	337.000	1.396.247,22	4,14	22.467	152.639	15%
3/2016	468.470	2.364.839,61	5,05	23.424	257.814	9%
4/2016	323.530	1.577.297,80	4,88	20.221	264.977	8%
5/2016	527.513	2.780.113,90	5,27	43.959	262.627	17%
6/2016	498.495	2.270.445,13	4,55	33.233	202.741	16%
7/2016	442.582	1.834.496,62	4,14	23.294	117.690	20%
8/2016	224.010	958.093,21	4,28	10.182	52.764	19%
9/2016	334.377	1.390.067,65	4,16	15.199	114.767	13%
10/2016	295.727	1.303.619,02	4,41	14.786	58.634	25%
11/2016	280.296	1.309.869,35	4,67	12.741	96.567	13%
12/2016	303.813	1.449.083,77	4,77	13.226	74.926	18%
Σύνολο '16	4.035.813	18.634.173,28	4,62			
1/2017	207.619	990.613,36	4,77	22.467	152.639	15%
2/2017	295.064	1.328.955,92	4,50	22.467	152.639	15%
3/2017	281.634	1.320.940,27	4,69	23.424	257.814	9%
4/2017	200.433	970.111,35	4,84	20.221	264.977	8%
Σύνολο '17	984.750	4.610.620,90	4,68			
Σύνολο	5.020.563	23.244.794,18	4,63			

Στο παρελθόν η ΕΧΑΕ είχε υλοποιήσει δύο προγράμματα αγοράς ιδίων μετοχών τα οποία οδήγησαν σε μείωση του αριθμού μετοχών της. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των μετοχών μειώθηκε ως εξής:

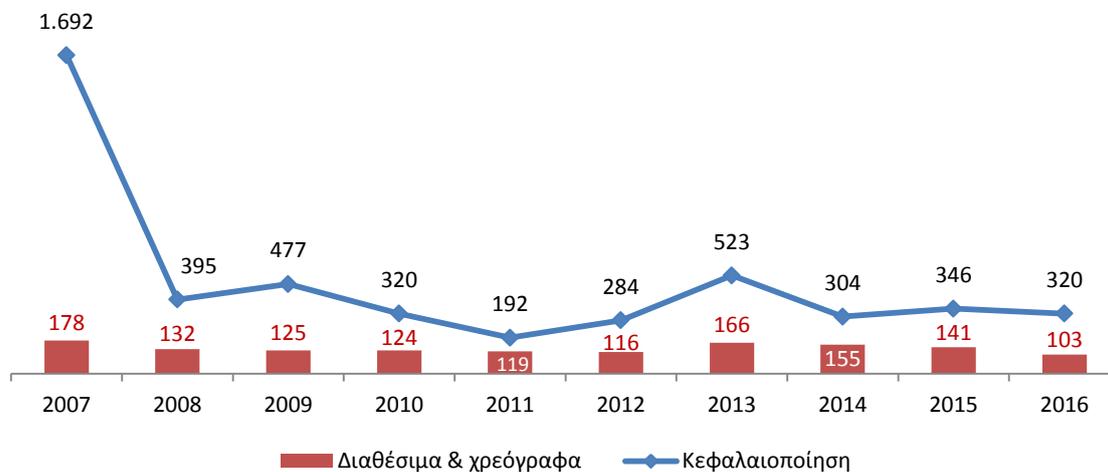
Παλαιότερα προγράμματα αγοράς ιδίων μετοχών

Μήνας - Έτος	Αρ. μετοχών (προ ακύρωσης)	Ακυρωθείσες μετοχές	Αρ. υφιστάμενων μετοχών	Ακυρωθείσες μετοχές προς σύνολο (%)
Σεπ 2005	71.088.173	857.710	70.230.463	1,2
Ιουν 2009	70.485.563	5.117.000	65.368.563	7,3

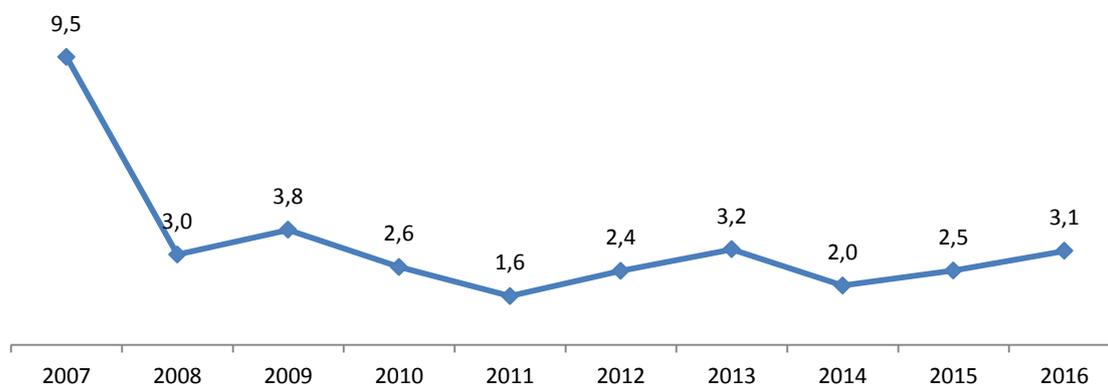
Το συνολικό κόστος του δεύτερου προγράμματος (2008-2009) ανήλθε σε €40,7 εκ, με την μέση τιμή κτήσης των μετοχών (5.117.000) να διαμορφώνεται στα €7,95 ανά μετοχή.

6.4 Αποτίμηση ΕΧΑΕ

ΕΧΑΕ - Κεφαλαιοποίηση και διαθέσιμα (€ εκ.)

ΕΧΑΕ - Κεφαλαιοποίηση προς διαθέσιμα (φορές)

6.5 Μερισματική πολιτική

Η Εταιρία ακολουθεί την πολιτική επιστροφής της υπερβάλλουσας ρευστότητας στους μετόχους και στόχος της αποτελεί η συνέχιση αυτής της πολιτικής.

Μερισματική πολιτική (ποσά σε € ανά μετοχή ανά έτος καταβολής)

Έτος	Μέρισμα (π.φ.)	Φόρος παρακράτησης	Μέρισμα (μ.φ.)	Επιστροφή κεφαλαίου †	Συνολικές καθαρές καταβολές προς μετόχους
2000		-			
2001	0,1908	-	0,1908		0,1908
2002	0,1800	-	0,1800		0,1800
2003		-			0,0000
2004		-			0,0000
2005	0,2000	-	0,2000	2,05	2,2500
2006	0,2500	-	0,2500	1,25	1,5000
2007	0,5000	-	0,5000	0,50	1,0000
2008 ‡	0,7500	-	0,7500		0,7500
2009	0,4500	10%	0,4050	0,15	0,5550
2010	0,2200	10%	0,1980	0,13	0,3280
2011	0,1500	21%	0,1185	0,10	0,2185
2012	0,1100	25%	0,0825	0,08	0,1625
2013	0,0900	25%	0,0675	0,03	0,0975
2014				0,20	0,2000
2015	0,2100	10%	0,1890	0,11	0,2990
2016	0,1026	10%	0,09234	0,2275	0,31984
2017	0,06499	15%	0,05524	0,25997	0,3152

Συνολικές καταβολές 2000 - 2016

8,0511

* Από 1.1.2017, ο φόρος παρακράτησης μερισμάτων αυξήθηκε από 10% σε 15%.

† Δεν υφίσταται παρακράτηση φόρου στις επιστροφές κεφαλαίου.

‡ Το 2008, η εταιρία υλοποίησε πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών. Το σύνολο των μετοχών που αγοράστηκαν (5.117.000), με μέση τιμή κτήσης τα €7,95 ανά μετοχή (συνολικό κόστος: €40,7 εκ.), ακυρώθηκαν στις 25/6/2009.

Το 2016 και το 2017, λόγω της ύπαρξης ιδίων μετοχών, οι οποίες δεν δικαιούνται χρηματικές διανομές, τα ποσά ανά μετοχή που κατεβλήθησαν στους μετόχους αναμένεται διαμορφώθηκαν ως εξής:

Χρηματικές διανομές 2017

Διανομή	Υφιστάμενος Αρ. μετοχών	Ημερ. Αποκοπής	Ίδιες μετοχές (ημερ. αποκοπής)	Ποσό ανά μετοχή	Ποσό προς διανομή	Διανεμηθέν ποσό ανά μτχ
Μέρ. χρήσης 2016	65.368.563	30.05.2017	5.020.563	0,06	3.922.113,78	0,06499
Επ. κεφαλαίου	65.368.563		5.020.563	0,24	15.688.455,12	0,25997

Χρηματικές διανομές 2016

Διανομή	Υφιστάμενος Αρ. μετοχών	Ημερ. Αποκοπής	Ίδιες μετοχές (ημερ. αποκοπής)	Ποσό ανά μετοχή	Ποσό προς διανομή	Διανεμηθέν ποσό ανά μτχ
Μέρ. χρήσης 2015	65.368.563	01.06.2016	1.656.513	0,10	6.536.856,30	0,10260
Επ. κεφαλαίου	65.368.563	05.07.2016	2.155.008	0,22	14.381.083,86	0,22750

Παραγραφή μερισμάτων: Μερίσματα που δεν έχουν εισπραχθεί από τους μετόχους παραγράφονται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου **πέντε (5) έτη** από το τέλος του ημερολογιακού έτους κατά τη διάρκεια του οποίου εγκρίθηκαν οι σχετικές οικονομικές καταστάσεις από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Συνεπώς στις 31/12/2016 παραγράφηκε το μέρισμα της χρήσης 2010 που καταβλήθηκε εντός του 2011.

6.6 Μετοχική σύνθεση

Από την εισαγωγή της Εταιρίας (σύμβολο: ΕΧΑΕ) στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών τον Αύγουστο του 2000 έχουν συμβεί σημαντικές αλλαγές στη μετοχική της σύνθεση, με κυριότερη την πλήρη ιδιωτικοποίησή της, το Σεπτέμβριο του 2003. Με την αποεπένδυση του Ελληνικού Δημοσίου, αυξήθηκε η συμμετοχή των αλλοδαπών μετόχων, αλλά και η διασπορά στη μετοχή της με συνέπειες θετικές στην εμπορευσιμότητά της.

Μετοχική σύνθεση - ιδιότητα μετόχων (31.12.2016)

Ιδιότητα	Αριθμός Μετόχων	Σύνολο Μετοχών	Ποσοστό
Πιστωτικά ιδρύματα	5	3.366.046	5,1%
Θεσμικοί επενδυτές	55	8.479.525	13,0%
Ιδιώτες	9.738	11.096.641	17,0%
Χρηματιστηριακές εταιρίες	11	637.281	1,0%
ATHEX - ίδιες μετοχές	1	4.009.513	6,1%
Λοιποί Έλληνες επενδυτές	45	663.716	1,0%
Ξένοι επενδυτές	447	37.115.841	56,8%
Σύνολο	10.302	65.368.563	100,0%

Μετοχική σύνθεση - κράτος προέλευσης (31.12.2016)

Κράτος προέλευσης	Αριθμός Μετόχων	Σύνολο Μετοχών	Ποσοστό
Ελλάς	9.855	28.252.722	43,2%
ΗΠΑ	119	11.494.291	17,6%
Λουξεμβούργο	18	8.928.992	13,7%
Νήσοι Κάιμαν	14	6.260.930	9,6%
Ηνωμένο Βασίλειο	33	4.465.951	6,8%
Νορβηγία	2	819.003	1,3%
Καναδάς	13	696.582	1,1%
Γαλλία	6	551.755	0,8%
Αυστραλία	13	494.690	0,8%
Ιταλία	20	472.473	0,7%
Λοιπά κράτη	209	2.931.174	4,5%
Σύνολο	10.302	65.368.563	100,0%

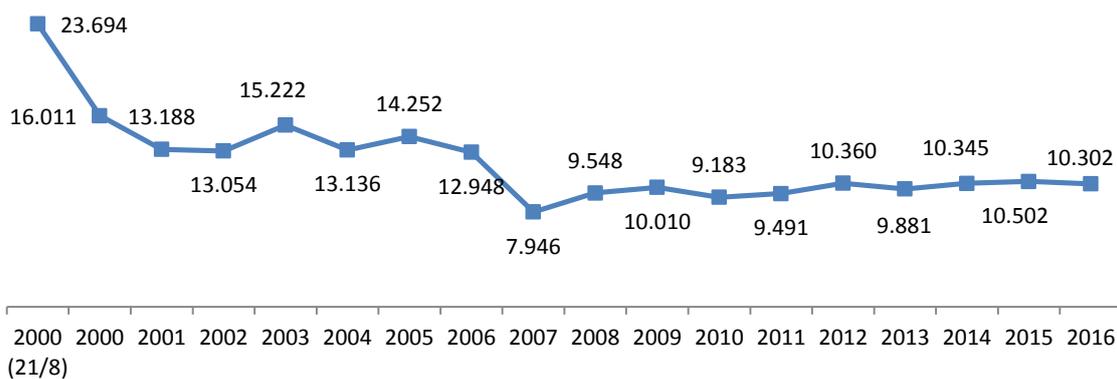
Μετοχική σύνθεση με βάση τον αρ. μετοχών (31.12.2016)

Αριθμός μετοχών	Αριθμός Μετόχων	Σύνολο Μετοχών	Ποσοστό
$x \leq 10$	274	1.345	0,002%
$10 < x \leq 100$	1.738	114.908	0,2%
$100 < x \leq 1.000$	6.129	2.318.935	3,5%
$1.000 < x \leq 10.000$	1.802	5.321.493	8,1%
$10.000 < x \leq 100.000$	272	8.365.754	12,8%
$100.000 < x \leq 1.000.000$	77	25.355.460	38,8%
$x > 1.000.000$	10	23.890.668	36,5%
Σύνολο	10.302	65.368.563	100,0%

Η εξέλιξη του αριθμού των μετόχων της ΕΧΑΕ από την εισαγωγή της Εταιρίας στο Χρηματιστήριο έχει ως εξής:

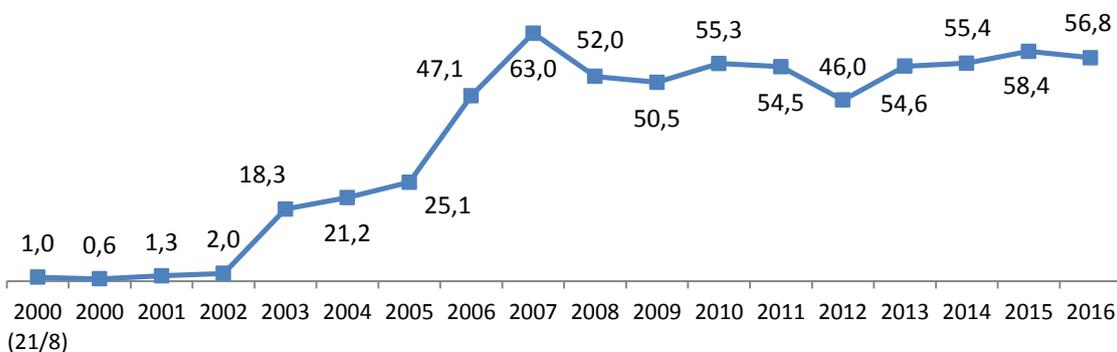
Αριθμός μετόχων ΕΧΑΕ

(Στοιχεία 31/12 εκάστου έτους εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Συμμετοχή ξένων επενδυτών στην ΕΧΑΕ - % του μετοχικού κεφαλαίου

(Στοιχεία 31/12 εκάστου έτους εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας

Σημαντικές συμμετοχές (> 5%) (31.12.2016)

Μέτοχος	Ποσοστό του μ.κ. της Εταιρίας
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ίδιες μετοχές) (άμεση συμμετοχή - % με βάση γνωστοποίηση του μετόχου στις 30/12/2016)	6,17%
FRANKLIN TEMPLETON INSTITUTIONAL LLC (έμμεση συμμετοχή - % με βάση γνωστοποίηση του μετόχου στις 9/2/2016)	5,16%
THE LONDON AND AMSTERDAM TRUST COMPANY LTD (άμεση συμμετοχή - % με βάση γνωστοποίηση του μετόχου στις 6/12/2013)	5,01%

Διοικητικό Συμβούλιο (31.12.2016)

Μέτοχος	Αρ. μετοχών (άμεσες συμμετοχές)	Ποσοστό του μ.κ. της Εταιρίας
Εκτελεστικά μέλη (2)	17.200	0,03%
Μη εκτελεστικά μέλη (11)	0	0%

Εργαζόμενοι Ομίλου (31.12.2016)

Μέτοχος	Αρ. μετοχών	Ποσοστό του μ.κ. της Εταιρίας
Ανώτερα και ανώτατα στελέχη Ομίλου (11)	49.204	0,075%
Λοιποί εργαζόμενοι (31)	36.610	0,056%

Βασικά οικονομικά μεγέθη Ομίλου

07

7 Βασικά οικονομικά μεγέθη Ομίλου

Πορεία αγοράς

Μέση κεφαλαιοποίηση

2016 **€41,3 δις** **-5,7%↓**
2015 €43,8 δις

Αυξήσεις κεφαλαίου / Νέες εισαγωγές

2016 **€0,2 δις** **-98%↓**
2015 €10,3 δις

Συναλλακτική δραστηριότητα (αξίες)

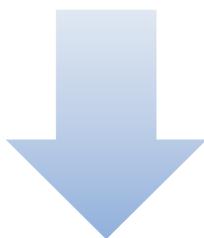
2016 **€60,5 εκ.** **-29%↓**
2015 €85,7 εκ.

Μέση ημερήσια αξία συναλλαγών

Συναλλακτική δραστηριότητα (παράγωγα)

2016 **63,5** **-7,5%↓**
2015 68,6

χιλιάδες συμβόλαια

Αποτελέσματα Ομίλου

Έσοδα Ομίλου

2016 **€25,9 εκ.** **-23%↓**
2015 €33,7 εκ.

Έξοδα Ομίλου

2016 **€17,8 εκ.** **-4,7%↓**
2015 €18,7 εκ.

Κερδοφορία (κέρδη μ. φ.)

2016 **€1,4 εκ.** **-84%↓**
2015 €9,0 εκ.

Τα έσοδα του Ομίλου προέρχονται σε μεγάλο βαθμό από τη διαπραγμάτευση, την εκκαθάριση και τον διακανονισμό των συναλλαγών στις μετοχές και στα παράγωγα, καθώς επίσης και από τα δικαιώματα από τις εταιρικές πράξεις (αυξήσεις κεφαλαίου, νέες εισαγωγές) των εταιριών.

Τα έξοδα του Ομίλου δεν είναι μεταβλητά, δεν σχετίζονται δηλαδή με το μέγεθος της παραγωγής, και σε ποσοστό άνω του 60% αφορούν αμοιβές και έξοδα προσωπικού.

Στην συνέχεια παρουσιάζονται τα βασικά οικονομικά μεγέθη του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών. Οι οικονομικές εκθέσεις στις οποίες βασίζονται είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Ομίλου (www.athexgroup.gr/ir).

Ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία από το 2004 παρατίθενται στο [Παράρτημα Ι](#). Ο Όμιλος ξεκίνησε την δημοσίευση των οικονομικών του στοιχείων με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) το 2005.

7.1 Ενοποιημένα στοιχεία Κατάστασης Αποτελεσμάτων

7.1.1 Έσοδα

Ενοποιημένος κύκλος εργασιών (€ εκ.)

Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών περιλαμβάνει τον Πόρο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ο οποίος αποδίδεται στην ΕΚ), ενώ δεν περιλαμβάνει έκτακτα έσοδα.

Τα έκτακτα έσοδα είναι τα εξής:

Χρήση	Ποσό (€ εκ.)	Περιγραφή
2007	0,25	Κέρδη από την εκποίηση πάγιου εξοπλισμού
2008	7,0	€3,2 εκ. - Πώληση κτιρίου Πεσμαζόγλου 1 €3,3 εκ. - Αντιστροφή πρόβλεψης φόρου κ.α.
2009	1,8	Απαίτηση του φόρου επί του πόρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) της χρήσης 2000.
2010	0,5	Καταγραφή λογιστικού κέρδους από την αποζημίωση που έλαβε η εταιρία για την αποκατάσταση του κτιρίου και την αντικατάσταση των κατεστραμμένων και αποσβεσμένων παγίων λόγω της βομβιστικής ενέργειας.
2011	5,1	€2,4 εκ. - Απαίτηση του φόρου επί του πόρου της ΕΚ που κατέβαλε ο Όμιλος για τις χρήσεις 2001, 2003, 2004 και 2005. €2,7 εκ. - Επιστροφή της καταβληθείσας έκτακτης εισφοράς στα μερίσματα του Χρηματιστηρίου Αθηνών που εισπράχθηκαν από την ΕΧΑΕ, από την οποία είχε επανακαταβληθεί έκτακτη εισφορά.
2012	0,45	Απαίτηση του φόρου επί του πόρου της ΕΚ της χρήσης 2002.

Τα τελευταία χρόνια, ο Όμιλος έχει μειώσει σημαντικά όλες τις κύριες προμήθειές του, όπως τις προμήθειες συναλλαγών και εκκαθάρισης, τις προμήθειες από τις εταιρικές πράξεις, καθώς και τις προμήθειες στα παράγωγα, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής χρηματιστηριακής αγοράς προς όφελος των επενδυτών.

Έσοδα 2015-2016

ποσά σε χιλιάδες €	2016	2015 *	% κύκλου εργασιών	Δ '16 - '15
Διαπραγμάτευση συναλλαγών (trading)	4.460	5.691	16,5%	-21,6%
Εκκαθάριση συναλλαγών (clearing)	8.305	11.078	30,8%	-25,0%
Διακανονισμός συναλλαγών (settlement)	1.398	1.587	5,2%	-11,9%
Υπηρεσίες χρηματιστηρίου	3.118	6.026	11,6%	-48,3%
Υπηρεσίες Αποθετηρίου	2.077	3.211	7,7%	-35,3%
Υπηρεσίες Οίκου Εκκαθάρισης	166	168	0,6%	-1,2%
Διάχυση πληροφόρησης (data feed)	3.266	3.206	12,1%	1,9%
Υπηρεσίες πληροφορικής	320	313	1,2%	2,2%
Έσοδα επανατιμολογούμενων δαπανών	915	840	3,4%	8,9%
Νέες υπηρεσίες (XNET, ΚΠ ΧΑ-SIBEX, πληροφ)	2.008	1.919	7,4%	4,6%
Λοιπές υπηρεσίες	922	996	3,4%	-7,4%
Κύκλος κύριων εργασιών	26.955	35.035	100,0%	-23,1%
Πόρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	-1.088	-1.356		-19,8%
Σύνολο εσόδων	25.867	33.679		-23,2%

* 2015 – τροποποιημένα στοιχεία (δεν επηρεάζονται τα σύνολα).

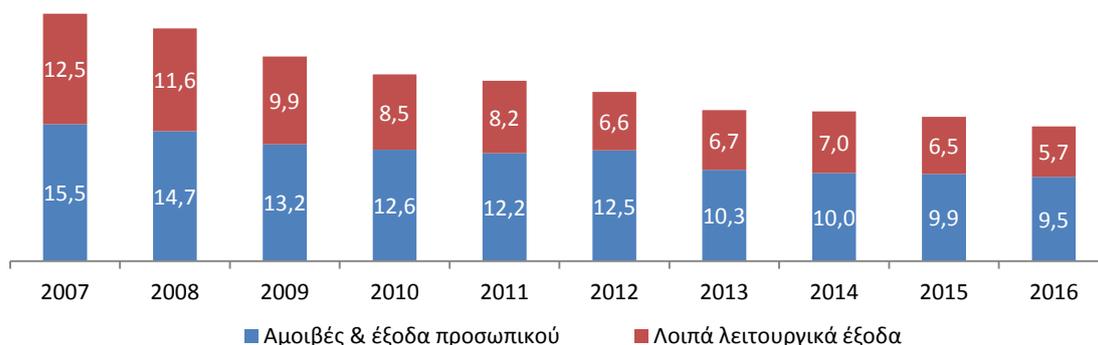
7.1.2 Έξοδα

Το μεγαλύτερο μέρος των λειτουργικών εξόδων του Ομίλου αποτελούν οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού. Το 2016 οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού ανήλθαν στο 63% των λειτουργικών εξόδων.

Έξοδα 2015-2016

ποσά σε χιλιάδες €	2016	2015	% λειτ. Δαπανών	Δ '16 - '15
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	9.543	9.869	62,6%	-3,3%
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	588	714	3,9%	-17,6%
Υπηρεσίες κοινής ωφέλειας	747	877	4,9%	-14,8%
Συντηρήσεις / Μηχανογραφική υποστήριξη	1.148	1.191	7,5%	-3,6%
Φόροι	1.079	1.557	7,1%	-30,7%
Διαχείριση κτιρίων / εξοπλισμού	556	621	3,6%	-10,5%
Έξοδα μάρκετινγκ και διαφήμισης	271	213	1,8%	27,2%
Έξοδα συμμετοχής σε φορείς	311	282	2,0%	10,3%
Ασφάλιστρα	421	420	2,8%	0,2%
Έξοδα λειτουργίας	385	388	2,5%	-0,8%
ΤτΕ - χρηματικός διακανονισμός	61	62	0,4%	-1,6%
Λοιπά έξοδα	146	139	1,0%	5,0%
Σύνολο λειτουργικών δαπανών	15.256	16.333	100,0%	-6,6%
Δαπάνες επανατιμολογούμενες	866	925		-6,4%
Δαπάνες νέων υπηρεσιών (XNET, ΚΠ ΧΑΚ-SIBEX, πληροφ.)	901	1.098		-17,9%
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	824	365		125,8%
Σύνολο εξόδων	17.847	18.721		-4,7%

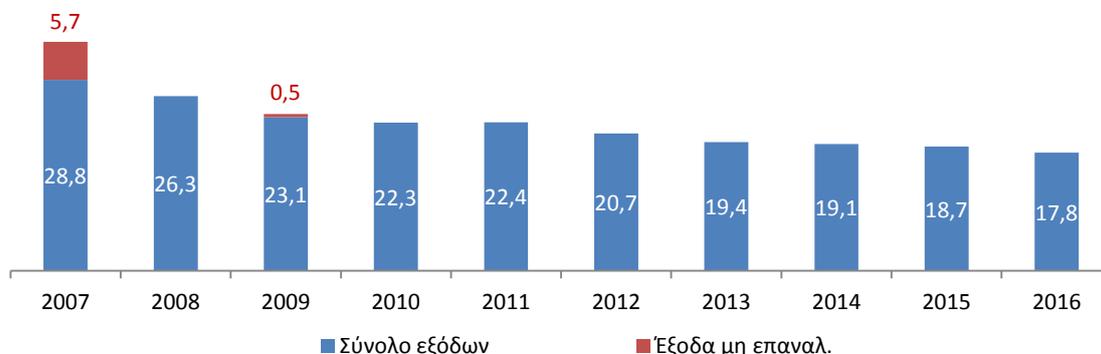
Ενοποιημένα λειτουργικά έξοδα (€ εκ.)

Τα λειτουργικά έξοδα του Ομίλου σημείωσαν μείωση 45% από το 2007 έως το 2016. Ειδικότερα, οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού μειώθηκαν κατά 38%, ενώ τα λοιπά λειτουργικά έξοδα μειώθηκαν κατά 54%.

Η μείωση του λειτουργικού κόστους επέτρεψε την μείωση χρεώσεων του Ομίλου προς τους συντελεστές της αγοράς (επενδυτές, εισηγμένες εταιρίες, μέλη κλπ) κατά την ίδια περίοδο, αυξάνοντας την ανταγωνιστικότητά του, χωρίς να επιβαρύνει τους μετόχους του.

Ενοποιημένα συνολικά έξοδα (€ εκ.)

Τα μη επαναλαμβανόμενα έξοδα αφορούν τις εξής δαπάνες:

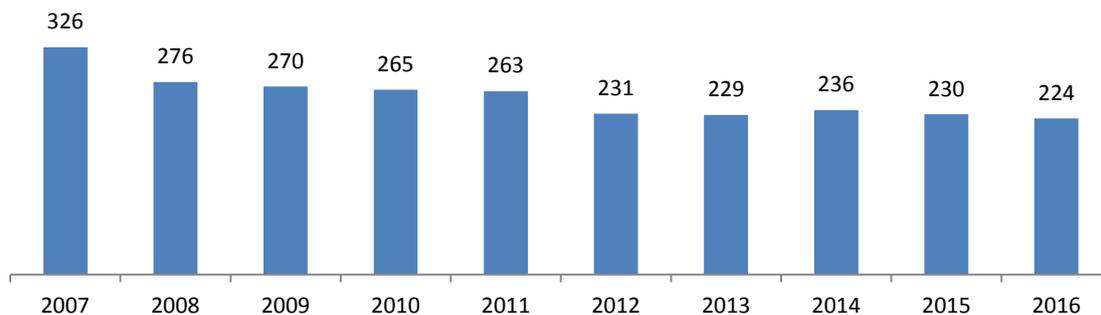
Χρήση	Ποσό (€ εκ.)	Περιγραφή
2007	5,7	€4,7 εκ. – Μετεγκατάσταση υπηρεσιών / αναβάθμιση εξοπλισμού στο νέο κτίριο. €1,0 εκ. – Δωρεά προς πυρόπληκτους.
2009	0,5	Δαπάνες αποκομιδής μπαζών και αποκατάστασης μετά την τρομοκρατική ενέργεια στις 2 Σεπ στο κτίριο που αποτελεί την έδρα του Ομίλου.

Τα συνολικά έξοδα του Ομίλου έχουν μειωθεί κατά €11 εκ. (38%) την περίοδο 2007-2016, από τα €28,8 εκ. το 2007 στα €17,8 εκ. το 2016.

7.1.3 Προσωπικό

Κατά τη περίοδο 2007 – 2016, προσωπικό του Ομίλου μειώθηκε κατά 31%, από τα 326 στα 224 άτομα. Η σταδιακή μείωση του προσωπικού είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθεί η παραγωγικότητα του Ομίλου και να μειωθούν οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού στο σύνολο.

Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών - Αριθμός προσωπικού (στοιχεία τέλους εκάστου έτους)

7.1.4 Κερδοφορία

Η κερδοφορία του Ομίλου μειώθηκε σημαντικά το 2016 σε σχέση με το 2015. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στην μείωση των εσόδων λόγω της μείωσης της συναλλακτικής δραστηριότητας στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Το 2016 τα αποτελέσματα επιβαρύνθηκαν σημαντικά από την υποτίμηση του χαρτοφυλακίου των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς που κατέχει ο Όμιλος.

Κερδοφορία 2015-2016

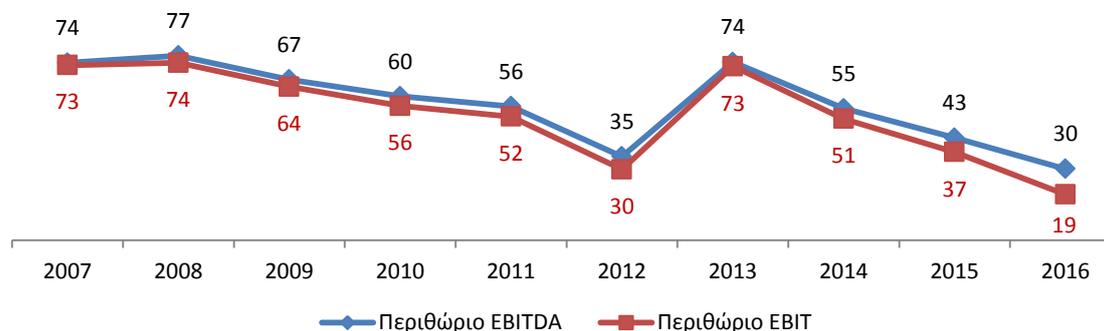
ποσά σε χιλιάδες €	2016	2015	Δ '16 - '15
Σύνολο εσόδων	25.867	33.679	-23,2%
μείον συνολικά έξοδα με νέες δραστηριότητες	-17.847	-18.721	-4,7%
Κέρδη π. φ., χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA)	8.020	14.958	-46,4%
Αποσβέσεις	-2.881	-2.073	39,0%
Κέρδη π. φ., χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT)	5.139	12.885	-60,1%
Έσοδα κεφαλαίων	577	1.554	-62,9%
Αναπροσαρμογή αξίας ακινήτων	0	-399	
Προβλέψεις για κάλυψη λοιπών κινδύνων	0	-300	
Πρόβλεψη υποτίμησης χρεογράφων	-2.219	0	
Αποαναγνώριση ομολόγου	0	-207	
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-131	-83	57,8%
Κέρδη προ φόρων (EBT)	3.366	13.450	-75,0%
Φόρος εισοδήματος	-1.937	-4.412	-56,1%
Κέρδη μετά από φόρους	1.429	9.038	-84,2%

Ενοποιημένα κέρδη μετά φόρων (€ εκ.)

Οι έκτακτες εισφορές που επιβλήθηκαν το 2009 (ν. 3808/2009) και το 2010 (ν. 3845/2010) υπολογίστηκαν στα εταιρικά κέρδη μετά φόρων των εταιριών του Ομίλου. Το συνολικό ενοποιημένο ποσό εμφανίζεται στο ανωτέρω γράφημα.

Λειτουργικά περιθώρια κέρδους (%)

EBITDA: Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων

EBIT: Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων

7.2 Διαθέσιμα

Μετρητά & χρεόγραφα (€ εκ.)

Ο Όμιλος μέσω της μητρικής εταιρίας διατηρούσε ομόλογο της τράπεζας Πειραιώς στο χαρτοφυλάκιο του. Στα τέλη του 2015, η Εταιρία αποδέχτηκε προσφορά ανταλλαγής του ομολόγου της Τράπεζας Πειραιώς με μετοχές αξίας ίσης με την ονομαστική αξία του ομολόγου (€4 εκ.) στην τιμή έκδοσης (€0,30 ανά μετοχή) κατά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στην οποία προχώρησε η Τράπεζα τον Δεκέμβριο του 2015.

Ως αποτέλεσμα της ανταλλαγής, η Εταιρία κατέχει 13,4 εκ. μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς.

Η τιμή της μετοχής της Τράπεζας Πειραιώς ήταν €0,209 στις 31.12.2016, με αποτέλεσμα ο Όμιλος να καταγράφει συνολική ζημιά αποτίμησης €1.2 εκ.

7.3 Προστιθέμενη αξία από τον Όμιλο

Η Δήλωση Προστιθέμενης Αξίας (Value Added Statement) παρουσιάζει την προστιθέμενη αξία που δημιουργεί ο Όμιλος σε μια χρήση, και πώς αυτή η προστιθέμενη αξία κατανέμεται στα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders).

Το 2016, ο Όμιλος δημιούργησε €15,1 εκ. προστιθέμενης αξίας σε σχέση με τα €26,2 εκ. το 2015, μειωμένη κατά 42,5%.

Δημιουργία προστιθέμενης αξίας από τον Όμιλο

ποσά σε χιλιάδες €

	2016	2015	Δ '16 - '15
Κύκλος εργασιών	26.955	35.035	-23,1%
Λοιπά έσοδα	577	1.554	-62,9%
Λοιπά έξοδα	-9.575	-8.284	15,6%
Αποσβέσεις	-2.881	-2.073	39,0%
Προστιθέμενη αξία	15.076	26.232	-42,5%

Η διανομή της προστιθέμενης αξίας που δημιούργησε ο Όμιλος εμφανίζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Διανομή προστιθέμενης αξίας

ποσά σε χιλιάδες €

	2016		2015	
προς μετόχους (καθαρό μέρισμα προηγούμενης χρήσης)	3.334	22%	5.883	22%
προς εργαζόμενους (μισθοί, εισφορές, παροχές)	9.543	63%	9.869	38%
προς το κράτος (φόροι)	4.692	31%	7.979	30%
προς πιστωτές (τόκοι)	0	0%	0	0%
Συνολική διανομή προστιθέμενης αξίας	17.569	117%	23.731	90%
στον Όμιλο	-2.493	-17%	2.501	10%
Προστιθέμενη αξία	15.076	100%	26.232	100%

Το 2016 ο Όμιλος δημιούργησε αξία €15,1 εκ., και κατέβαλε συνολικά ποσό €17,6 σε μετόχους, εργαζόμενους και το κράτος. Καθώς η συνολική διανομή ήταν μεγαλύτερη από την αξία που δημιουργήθηκε, μειώθηκε κατά €2,5 εκ. το ποσό της αξίας που παρέμεινε στον Όμιλο.

Περισσότερες πληροφορίες στο Παράρτημα Ι - [Δημιουργία και διανομή προστιθέμενης αξίας 2004 - 2016](#).

7.4 Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης

Γενικά

Ο Εναλλακτικός Δείκτης Μέτρησης Απόδοσης «ΕΔΜΑ» είναι μια προσαρμοσμένη οικονομική μέτρηση της ιστορικής ή μελλοντικής οικονομικής απόδοσης, της οικονομικής κατάστασης ή των ταμειακών ροών, διαφορετικής από την οικονομική μέτρηση που ορίζεται στο εφαρμοστέο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών αναφορών. Δηλαδή ο ΕΔΜΑ αφενός δεν βασίζεται αποκλειστικά στα πρότυπα των οικονομικών καταστάσεων, αφετέρου παρέχει ουσιαστική συμπληρωματική πληροφορία, εξαιρώντας στοιχεία που ενδεχομένως να διαφοροποιούνται από το λειτουργικό αποτέλεσμα ή τις ταμιακές ροές.

Οι ΕΔΜΑ γνωστοποιούνται από τους εκδότες κατά τη δημοσίευση ρυθμιζόμενων πληροφοριών και έχουν ως στόχο να ενισχύσουν τη διαφάνεια και να προάγουν τη χρησιμότητα καθώς και την ορθή και πλήρη πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.

Συναλλαγές με μη λειτουργική ή μη ταμιακή αποτίμηση με σημαντική επίδραση στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος θεωρούνται ως στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή των δεικτών σε ΕΔΜΑ. Αυτά τα μη επαναλαμβανόμενα, στις περισσότερες περιπτώσεις, κονδύλια θα μπορούσαν να προκύψουν μεταξύ άλλων από:

- απομειώσεις στοιχείων ενεργητικού
- μέτρα αναδιάρθρωσης
- μέτρα εξυγίανσης
- πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων ή εκχωρήσεις
- αλλαγές στη νομοθεσία, αποζημιώσεις για ζημίες ή νομικές διεκδικήσεις

Οι ΕΔΜΑ πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντα σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί με βάση τα ΔΠΧΑ και σε καμιά περίπτωση πρέπει να θεωρηθούν ότι αντικαθιστούν αυτά. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί για πρώτη φορά τους προσαρμοσμένους δείκτες (ΕΔΜΑ) στη χρήση 2016, προκειμένου να αποτυπωθούν καλύτερα οι χρηματοοικονομικές και λειτουργικές επιδόσεις που σχετίζονται με την καθαυτή δραστηριότητα του Ομίλου στη χρήση αναφοράς καθώς και την αντίστοιχη περσινή συγκρίσιμη περίοδο.

Οι σχετικοί ΕΔΜΑ για τον Όμιλο παρουσιάζονται συνοπτικά στη συνέχεια.

Οι ΕΔΜΑ το 2015-2016

Χιλιάδες €	2016	2015	
EBITDA	8.020	14.958	-46%
Προσαρμοσμένο EBITDA	8.745	15.123	-42%
	+9%	+1%	

EBITDA: Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων

€	2016	2015	
EPS	0,03	0,14	-79%
Προσαρμοσμένο EPS	0,07	0,15	-53%
	+133%	+7%	

EPS: Κέρδη ανά μετοχή

Χιλιάδες €	2016	2015	
EBIT	5.139	12.885	-60%
Προσαρμοσμένο EBIT	5.864	13.050	-55%
	+14%	+1%	

EBIT: Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων

	2016	2015	
Ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις	2.334	6.143	-62%
Προσαρμοσμένες ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις	5.278	7.241	-27%
	+126%	+17%	

Χιλιάδες €	2016	2015	
EBT	3.366	13.450	-75%
Προσαρμοσμένο EBT	6.310	14.521	-57%
	+87%	+8%	

EBT: Κέρδη προ φόρων

	2016	2015	
ROI	27%	70%	-61%
Προσαρμοσμένο ROI	50%	75%	-34%
	+86%	+8%	

ROI: Απόδοση της επένδυσης

Χιλιάδες €	2016	2015	
EAT	1.429	9.038	-84%
Προσαρμοσμένο EAT	4.373	10.109	-57%
	+206%	+12%	

EAT: Κέρδη μετά φόρων

	2016	2015	
ROE	0,94%	5%	-81%
Προσαρμοσμένο ROE	2,87%	5,64%	-49%
	+206%	+13%	

ROE: Απόδοση ιδίων κεφαλαίων

	2016	2015	
Βαθμός οικονομικής αυτάρκειας	92%	90%	+2%
Προσαρμοσμένος βαθμός οικονομικής αυτάρκειας	94%	91%	+3%
	+2%	+1%	

Όπως παρουσιάζονται ανωτέρω με την ανάλυση των επιμέρους ΕΔΜΑ, ο Όμιλος βελτιώνει σημαντικά την εικόνα του. Πιο συγκεκριμένα εξαιρουμένων των μη επαναλαμβανόμενων προβλέψεων και των αποτιμήσεων των στοιχείων του ενεργητικού για τις χρήσεις 2015 και 2016, η εικόνα σε όλους σχεδόν τους επί μέρους ΕΔΜΑ εμφανίζεται βελτιωμένη και στις δύο χρήσεις.

Η αναλυτική παρουσίαση και ο υπολογισμός των ΕΔΜΑ παρατίθενται στο [Παράρτημα ΙΙ – ΕΔΜΑ](#).

7.5 Μετοχικό κεφάλαιο

Εξέλιξη μετοχικού κεφαλαίου 2000 - 2016

Ημερ.	Αριθμός μετοχών	Μεταβολή μ. κ. ανά μετχ	Ονομαστική τιμή μετοχής	Μετοχικό κεφάλαιο (€)	Εταιρική Πράξη
Μαρ 2000 *	50.000.000		5,0477	252.384.446,07	Καταβολή ιδρυτικού κεφαλαίου
Αυγ 2000 *	52.500.000		5,0477	265.003.668,38	ΑΜΚ και εισαγωγή των μετοχών στην Κύρια Αγορά του ΧΑ
Σεπ 2001	52.500.000		5,05	265.125.000,00	ΑΜΚ με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών και έκφραση του μ.κ. της Εταιρίας και της ονομαστικής αξίας της μετοχής σε €.
Φεβ 2002	71.088.173		5,05	358.995.273,65	ΑΜΚ της Εταιρίας με εισφορά των μετοχών των θυγατρικών εταιριών (†), που ανήκουν σε τρίτους μετόχους
Μάιος 2005	71.088.173	(2,05)	3,00	213.264.519,00	Μείωση μ. κ. & καταβολή στους μετόχους
Σεπ 2005	70.230.463		3,00	210.691.389,00	Ακύρωση ιδίων μετοχών (857.710 τεμ.)
Ιουν 2006	70.230.463	(1,25)	1,75	122.903.310,25	Μείωση μ. κ. & καταβολή στους μετόχους
Δεκ 2006	70.271.463		1,75	122.975.060,25	Δικαίωμα προαίρεσης μετοχών σε στελέχη του Ομίλου (1 ^ο πρόγραμμα, 2 ^η περίοδος)
Ιουλ 2007	70.271.463	(0,50)	1,25	87.839.328,75	Μείωση μ. κ. & καταβολή στους μετόχους
Δεκ 2007	70.376.963		1,25	87.971.203,75	Δικαίωμα προαίρεσης μετοχών σε στελέχη του Ομίλου (1 ^ο πρόγραμμα, 3 ^η περίοδος)
Δεκ 2007	70.485.563		1,25	88.106.953,75	Δικαίωμα προαίρεσης μετοχών σε στελέχη του Ομίλου (2 ^ο πρόγραμμα, 1 ^η περίοδος)
Ιουν 2009	65.368.563		1,25	81.710.703,75	Ακύρωση ιδίων μετοχών (5.117.000 τεμ.)
Ιουν 2009	65.368.563	(0,15)	1,10	71.905.419,30	Μείωση μ. κ. & καταβολή στους μετόχους
Σεπ 2010	65.368.563	(0,13)	0,97	63.407.506,10	Μείωση μ. κ. & καταβολή στους μετόχους
Σεπ 2011	65.368.563	(0,10)	0,87	56.870.649,81	Μείωση μ. κ. & καταβολή στους μετόχους
Σεπ 2012	65.368.563	(0,08)	0,79	51.641.164,77	Μείωση μ. κ. & καταβολή στους μετόχους
Ιουν 2013	65.368.563	(0,03)	0,76	49.680.107,88	Μείωση μ. κ. & καταβολή στους μετόχους
Δεκ 2013	65.368.563	-	0,76	49.680.107,88	Προσθήκη διαφοράς €54.553,56 υπέρ το άρτιο (λόγω απορρόφησης ΧΑ)
Ιουν 2014	65.368.563	(0,20)	0,56	36.606.395,28	Μείωση μ. κ. & καταβολή στους μετόχους
Δεκ 2014	65.368.563				ΑΜΚ - Κεφαλαιοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών
	65.368.563	1,62			ΑΜΚ - Κεφαλαιοποίηση υπέρ το άρτιο
	65.368.563	(1,44)	0,74	43.372.736,62	Μείωση μετοχικού κεφαλαίου
Ιουν 2015	65.368.563	0,67			ΑΜΚ - Κεφαλαιοποίηση υπέρ το άρτιο
		(0,11)	1,30	84.979.131,90	Μείωση μ. κ. & καταβολή στους μετόχους
Ιουν 2016	65.368.563	(0,22)	1,08	70.598.048,04	Μείωση μ. κ. & καταβολή στους μετόχους

(*) Τα ποσά σε δραχμές έχουν μετατραπεί σε ευρώ με βάση την ισοτιμία €1 = 340,75 δρχ.

(†) «Χρηματιστήριο Παραγώγων Αθηνών Α.Ε.», «Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών Α.Ε.», «Εταιρία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Επί Παραγώγων Α.Ε.», «Χρηματιστηριακό Κέντρο Θεσσαλονίκης Α.Ε.» & «Ανάπτυξη Συστημάτων & Υποστήριξης Κεφαλαιαγοράς Α.Ε.»

Τρέχον μετοχικό κεφάλαιο (28.4.2017)

Μετοχικό κεφάλαιο	€70.598.048,04 Εβδομήντα εκατομμύρια πεντακόσιες ενενήντα οκτώ χιλιάδες σαράντα οκτώ ευρώ & τέσσερα λεπτά
Αριθμός μετοχών	65.368.563
Ονομαστική τιμή μετοχής	€1,08

7.6 Τιμολογιακή πολιτική

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται συνοπτικά, σε απλοποιημένη μορφή, τα κυριότερα στοιχεία της τιμολογιακής πολιτικής του Ομίλου:

Χρέωση												Σχόλια
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Συναλλαγές (1)	2bp	1.5bp	1.5bp	1.5bp	1.25bp	1.25bp	1.25bp	1.25bp	1.25bp	1.25bp	1.25bp	Επί της Αξίας 1.7.2010: 1,5bp -> 1,25bp
Συναλλαγές (Πακέτα)	2bp	1.0bp	1.0bp	1.0bp	1.0bp	1.0bp	1.0bp	1.0bp	1.0bp	1.0bp	1.0bp	Επί της Αξίας
Συναλλαγές σε Πακέτα (% Συνόλου)	20.1%	22.8%	17.0%	9.1%	6.3%	8.9%	5.1%	15.6%	11.4%	11.4%	8.4%	Επί της Αξίας
Direct Market Access (DMA)	0.5bp	Η Χρέωση Καταργήθηκε την 1.4.2007										-
Για Χρήση Υποδομών Συναλλαγών	-	-	Κλιμακούμενες Χρεώσεις με βάση την Αξία Συναλλαγών									-
Εκκαθάριση, Διακανονισμός & Καταχώρηση (1)	2.5bp	2.5bp	2.5bp	2.5bp	2.5bp	Διαχωρισμός μετά συναλλακτικών χρεώσεων στις 01.07.2010					Επί της Αξίας έως 30.6.2010	
Εκκαθάριση (1)	-	-	-	-	2.0bp	2.0bp	2.0bp	2.0bp	2.0bp	2.0bp	0	Επί της Αξίας
Διακανονισμός & Καταχώρηση (1)	-	-	-	-	0.5bp / €0.50	€0.50	€0.50	€0.50	€0.50	€0.50	0	1.7.2010: 2,5bp -> 2,0bp + 0,50bp 27.9.2010: 0,50bp -> €0,50 / Εντολή Διακανονισμού
Συνδρομές Εισηγμένων Εταιριών	3μηνες Χρεώσεις, Κλιμακούμενες με βάση την Κεφαλαιοποίηση της εταιρείας (Κλίμακα Χρεώσεων: Κεφ. €0-100εκ: 0,0025%; Κεφ. €100-250εκ: 0,002%; Κεφ. > €250εκ: 0,0005%)											Μειώσεις Συνδρομών 18.12.2013 (Προηγ. Χρεώσεις: Κεφ €0-100εκ -> 0.003%)
Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου (ΑΜΚ)	ΧΑ: 5bp (0,05%) επί του ύψους των Αντληθέντων Κεφαλαίων (μέχρι €50εκ); 2,5bp για > €50εκ ΕΛΚΑΤ: Κλιμακούμενες, με ανώτατο όριο €180χιλ											Μειώσεις Χρεώσεων 18.12.2013 (Προηγ. Χρεώσεις: 10,5bp w/50% έκπτωση ανά περίπτωση)
Νέες Εισαγωγές (IPO's)	Κλιμακούμενες Χρεώσεις με βάση την Αξία των Εισαγόμενων Μετοχών (Κλίμακα Χρεώσεων: Κεφ. €0-1,0δς: 4bp; €1,0- 3,0δς: 2bp; > €3,0δς: 0bp)											Μειώσεις Χρεώσεων 18.12.2013 (Προηγ. Χρεώσεις: €0-1,5δς: 8δς; €1,5-3,0δς: 4bp; > €3,0δς: 2bp)
Μέσο Έσοδο(€ / Συμβόλαιο) (1, 2)	0.999	1.002	0.975	0.707	0.752	0.539	0.269	0.406	0.357	0.175	0.126	Μειώσεις Χρεώσεων το 2005; το 2010 (Αυγ); το 2012 και το 2013 (Δεκ)

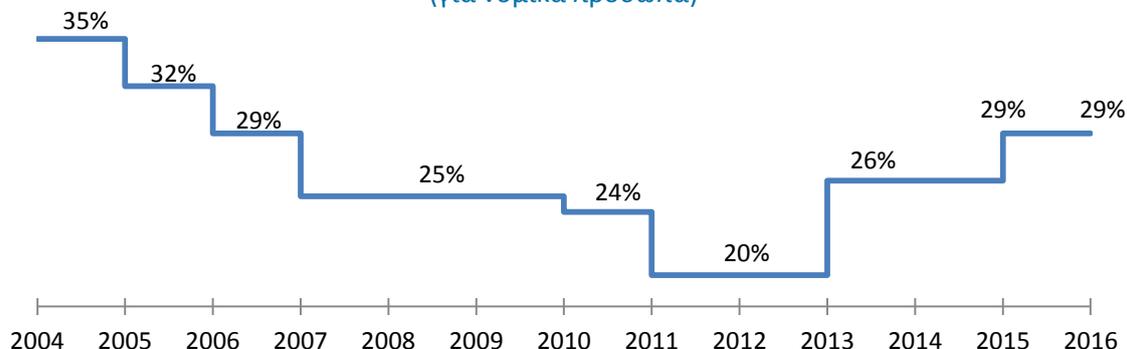
- Οι χρεώσεις επί της αξίας χρεώνονται και στους δύο αντισυμβαλλόμενους (αγοραστή / πωλητή).
- Το 2010, στο πλαίσιο διαχωρισμού των υπηρεσιών (unbundling), σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του Ν.3606/07 (συμπληρωματικά με τις διατάξεις της οδηγίας MiFID) και του Ευρωπαϊκού Κώδικα Δεοντολογίας (Code of Conduct), διαχωρίστηκαν οι μετα-συναλλακτικές υπηρεσίες εκκαθάρισης, διακανονισμού και καταχώρησης, και διαμορφώθηκε διακριτή τιμολογιακή πολιτική. Έτσι, από την ενιαία χρέωση (2,5bp) για όλες τις μετασυναλλακτικές που ίσχυε έως 30.6.2010, η χρέωση διαμορφώθηκε ως εξής:
  - Εκκαθάριση: 2,0bp
  - Διακανονισμός & καταχώρηση:
    - 0,5bp (1/7/2010 – 26/9/2010)

- €0,50 / εντολή διακανονισμού (από 27/9/2010)
3. Οι χρεώσεις στα παράγωγα βασίζονται μεταξύ άλλων α) στον προϊόν, β) στο είδος του επενδυτή, γ) στον όγκο συναλλαγών που πραγματοποιεί ανά μήνα και δ) στην τιμή της υποκείμενης αξίας (για ΣΜΕ και δικαιώματα επί μετοχών). Λόγω της πολυπλοκότητας αυτής της τιμολογιακής πολιτικής, παρουσιάζεται το (πραγματοποιηθέν) μέσο έσοδο ανά συμβόλαιο (σε €).

<http://www.athexgroup.gr/el/helex-price-policy>

7.7 Φορολογία

Συντελεστής φόρου εισοδήματος (για νομικά πρόσωπα)

Είδος Φόρου - Εισφοράς κλπ.	Συντελεστές												Σχόλια
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Φόρος Εισοδήματος (Νομικά Πρόσωπα)	32%	29%	25%	25%	25%	24%	20%	20%	26%	26%	29%	29%	-
Φ.Π.Α.	18%/19%	19%	19%	19%	19%	23%	23%			23%			1.4.2005: 18 -> 19% 1.4.2010: 19 -> 21% 1.7.2010: 21 -> 23%
Πόρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	Αγορά Αξιών 10% εσόδων από συναλλαγές (από 30.11.1991) 5% εσόδων για ΠΜΔ (ΕΝ.Α) (από 30.10.2007) 7% εσόδων από εκκαθάριση και διακανονισμό (από 30.11.1991) Αγορά Παραγώγων 5% εσόδων από συναλλαγές (από 15.9.2006) 3,5% εσόδων από εκκαθάριση και διακανονισμό (από 15.9.2006) (οι συντελεστές είναι το 50% των αντίστοιχων στην αγορά αξιών)												Αρ. 1 §§9-14 Απόφασης 54138/Β' 2197/9.12.2010 Αρ. 1 §1 Απόφασης 46794/Β' 2156/30.10.2007 Αρ. 1 §§1-4 Απόφασης 36730/Β' 903/15.9.2006 Αρ. 79 Νόμου 1969/1991/Α-167
Φόρος Παρακράτησης (Μερίσματα)	(χωρίς φόρο παρακράτησης)					10%	10%	21%	25%	25%	10%	10%	-
Φόρος επί των Πωλήσεων Μετοχών						15bp (0.15%)				20bp		1.4.2011: 15bp -> 20bp (0.20%)	
Φόρος Κεφαλαιακών Κερδών	Δεν υπήρχε σε ισχύ φόρος επί κεφαλαιακών κερδών											15%	Υπόχρεοι οι Έλληνες ιδιώτες, για μετοχές που αγοράστηκαν μετά την 1.1.2009 και για όσους κατέχουν > 0.5%

7.8 Ορκωτοί Ελεγκτές - αμοιβές

Οι ορκωτοί ελεγκτές του των εταιριών του Ομίλου από την εισαγωγή της Εταιρίας το Χρηματιστήριο Αθηνών το 2000 μέχρι σήμερα παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Ορκωτοί ελεγκτές εταιριών Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών

Χρήση	Έτος	Ελεγκτές	Ελεγκτική εταιρία
1 ^η	2000-1	Θεόδωρος Λυτσιούλης (Α.Μ. ΣΟΕΛ 11251) Δημήτριος Ζιάκας (Α.Μ. ΣΟΕΛ 10631)	ΣΟΛ Α.Ε.
2 ^η	2002	Νικόλαος Μουστάκης (Α.Μ. ΣΟΕΛ 13971) Δημήτριος Ζιάκας (Α.Μ. ΣΟΕΛ 10631)	ΣΟΛ Ernst & Young
3 ^η	2003	Νικόλαος Μουστάκης (Α.Μ. ΣΟΕΛ 13971) Δημήτριος Ζιάκας (Α.Μ. ΣΟΕΛ 10631)	Ernst & Young ΣΟΛ Α.Ε.
4 ^η -6 ^η	2004-2006	Νικόλαος Μουστάκης (Α.Μ. ΣΟΕΛ 13971) Δέσποινα Ξενάκη (Α.Μ. ΣΟΕΛ 14161)	Ernst & Young
7 ^η -10 ^η	2007-2010	Κωνσταντίνος Μιχαλάτος (Α.Μ. ΣΟΕΛ 17701) Δημήτριος Σούρμπης (Α.Μ. ΣΟΕΛ 16891)	PriceWaterhouseCoopers (Α.Μ. ΣΟΕΛ 113)
11 ^η	2011	Μάριος Ψάλτης (Α.Μ. ΣΟΕΛ 38081) Δέσποινα Μαρίνου (Α.Μ. ΣΟΕΛ 17681)	PriceWaterhouseCoopers (Α.Μ. ΣΟΕΛ 113)
12 ^η -13 ^η	2012-2013	Παναγιώτης Παπάζογλου (Α.Μ. ΣΟΕΛ 16631) Ιωάννης Ψυχουντάκης (Α.Μ. ΣΟΕΛ 20161)	Ernst & Young (Α.Μ. ΣΟΕΛ 107)
14 ^η -15 ^η	2014-2015	Παναγιώτης Παπάζογλου (Α.Μ. ΣΟΕΛ 16631) Δημήτριος Κωνσταντίνου (Α.Μ. ΣΟΕΛ 16201)	Ernst & Young (Α.Μ. ΣΟΕΛ 107)
16 ^η	2016	Δημήτριος Κωνσταντίνου (Α.Μ. ΣΟΕΛ 16201) Βασίλειος Καμινάρης (Α.Μ. ΣΟΕΛ 20411)	Ernst & Young (Α.Μ. ΣΟΕΛ 107)
17 ^η	2017	Δέσποινα Μαρίνου (Α.Μ. ΣΟΕΛ 17681) Φώτιος Σμυρνής (Α.Μ. ΣΟΕΛ 52861)	PriceWaterhouseCoopers (Α.Μ. ΣΟΕΛ 113)

Διαχείριση κινδύνου

08

8 Διαχείριση κινδύνου

8.1 Γενικά – Περιβάλλον Διαχείρισης Κινδύνου

Βασική μέριμνα του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών αποτελεί η διαχείριση του κινδύνου που προκύπτει από τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.

Ο Όμιλος, ως διοργανωτής της χρηματιστηριακής αγοράς, έχει αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξη του καθώς και συμβάλλοντας στη σταθερότητα και ασφάλεια της χρηματιστηριακής αγοράς.

Στον Όμιλο ανήκει και η Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXClear) η οποία λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος (Central Counterparty - CCP) στην εκκαθάριση των προϊόντων των αγορών αξιών και παραγώγων και ως εκ τούτου υποχρεούται να ικανοποιεί τις αυστηρές απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου EMIR σχετικά με την διαχείριση κινδύνου, σύμφωνα με τον οποίο έχει αδειοδοτηθεί από το 2015. Αν και η διαχείριση κινδύνου του Ομίλου αφορά το σύνολο των εταιριών και των κατηγοριών κινδύνου, αναγνωρίζεται ότι λόγω του ρόλου της στην αγορά η ATHEXClear αντιμετωπίζει και πρέπει να διαχειριστεί το σημαντικότερο κίνδυνο.

Το εσωτερικό και εξωτερικό κανονιστικό και νομικό πλαίσιο στο οποίο υπόκειται άμεσα η ATHEXClear και έμμεσα ο Όμιλος σχετικά με τις υποχρεώσεις τους στην παρακολούθηση και διαχείριση κινδύνου, περιλαμβάνει τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή, τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών γνωστός ως EMIR (European Market Infrastructure Regulation).

Υπό το πρίσμα αυτών των κανονιστικών απαιτήσεων, ο Όμιλος ακολουθεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την διαχείριση κινδύνου ώστε να συνεχίσει να παρέχει υπηρεσίες υψηλού επιπέδου.

8.2 Στρατηγική Κινδύνου και Διαχείριση Κινδύνου

Η στρατηγική κινδύνου του Ομίλου είναι ευθυγραμμισμένη με την επιχειρηματική στρατηγική του για την παροχή των κατάλληλων υποδομών για αξιόπιστη, ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Σύμφωνα με την στρατηγική του Ομίλου, ορίζεται το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς, να περιορίζεται το κόστος για τους συμμετέχοντες, να γίνεται η μέγιστη εκμετάλλευση των επιχειρηματικών ευκαιριών αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζεται η ασφάλεια της αγοράς και η κάλυψη των κανονιστικών απαιτήσεων.

8.3 Οργανωτική δομή

Εντός του 2016, συνεχίσθηκε η ενδυνάμωση της λειτουργίας της διαχείρισης κινδύνου για την ATHEXClear, ώστε να παραμείνει εναρμονισμένη με τον κανονισμό EMIR. Συγκεκριμένα, πέρα από ειδικά μέτρα για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας των συστημάτων του Ομίλου, κάθε οργανωτική μονάδα του Ομίλου είναι υπεύθυνη να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται τους πιθανούς

κινδύνους με τέτοιο τρόπο ώστε να αντιδρά άμεσα και αποτελεσματικά σε περίπτωση εμφάνισης γεγονότων κινδύνου.

Ειδικότερα, όσον αφορά στην ATHEXCLEAR, το περιβάλλον διαχείρισης κινδύνου διαμορφώνεται με τη συμμετοχή των παρακάτω μονάδων:

- **Διοικητικό Συμβούλιο**, το οποίο έχει την τελική ευθύνη και τη λογοδοσία αναφορικά με τη διαχείριση της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου της εταιρίας. Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει, καθορίζει και τεκμηριώνει ενδεδειγμένο επίπεδο ανοχής κινδύνου και ικανότητας ανάληψης κινδύνου της εταιρίας. Επίσης, το Συμβούλιο και τα ανώτατα διοικητικά στελέχη μεριμνούν ώστε οι πολιτικές, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι της εταιρίας να συνάδουν με το επίπεδο ανοχής κινδύνου και την ικανότητα ανάληψης κινδύνου της εταιρίας, και να εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο η εταιρία αναγνωρίζει, αναφέρει, παρακολουθεί και διαχειρίζεται κινδύνους.
- **Επιτροπή Κινδύνου**, η οποία συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο για θέματα διαχείρισης κινδύνου.
- **Επιτροπή Επενδύσεων**, η οποία λαμβάνει αποφάσεις για τον καθορισμό των ορίων και παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας, καθορίζει πολιτικές και πρότυπα για την επενδυτική στρατηγική, τις αρχές χρηματοδότησης, τη διαχείριση της ρευστότητας, τον κίνδυνο επιτοκίων και τη διαχείρισή του.
- **Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου & Εκκαθάρισης** της ATHEXCLEAR, το οποίο είναι επαρκώς ανεξάρτητο από τις άλλες υπηρεσίες της εταιρίας και κύριο καθήκον του είναι η ολοκληρωμένη προσέγγιση των κινδύνων που αντιμετωπίζει η ATHEXCLEAR με στόχο την αναγνώριση τους, τον υπολογισμό τους και τέλος τη διαχείρισή τους. Το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου διαθέτει την απαραίτητη δικαιοδοσία, τους απαραίτητους πόρους, εμπειρογνωμοσύνη και πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες.
- **Υπεύθυνος Κινδύνου (Chief Risk Officer)**, προϊστάμενος του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνου, ο οποίος για θέματα διαχείρισης κινδύνων αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω του Προέδρου της Επιτροπής Κινδύνου και εφαρμόζει το πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου μέσω των πολιτικών και των διαδικασιών που θεσπίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.
- **Οργανωτικές Μονάδες**, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την αναγνώριση και διαχείριση των κινδύνων οι οποίες εμπίπτουν στο αντικείμενό τους και συμμετέχουν στην διαχείριση κινδύνων συνολικά του Ομίλου.

8.4 Ενιαία διαχείριση κινδύνων

Οι υπηρεσίες που παρέχει ο Όμιλος ενέχουν διάφορους τύπους και επίπεδα κινδύνων και αναγνωρίζεται ότι η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων συνίσταται από τα ακόλουθα:

- **Αναγνώριση & Εκτίμηση Κινδύνων:** Αναλύοντας τις παρούσες και μελλοντικές δραστηριότητες του Ομίλου, αναγνωρίζονται περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους. Οι αναγνωριζόμενοι κίνδυνοι αξιολογούνται ως προς την πιθανή έκθεση σε ζημία. Αυτό περιλαμβάνει γενικά την εκτίμηση τόσο της πιθανότητας επέλευσης της ζημιάς όσο και των δυνητικών επιπτώσεων.

- **Έλεγχος Κινδύνων:** Οι ρυθμίσεις διαχείρισης του εκάστοτε κινδύνου αποτελούν το κλειδί για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και είναι σημαντικό να κατανοούνται από όλο το προσωπικό. Επιπλέον, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την διασφάλιση της κατάλληλης εφαρμογής του ενιαίου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και των επιμέρους πολιτικών/πλαisiών.
- **Περιορισμός των Κινδύνων:** Η Διοίκηση προσδιορίζει την καλύτερη μέθοδο για τον περιορισμό των κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη τα κόστη και τα οφέλη. Ως γενική αρχή, ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει κινδύνους που ενέχουν πιθανότητα καταστροφικών ή σημαντικών ζημιών. Ομοίως, αποφεύγεται η ασφάλιση έναντι πιθανών ζημιών που είναι σχετικά προβλέψιμες και χωρίς ουσιαστικό αντίκτυπο. Οι εναλλακτικές περιορισμού των κινδύνων εξαρτώνται από το επίπεδο ανοχής του Ομίλου έναντι των διαφόρων μορφών κινδύνου.
- **Παρακολούθηση & Αναφορά Κινδύνων:** Ο Όμιλος διαθέτει ένα πλήρες σύστημα αναφοράς και παρακολούθησης των κινδύνων. Συγκεκριμένα, το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της ATHEXClear παρακολουθεί τα επίπεδα κινδύνου της εταιρίας σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

8.5 Κατηγορίες κινδύνου

Ο Όμιλος μεριμνά για την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων εσωτερικών, ή εξωτερικών, παρόντων ή μελλοντικών και ιδιαίτερα εκείνων που έχουν αναγνωρισθεί ως σημαντικοί. Αναγνωρίζεται ότι κάθε υπηρεσία που προσφέρεται από τον Όμιλο μπορεί να τον εκθέσει σε οποιονδήποτε συνδυασμό των παρακάτω κινδύνων.

Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους λόγω της φύσης των εργασιών του μπορεί να εκτίθεται ο Όμιλος, είναι:

Χρηματοοικονομικός κίνδυνος

- Κίνδυνος αγοράς (μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων, τιμών αγοράς, εμπορευμάτων και μεταβλητότητας).
- Πιστωτικός κίνδυνος (κυρίως πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου και από επενδύσεις ιδίων κεφαλαίων).
- Κίνδυνος ρευστότητας (κυρίως κίνδυνος ταμειακών ροών).

Λειτουργικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, από ανθρώπινο παράγοντα, ή από εξωτερικά γεγονότα όπου περιλαμβάνεται και ο νομικός κίνδυνος.

Επιχειρηματικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω νέων ανταγωνιστών, πτώσης των χρηματιστηριακών συναλλαγών, επιδείνωσης της εγχώριας και διεθνούς οικονομικής κατάστασης κ.λπ.

8.6 Περιγραφή κατηγοριών και κυρίων παραγόντων κινδύνου

Κίνδυνος Αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε περιορισμένο κίνδυνο αγοράς για τις δραστηριότητές του. Η ATHEXCLEAR, ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος στην εκκαθάριση αξιών και παραγώγων προϊόντων, τοποθετεί τους χρηματοοικονομικούς πόρους της μόνο σε μετρητά στην Τράπεζα της Ελλάδος. Οι εταιρίες ATHEX και ATHEXCSD επενδύουν τα ταμειακά διαθέσιμα τους αποκλειστικά σε προθεσμιακές καταθέσεις σε Ελληνικές συστημικές τράπεζες καθώς και ξένες τράπεζες με άριστη αξιολόγηση. Σε κάθε περίπτωση, ο Όμιλος παρακολουθεί την πιθανή έκθεση που μπορεί να φέρει σε κίνδυνο αγοράς και υπολογίζει τυχόν κεφάλαια που πρέπει να τηρεί έναντι του κινδύνου αγοράς σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων που εφαρμόζει. Πιο συγκεκριμένα:

Συναλλαγματικός κίνδυνος: Ο κίνδυνος αυτός δεν επηρεάζει ουσιαστικά τη λειτουργία του Ομίλου, δεδομένου ότι οι συναλλαγές με τους πελάτες & τους προμηθευτές σε ξένο νόμισμα είναι ελάχιστες. Ειδικότερα ο κίνδυνος που αναλαμβάνει η ATHEXCLEAR αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο των μέτρων διαχείρισης κινδύνου που εφαρμόζονται για τη δραστηριότητα εκκαθάρισης. Η ATHEXCLEAR παρακολουθεί την πιθανή έκθεση που μπορεί να φέρει σε ξένο νόμισμα, και υπολογίζει τυχόν κεφάλαια που πρέπει να τηρεί έναντι συναλλαγματικού κινδύνου.

Κίνδυνος Επιτοκίων: Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο μεταβολής της αξίας των χρεογράφων που κατέχει. Την 31/12/2016 ο Όμιλος κατείχε (μέσω της Εταιρίας Ελληνικά Χρηματιστήρια –Χρηματιστήριο Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών) μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς που προήλθαν από την ανταλλαγή ομολόγων της Τράπεζας Πειραιώς ονομαστικής αξίας €4.000.000 από ίσης αξίας μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς που προέκυψαν από την πρόσφατη ανακεφαλαιοποίηση της τράπεζας. Συγκεκριμένα έλαβε 13.365.316 μετοχές με ονομαστική τιμή €0,30 ανά μετοχή. Η τιμή διαπραγμάτευσης των μετοχών της 31.12.2016 ήταν €0,209.

Η Εταιρία σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 επιβάρυνε τα αποτελέσματα του εννεάμηνου 2016 με τη ζημιά €2,2 εκ. (30.9.2016:0,134), ενώ κατά την 31.12.2016 εμφανίζει τη θετική απόκλιση του τέταρτου τριμήνου (σε €0,209 από €0,134) ύψους €1.002 χιλ. στον πίνακα λοιπών εισοδημάτων. Σε περίπτωση που η τιμή της μετοχής διαφοροποιηθεί κατά 10 basis points από την τιμή της 31.12.2016 (από 0,209 σε 0,209209), τα έσοδα αποτίμησης διαφοροποιούνται κατά +/- €3 χιλ.

Πιστωτικός Κίνδυνος και Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος ρευστότητας του Ομίλου αφορά κυρίως τις συναλλαγές της αγοράς αξιών και της αγοράς παραγώγων, στις οποίες η ATHEXCLEAR λειτουργεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος, όπως περιγράφεται στις επόμενες παραγράφους.

Πέραν του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου που αντιμετωπίζει η ATHEXCLEAR, ο Όμιλος αντιμετωπίζει πιστωτικό κίνδυνο που προέρχεται μόνο από την επένδυση των ταμειακών διαθεσίμων σε ελληνικά συστημικά πιστωτικά ιδρύματα καθώς και σε ξένες τράπεζες με καλή αξιολόγηση που

λειτουργούν στην Ελλάδα. Στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πολιτικής, ορίζονται συγκεκριμένες αρχές για τις ρυθμίσεις τοποθέτησης των ταμειακών διαθεσίμων. Ειδικά για την ATHEXClear οι τοποθετήσεις κεφαλαίων γίνονται κατά κανόνα στην Τράπεζα της Ελλάδος, γεγονός που περιορίζει στο ελάχιστο την έκθεσή της σε κίνδυνο.

Πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου (credit counterparty risk): Η ATHEXClear έχει λάβει βάσει των αποφάσεων 5, 6 και 7/556/8.7.2010 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, άδειες διαχειριστή και λειτουργίας για τα συστήματα εκκαθάρισης συναλλαγών επί άυλων αξιών (Σύστημα Αξιών) και επί παραγώγων (Σύστημα Παραγώγων). Βάσει των ιδιοτήτων αυτών, η ATHEXClear φέρει τον κίνδυνο αθέτησης από τα Εκκαθαριστικά Μέλη των υποχρεώσεων εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών όπως αυτές περιγράφονται στους Κανονισμούς (πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου ή «credit counterparty risk»). Επιπλέον, η ATHEXClear από τις 22 Ιανουαρίου 2015 έχει αδειοδοτηθεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος υπό τον Κανονισμό EMIR και έχει ένα πολύ αυστηρό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου.

Η ATHEXClear έχει θεσπίσει και εφαρμόζει σειρά μηχανισμών και χρηματοπιστωτικών πόρων για την κάλυψη των κινδύνων που αναλαμβάνει και την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος γενικότερα σε σχέση με το εύρος και την κλίμακα των συναλλαγών των οποίων έχει αναλάβει την εκκαθάριση. Οι μηχανισμοί που εφαρμόζει η ATHEXClear περιγράφονται στον «Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή», στον «Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων», Στο «Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνου» καθώς και στις σχετικές Αποφάσεις του ΔΣ της ATHEXClear.

Για την απόκτηση της ιδιότητας του Εκκαθαριστικού Μέλους, η Ε.Π.Ε.Υ. ή το Πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να πληροί συγκεκριμένες ελάχιστες προϋποθέσεις χρηματοοικονομικής και λειτουργικής επάρκειας που ορίζονται στους Κανονισμούς Εκκαθάρισης και οι οποίες πρέπει να πληρούνται σε συνεχή βάση καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του.

Τόσο για την Αγορά Αξιών όσο και για την Αγορά Παραγώγων, η ATHEXClear εκκαθαρίζει τις συναλλαγές αναλαμβάνοντας το ρόλο του Κεντρικού Αντισυμβαλλομένου. Για την κάλυψη του κινδύνου έναντι των εκκαθαριστικών μελών της η ATHEXClear παρακολουθεί και υπολογίζει σε ημερήσια βάση (τέλος ημέρας αλλά και ενδοημερησίως σε σχεδόν πραγματικό χρόνο) περιθώριο ασφάλισης για κάθε λογαριασμό εκκαθάρισης των Εκκαθαριστικών Μελών και δεσμεύει τις αντίστοιχες πρόσθετες εγγυήσεις με τη μορφή μετρητών ή/και κινητών αξιών. Επίσης διαχειρίζεται τα Κεφάλαια Εκκαθάρισης των δύο αγορών τα οποία λειτουργούν ως κεφάλαια αλληλοασφαλιστικού χαρακτήρα («risk sharing fund») και στο οποίο εισφέρουν τα Εκκαθαριστικά Μέλη αποκλειστικά με μετρητά. Βάσει των περιθωρίων που έχουν δεσμευτεί, αναθεωρούνται σε συνεχή βάση τα πιστωτικά όρια που αποδίδονται στα μέλη, η τήρηση των οποίων ελέγχεται σε πραγματικό χρόνο κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης. Το ελάχιστο ύψος των Κεφαλαίων Εκκαθάρισης επανυπολογίζεται κατ' ελάχιστον σε μηνιαία βάση σύμφωνα με τις προβλέψεις του κανονισμού, έτσι ώστε το ύψος του να επαρκεί κατ' ελάχιστον για την κάλυψη κατά πάντα χρόνο των απαιτήσεων που θέτει ο EMIR, δηλαδή την απορρόφηση ζημιών πέραν των περιθωρίων ασφάλισης σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων ομάδας εκκαθαριστικών μελών υπό ακραίες συνθήκες αγοράς.

Τα μοντέλα διαχείρισης κινδύνου και οι παράμετροι που χρησιμοποιούνται εξετάζονται ως προς την αποτελεσματικότητά τους σε καθημερινή βάση και κάτω από ακραία αλλά πιθανά σενάρια (Margin/Haircut Back-Testing, Default Fund Coverage under Stress).

Ο κίνδυνος συγκέντρωσης είναι χαμηλός γιατί ο κίνδυνος δεν συγκεντρώνεται σε ένα μόνο πελάτη.

Κίνδυνος Ρευστότητας: Ο κίνδυνος ρευστότητας συνολικά για τον Όμιλο διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα με τη διατήρηση επαρκών διαθεσίμων.

Ειδικότερα για την ATHEXClear, στόχος είναι η διατήρηση επαρκούς επιπέδου ρευστότητας ώστε να εξασφαλίζεται ότι είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της όσον αφορά σε πληρωμές και διακανονισμούς σε όλα τα σχετικά νομίσματα που καθίστανται πληρωτέα, στο τέλος κάθε ημέρας ή και, εφόσον απαιτείται, σε ενδοημερήσια βάση. Η εκτίμηση του ύψους των υποχρεώσεων της ATHEXClear γίνεται τόσο βάσει του επιχειρηματικού της σχεδίου, όσο και βάσει πιθανών, αλλά απρόβλεπτων, γεγονότων.

Η διαθέσιμη ρευστότητα της ATHEXClear εξετάζεται ως προς τα κριτήρια που θέτει ο EMIR. Σε καθημερινή βάση και κάτω από ακραία αλλά εύλογα σενάρια, ακραίων συνθηκών αγοράς εξετάζεται αν επαρκούν τα ρευστά διαθέσιμα που θα απαιτηθούν μετά την αθέτηση των υποχρεώσεων από δύο (2) ομάδες εκκαθαριστικών μελών στα οποία η ATHEXClear έχει τη μεγαλύτερη απαίτηση ρευστότητας για το κλείσιμο (close-out) των θέσεων τους για κάθε αγορά ξεχωριστά (Αξίες, Παράγωγα). Επίσης παρακολουθούνται οι ανάγκες ρευστότητας στο σύνολο της ATHEXClear με ανάλυση ληκτοτήτων ρευστότητας (liquidity gap analysis) σε καθημερινή βάση.

Ο Όμιλος δεν έχει δάνεια καθώς και λοιπές υποχρεώσεις άνω των 12 μηνών.

Λειτουργικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν επιδιώκει να αναλάβει λειτουργικό κίνδυνο, αλλά αποδέχεται ότι ο λειτουργικός κίνδυνος μπορεί να προκύψει ως αποτέλεσμα την αποτυχίας των συστημάτων, των εσωτερικών διαδικασιών ή των ανθρώπων. Πιο συγκεκριμένα, αναγνωρίζεται ότι λειτουργικός κίνδυνος μπορεί να προκύψει, μεταξύ άλλων, λόγω: εξωτερικής ανάθεσης υπηρεσιών (outsourcing), εποπτικής και κανονιστικής μη συμμόρφωσης, αποτυχίας της επιχειρησιακής συνέχειας, κινδύνων πληροφοριακών συστημάτων και ασφάλειας πληροφοριών και εκτέλεσης έργων.

Ο λειτουργικός κίνδυνος διατηρείται σε αποδεκτά επίπεδα, μέσω ενός συνδυασμού ορθής εταιρικής διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων, ισχυρών συστημάτων και ελέγχων και δομών ορίων ανοχής.

Κατά το 2016 υπήρξαν πολύ περιορισμένες περιπτώσεις διακοπής της λειτουργίας διαπραγμάτευσης λόγω μη διαθεσιμότητας των πληροφοριακών συστημάτων, οι οποίες διερευνήθηκαν, επιλύθηκαν οι αιτίες τους και λήφθηκαν μέτρα για την μη επανεμφάνισή τους. Δεν υπήρξε σημαντική διακοπή λειτουργίας των υπολοίπων δραστηριοτήτων (εκκαθάριση, διακανονισμός, καταχώριση) του Ομίλου οφειλόμενη σε αστοχία ή μη διαθεσιμότητα των πληροφοριακών συστημάτων ή σε ανθρώπινο λάθος. Δεν προέκυψαν μείζονες ζημιές και χρηματικές απαιτήσεις οφειλόμενες σε δικαστικές διαφορές (νομικά και δικαστικά έξοδα) ή σε μη συμμόρφωση προς το εποπτικό πλαίσιο και τις συμβατικές υποχρεώσεις του Ομίλου. Επίσης δεν αντιμετωπίστηκαν ζημιές λόγω εξωτερικών γεγονότων.

8.7 Μέτρα μείωσης λειτουργικού κινδύνου

Ο Όμιλος αναγνωρίζει την ανάγκη προσδιορισμού, εκτίμησης, παρακολούθησης και μείωσης του λειτουργικού κινδύνου που εμπεριέχεται στις λειτουργίες και τις δραστηριότητές του, καθώς επίσης και την ανάγκη διατήρησης επαρκών κεφαλαίων, προκειμένου να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει το συγκεκριμένο τύπο κινδύνου.

Ειδικότερα, για την ATHEXClear, σύμφωνα με τον κανονισμό EMIR, υπολογίζεται σε ετήσια βάση η κεφαλαιακή απαίτηση για λειτουργικούς κινδύνους χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του βασικού δείκτη (Basic Indicator Approach - BIA), ενώ έχει θεσπισθεί και το πλαίσιο συστηματικής παρακολούθησης του λειτουργικού κινδύνου.

Τα σημαντικότερα μέτρα μείωσης του λειτουργικού κινδύνου είναι η εφαρμογή σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας για το σύνολο των κρίσιμων υπηρεσιών του Ομίλου, η σύναψη ασφαλιστηρίων συμβολαίων καθώς και μέτρα διασφάλισης της συμμόρφωσης σε νέους κανονισμούς. Ειδικά η ATHEXClear ακολουθεί συγκεκριμένη μεθοδολογία διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου σύμφωνα με το οποίο διενεργεί σε τακτική βάση RCSA⁵ για τη κατηγοριοποίηση των κινδύνων και το καθορισμό KRIs, διατηρεί βάση δεδομένων ζημιών (loss data base⁶), παράγει τακτικές αναφορές και προγραμματίζει δράσεις για την βελτίωση της διαχείρισης των κινδύνων.

Σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας (Business Continuity plan)

Ο Όμιλος έχει επεξεργασθεί και θέσει σε λειτουργία κατάλληλες υποδομές και σχέδιο έκτακτης ανάκαμψης των λειτουργιών του, που περιλαμβάνουν:

- **Λειτουργία εναλλακτικού Μηχανογραφικού Κέντρου (Disaster Recovery site):** Ο Όμιλος συντηρεί εναλλακτικό μηχανογραφικό κέντρο για τα πληροφοριακά του συστήματα. Επίσης ο Όμιλος έχει λάβει πιστοποίηση κατά το διεθνές πρότυπο επιχειρησιακής συνέχειας ISO-22301.
- **Συγκρότηση ομάδων διαχείρισης κρίσεων και διαχείρισης εκτάκτων συμβάντων:** Οι ομάδες αυτές έχουν σκοπό τη διατήρηση της συνέχειας παροχής των υπηρεσιών διαπραγμάτευσης σε περίπτωση απρόβλεπτου γεγονότος. Έχουν καθορισθεί συγκεκριμένες αρμοδιότητες και έχουν ανατεθεί σε ειδικώς εκπαιδευμένα στελέχη του Ομίλου.
- **Ύπαρξη εφεδρικών πληροφοριακών συστημάτων:** Τα πληροφοριακά συστήματα του Ομίλου είναι εγκατεστημένα και λειτουργούν στο κέντρο δεδομένων της έδρας του Ομίλου. Το κέντρο δεδομένων αποτελείται από δύο, ανεξάρτητα ως προς τη χωροθέτηση, τις υποστηρικτικές εγκαταστάσεις και τις παρεχόμενες τεχνολογικές υπηρεσίες, κατοπτρικά –επιμέρους- κέντρα δεδομένων, ώστε να υπάρχει πλεονασμός (redundancy) και αυξημένη διαθεσιμότητα (high availability) διασφαλίζοντας την αδιάλειπτη λειτουργία των συστημάτων.

---

1. Risk Control Self-Assessment (RCSA): σε τακτικά διαστήματα η ATHEXClear διεξάγει workshops για τη κατηγοριοποίηση των κινδύνων ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητας σε επίπεδο διαδικασιών και των ορισμό Key Risk Indicators (KRIs).

2. Loss Database: σε καθημερινή βάση ενημερώνεται η βάση δεδομένων με γεγονότα λειτουργικού κινδύνου ανεξάρτητα από ύψος ζημίας.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Λειτουργικοί κίνδυνοι τους οποίους ο Όμιλος δεν δύναται ή δεν επιθυμεί να αναλάβει, μεταφέρονται σε ασφαλιστικές εταιρίες. Η διαχείριση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων πραγματοποιείται κεντρικά για όλο τον Όμιλο ώστε να επιτυγχάνονται οι καλύτερες υπηρεσίες και οι επωφελέστεροι όροι. Συγκεκριμένα, οι καλύψεις αφορούν, μεταξύ άλλων, σε αστική ευθύνη έναντι τρίτων και επαγγελματική ευθύνη (DFL/PI) και σε αστική ευθύνη μελών ΔΣ και στελεχών (D&O).

Κανονιστική συμμόρφωση

Με βασικούς στόχους τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο, τους κανονισμούς και τις πολιτικές, τη μέτρηση και ελαχιστοποίηση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τη μη συμμόρφωση στο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο, έχει συσταθεί μονάδα κανονιστικής συμμόρφωσης που λειτουργεί ανεξάρτητα από τις άλλες υπηρεσίες της Εταιρίας με γραμμές αναφοράς σαφείς και χωριστές από εκείνες των άλλων δραστηριοτήτων της σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κανονισμού EMIR. Βασικές αρμοδιότητες της μονάδας είναι:

- Η παρακολούθηση αλλαγών θεσμικού και εποπτικού πλαισίου και ενημέρωση ΔΣ, Επιτροπής Ελέγχου και προσωπικού.
- Η διενέργεια συγκριτικής ανάλυσης μεταξύ υφιστάμενης και μελλοντικής κατάστασης που επιφέρουν οι θεσμικές και εποπτικές αλλαγές.
- Η παρακολούθηση της συμμόρφωσης της εταιρίας στο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο.
- Η διαχείριση αιτημάτων σχετικά με θέματα συμμόρφωσης.
- Η μέτρηση και παρακολούθηση του κινδύνου συμμόρφωσης.

Ειδικά για την ATHEXClear, είναι σε εφαρμογή, οι πολιτικές σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων, την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων, την διαχείριση παραπόνων εκκαθαριστικών μελών, τις αποδοχές του προσωπικού, των στελεχών και των μελών ΔΣ και τη διαχείριση των αρχείων της, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού EMIR.

Επιχειρηματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι εξαρτάται από τις μακροοικονομικές εξελίξεις και ότι επηρεάζεται από εξωτερικά γεγονότα όπως μεταβολές στο ανταγωνιστικό περιβάλλον των αγορών κεφαλαίου, μεταβολές στη διεθνή και εγχώρια οικονομική κατάσταση, κανονιστικές και ρυθμιστικές εξελίξεις, μεταβολές στο φορολογικό καθεστώς και στη τεχνολογία κ.λπ. Τέτοια γεγονότα μπορεί να έχουν επιπτώσεις στην ανάπτυξη και βιωσιμότητα του Ομίλου προκαλώντας μείωση της συναλλακτικής δραστηριότητας, μείωση των αναμενόμενων κερδών, αδυναμία ρευστοποίησης ή και απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων κ.λπ.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς και συστηματικά τις εξελίξεις και προσαρμόζεται στο διαμορφούμενο περιβάλλον.

Ειδικότερα, για την ATHEXClear, σύμφωνα με τον κανονισμό EMIR, υπολογίζεται σε ετήσια βάση η κεφαλαιακή απαίτηση για Επιχειρηματικούς κινδύνους.

**Για περισσότερες
πληροφορίες**

09

9 Για περισσότερες πληροφορίες

Περισσότερες πληροφορίες για την Ελληνική κεφαλαιαγορά και τον Όμιλο Χρηματιστηρίου Αθηνών μπορείτε να βρείτε στους κάτωθι συνδέσμους:

Συνοπτικό προφίλ Αγορών

Συνοπτική περιγραφή της αγοράς μας.

<http://www.athexgroup.gr/el/ir>

Συνοπτικό προφίλ ΕΧΑΕ

Συνοπτική περιγραφή του Ομίλου.

Χρεώσεις Ομίλου

- Απόφαση 24
- πίνακας μετασυναλλακτικών χρεώσεων
- Σύνοψη χρεώσεων

<http://www.athexgroup.gr/el/helex-price-policy>

ΑξΙΑ Μετοχών - Παραγώνων

Μηνιαία έκδοση με στοιχεία για την δραστηριότητα των επενδυτών στην αγορά μετοχών και παραγώνων αντίστοιχα.

<http://www.athexgroup.gr/el/web/guest/info-markets-activity-publications-axianumbers-sec>

Εξωτερικοί σύνδεσμοι

Federation of European Securities Exchanges	http://www.fese.eu	Η ιστοσελίδα περιέχει χρήσιμα στατιστικά στοιχεία για τα κυριότερα Ευρωπαϊκά Χρηματιστήρια, που ενημερώνονται σε μηνιαία βάση.
World Federation of Exchanges	www.world-exchanges.org	Η ιστοσελίδα περιέχει χρήσιμα στατιστικά στοιχεία που ενημερώνονται σε μηνιαία βάση.
Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς	http://www.hcmc.gr	Η ιστοσελίδα της Εποπτικής Αρχής
Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών	https://www.esma.europa.eu	Η ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής

Εμείς

10

10 Εμείς

Προφίλ προσωπικού

Εταιρία	Προσωπικό 31.12.16
Ελληνικά Χρηματιστήρια – Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. Συμμετοχών (ATHEX)	97
Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. (ATHEXClear)	23
Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε. (ATHEXCSD)	104
Σύνολο	224

Οργανωτική Μονάδα	Προσωπικό 31.12.16
Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου	4
Διευθύνων Σύμβουλος	1
Γραφείο Διευθύνοντος Συμβούλου (CEO)	2
Διεύθυνση Στρατηγικής Επικοινωνίας & Ανάλυσης Αγορών	13
Μονάδα Υποστήριξης ΔΣ & Εταιρικής Διακυβέρνησης	1
Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης	2
Μονάδα Οργάνωσης & Ασφάλειας Πληροφοριών	7
Γραφείο Επιτελικού Διευθυντή Χρηματοοικονομικών (CFO)	2
Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού & Διοικητικής Υποστήριξης	21
Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης	13
Μονάδα Νομικής Υποστήριξης Οργάνωσης & Διαχειριστικής Λειτουργίας των Εταιριών	3
Γραφείο Επιτελικού Διευθυντή Λειτουργιών (COO)	2
Γραφείο Αναπληρωτή Επιτελικού Διευθυντή Λειτουργιών (deputy COO)	2
Διεύθυνση Εξυπηρέτησης Εκδοτριών - ΠΜΔ	17
Διεύθυνση Κεντρικού Μητρώου	23
Διεύθυνση Λειτουργίας Αγοράς & Εξυπηρέτησης Μελών	30
Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνου & Εκκαθάρισης	14
Διεύθυνση Ανάπτυξης Συστημάτων	33
Διεύθυνση Διαχείρισης Υποδομών & Υποστήριξης	32
Μονάδα Θεσμικών Προσαρμογών & Διεθνών Σχέσεων	1
Μονάδα Υποστήριξης Εκδοτριών & Ανάπτυξης Αγορών	1
Σύνολο	224

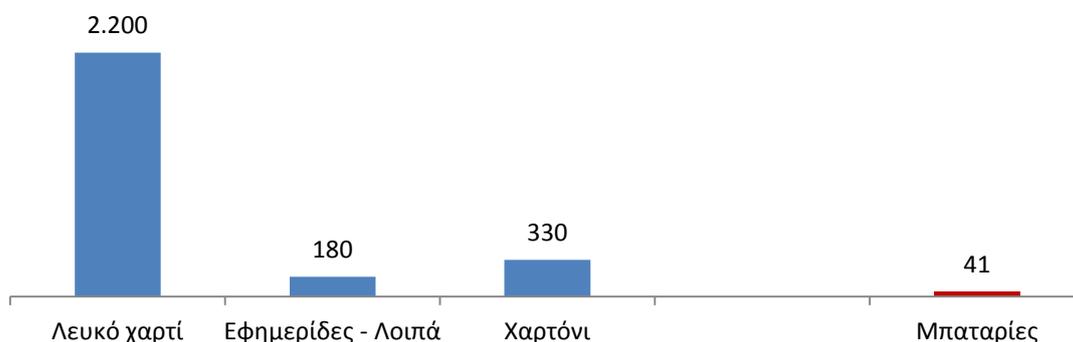
Επίπεδο Σπουδών	Προσωπικό 31.12.16
Διδακτορικό	5
Μεταπτυχιακοί Τίτλοι Σπουδών	71
Ανώτατη Εκπαίδευση	71
Ανώτερη Εκπαίδευση	12
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση	37
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	28
Σύνολο	224

Εθελοντική αιμοδοσία

Αιμοληψίες	2
Συμμετοχή εργαζομένων/Φιάλες	89
Περιστατικά που καλύφθηκαν	10

Ανακυκλώσαμε

Υλικά που ανακυκλώσαμε (kg)

Πρακτική άσκηση

Ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένος ως προς τον κοινωνικό του ρόλο, τον οποίο προάγει και μέσα από τη στήριξη των Ελληνικών Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων. Αναπτύσσει συνεργασία με Πανεπιστήμια, ΤΕΙ και Δημόσια ΙΕΚ για την ανάδειξη της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών και σπουδαστών ως μέσο για την ταχύτερη ένταξη των νέων στην απασχόληση και την ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους, στοχεύοντας στην εξοικείωσή τους με την εργασιακή πραγματικότητα και την εφαρμογή θεωρητικών γνώσεων σε πραγματικό εργασιακό περιβάλλον.

Ο Όμιλος προσελκύει φοιτητές, που μπορούν να περατώσουν έργα χρήσιμα για το μέλλον και τη βιωσιμότητα του. Μέσα από τη διαδικασία αυτή, πραγματικής και ουσιαστικής εργασίας και αξιολόγησης, ο Όμιλος έχει την ευκαιρία να έρθει σε επαφή με πιθανούς μελλοντικούς εργαζομένους. Επιπλέον, αναπτύσσει ένα δίκτυο δυνητικών συνεργατών στον ευρύτερο Χρηματοπιστωτικό χώρο, επειδή ένα μεγάλο μέρος των ασκουμένων, λόγω της φύσης της απασχόλησής τους στο Χρηματιστήριο, θα κατευθυνθεί στο χώρο αυτό.

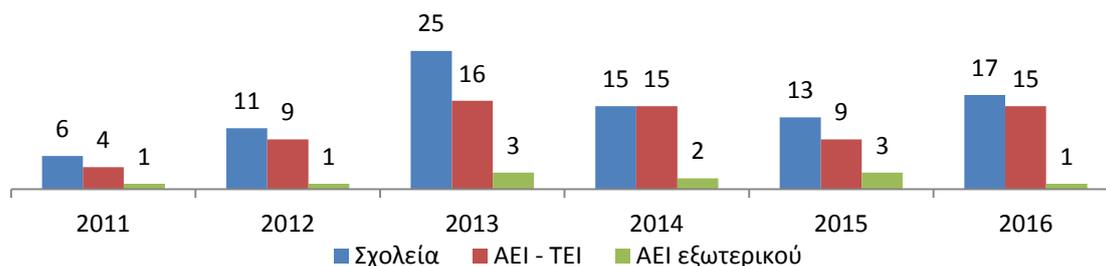
Ο Όμιλος προσφέρει θέσεις απασχόλησης καθ' όλη τη διάρκεια του έτους σε όλες σχεδόν τις Οργανωτικές Μονάδες του. Συνεργάζεται κυρίως με το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, με το Πανεπιστήμιο Πειραιά και το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο στην Αθήνα, καθώς και με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο και το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας για το Υποκατάστημα Θεσσαλονίκης της θυγατρικής ATHEXCSD.

Το 2016 συνολικά **34 σπουδαστές** (30 φοιτητές ΑΕΙ, 2 σπουδαστές ΤΕΙ/ΙΕΚ και 2 μαθητές λυκείου) απέκτησαν εργασιακή εμπειρία σε διάφορα τμήματα του Ομίλου.

Παρουσίαση Ελληνική κεφαλαιαγοράς – Χρηματιστηρίου

Σχολείο – ΑΕΙ – ΤΕΙ – Σχολή	Ημερομηνία
1 ^ο ΕΠΑΛ Χαϊδαρίου -Γ' λυκείου	12 Ιαν
5 ^ο Ενιαίο Λύκειο Βύρωνα	14 Ιαν
ΓΕΛ Φιλοθέης -Α' λυκείου	25 Ιαν
American College of Greece (Deree College)	9 Φεβ
ΓΕΛ Καλλιόπης	12 Φεβ
ΓΕΛ Καματερού	24 Φεβ
Πανεπιστήμιο Αθηνών – Μαθηματικό Τμήμα	25 Φεβ
Κολέγιο Ψυχικού - Γ' Γυμνασίου	1 Μαρ
Σχολείο από τη Χίο	7 Μαρ
1 ^ο ΕΠΑΛ Αθηνών – Τομέας Οικονομίας και Διοίκησης	9 Μαρ
Πανεπιστήμιο Πειραιώς - Τμήμα Χρηματοοικονομικής & Τραπεζικής Διοικητικής	24 Μαρ
3 ^ο ΕΠΑΛ Χαλανδρίου	31 Μαρ
ΓΕΛ Πύλου	7 Απρ
2 ^ο ΓΕΛ Μοσχάτου	12 Απρ
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	14 Απρ
ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας – Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας	19 Απρ
6 ^ο ΓΕΛ Αχαρνών	21 Απρ
Πανεπιστήμιο Αθηνών – Τμήμα Νομικής	22 Απρ
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας - Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής	26 Μαΐου
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης & ομάδα φοιτητών από Κύπρο	27 Μαΐου
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών – ομάδα μεταπτυχιακών φοιτητών	13 Ιουν
Πανεπιστήμιο Case Western Reserve - Weatherhead School of Management, Κλήβελαντ Οχάιο ΗΠΑ	21 Ιουν
2 ^ο ΓΕΛ Γέρακα	10 Νοε
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής	14 Νοε
Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή	15 Νοε
Εκπαιδευτήρια Αυγουλέα-Λιναρδάτου - 2 ^α Λυκείου / 2 ^ο Ενιαίο Λύκειο Αχαρνών	22 Νοε
Λύκειο Saint Paul – Τμήμα προσανατολισμού οικονομικών σπουδών	23 Νοε
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	5 Δεκ
Πάντειο Πανεπιστήμιο – ομάδα φοιτητών προγράμματος Erasmus	12 Δεκ

Παρουσιάσεις Ελληνικής Κεφαλαιαγοράς - ΧΑ 2011-2016

23^ο Αθλητικό Τουρνουά χρηματιστηρίων – 14-16 Οκτωβρίου 2016

23 CEE Capital Markets Sports Tournament

Athens Stock Exchange | Thessaloniki 2016

Το Χρηματιστήριο Αθηνών διοργάνωσε, για 2^η φορά μετά το 2008, το 23^ο Αθλητικό Τουρνουά Χρηματιστηρίων Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Η συγκεκριμένη διοργάνωση αποτελεί παράδοση των χρηματιστηρίων και άλλων φορέων της κεφαλαιαγοράς της περιοχής για πάνω από 2 δεκαετίες.

Το Σάββατο 15 Οκτωβρίου, 140 συμμετέχοντες από 10 φορείς κεφαλαιαγορών της περιοχής συμμετείχαν στις αθλητικές δραστηριότητες.

Πανοραμική άποψη από την τελετή έναρξης του τουρνουά

Venue sponsor

Χορηγοί σε είδος

<http://sport.athexgroup.gr/>

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι – Οικονομικά στοιχεία Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών 2004-2016

Ενοποιημένα έσοδα 2004 - 2016

	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Διαπραγμάτευση Συναλλαγών (Trading)	4.460	5.691	9.336	6.699	4.952	7.649	12.844	18.544	28.523	40.263	42.446		
Μετοχές	3.965	4.862	8.060	5.446	3.660	5.608	10.344	n/a	n/a	n/a	n/a		
Παράγωγα	495	826	1.274	1.251	1.290	2.034	2.484	n/a	n/a	n/a	n/a		
Εκκαθάριση Συναλλαγών (Clearing)	8.305	11.078	17.563	13.597	10.027	14.875	23.269	28.957	42.843	63.384	45.555		
Μετοχές	6.057	7.501	12.620	8.251	4.868	7.721	16.621	n/a	n/a	n/a	n/a		
Παράγωγα	1.158	1.935	2.974	2.921	3.010	4.754	5.791	n/a	n/a	n/a	n/a		
Διακανονισμός Συναλλαγών (Settlement)	1.398	1.587	1.964	14.108	767	1.221	1.718	2.003	6.452	5.994	3.736		
Υπηρεσίες Χρηματιστηρίου	3.118	6.026	6.924	34.654	4.844	7.137	9.080	10.622	10.791	29.697	11.416		
ΑΜΚ εισηγμένων	441	3.208	2.363	30.694	1.669	2.873	4.092	n/a	n/a	n/a	n/a		
Συνδρομές εισηγμένων	1.980	2.077	2.737	2.534	2.040	2.820	3.631	n/a	n/a	n/a	n/a		
Υπηρεσίες Αποθετηρίου	2.077	3.211	3.792	4.629	2.851	4.051	6.026	6.885	8.007	11.719	4.844		
Υπηρεσίες Οίκου Εκκαθάρισης	166	168	296	333	357	560	660	846	1.422	1.497	1.058		
Διάχυση Πληροφόρησης (Market Data)	3.266	3.206	3.627	3.766	3.940	4.256	4.142	4.400	3.986	3.891	3.463		
Υπηρεσίες Πληροφορικής	320	313	309	332	932	1.032	1.185	2.900	2.956	1.195	2.498		
Έσοδα επανατιμολογούμενων δαπανών	915	840	1.014	1.324	1.454	1.101	916						
Νέες Υπηρεσίες (ΧΝΕΤ, ΚΠ ΧΑΚ-Sibex, Πληρ.)	2.008	1.919	1.658	1.604	2.136	479	432						
Λοιπές Υπηρεσίες	922	996	805	420	782	451	1.386	3.184	3.387	3.594	3.236		
Κύκλος εργασιών	26.955	35.035	47.288	81.466	33.042	42.812	61.658	78.341	108.367	161.234	118.252	73.830	60.864
Πόρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	-1.088	-1.356	-2.155	-1.576	-1.076	-1.638	-2.691	-3.685	-5.727	-8.105	-7.058	-4.175	-2.973
Λοιπά έσοδα	0	0	0	0	453	5.107	477	1.775	6.999	248	0	0	0
Σύνολο εσόδων	25.867	33.679	45.133	79.890	32.419	46.281	59.444	76.431	109.639	153.377	111.194	69.655	57.891
Σύνολο 5 μεγαλύτερων πηγών εσόδων	21.226	29.212	41.242	73.687	26.614	37.968	55.361	69.408	94.150	148.954	107.724		
Έσοδα από μετοχές (trading & clearing)	10.022	12.363	20.680	13.697	8.528	13.329	26.965	n/a	n/a	n/a	n/a		
Έσοδα από παράγωγα (trading & clearing)	1.653	2.761	4.248	4.172	4.300	6.788	8.275	n/a	n/a	n/a	n/a		

ποσά σε € χιλ. εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ενοποιημένα έξοδα 2004 - 2016

	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	9.543	9.869	9.958	10.328	12.532	12.201	12.603	13.215	14.686	15.493	14.805	15.649	17.589
Αποδοχές	6.619	6.954	6.973	7.159	8.332	8.768	9.356	9.914	10.635	11.209	11.093	11.118	13.265
Εργοδοτικές εισφορές	1.560	1.620	1.673	1.965	1.974	2.068	2.090	2.160	2.215	2.317	2.316	2.412	2.547
Αποζημιώσεις λόγω αποχώρησης	317	337	159	228	1.428	230	456	116	580	441	732	1.581	752
Λοιπές παροχές	1.047	965	1.039	842	900	969	994	1.004	950	788	665	538	1.025
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	588	714	692	589	510	656	1.014	1.536	1.754	1.767	2.686	2.467	2.796
Υπηρεσίες κοινής ωφέλειας	747	877	875	891	787	791	815	1.783	1.894	1.580	1.265	1.289	1.466
Συντηρήσεις/μηχανογραφική υποστήριξη	1.148	1.191	1.497	1.524	1.343	1.750	1.753	1.795	1.898	2.514	2.546	2.592	2.877
Λοιποί Φόροι - ΦΠΑ	1.079	1.557	1.629	985	1.166	1.321	1.138	1.175	1.149	1.319	1.371	1.212	1.755
Διαχείριση κτηρίων/εξοπλισμού	556	621	663	806	721	760	831	773	708	1.008	737		
Έξοδα μάρκετινγκ και διαφήμισης	271	213	248	149	190	236	156	378	616	657	671	260	413
Έξοδα συμμετοχής σε φορείς	311	282	284	331	285	310	331	313	308	247	209	368	425
Ασφάλιστρα	421	420	461	516	513	505	501	385	382	530	538		
Ενοίκια και ασφάλιστρα												1.162	1.625
Έξοδα λειτουργίας	385	388	452	413	378	510	559						
ΤτΕ - χρηματικός διακανονισμός	61	62	58	62	113	315	380						
Λοιπά έξοδα	146	139	136	478	621	1.042	1.034	1.795	2.932	2.856	2.506	3.066	4.863
Σύνολο λειτουργικών εξόδων	15.256	16.333	16.953	17.072	19.159	20.397	21.115	23.148	26.327	27.971	27.334	28.065	33.809
Δαπάνες επανατιμολογούμενες	866	925	1.021	1.118	944	1.579	1.163						
Δαπάνες νέων υπηρεσιών (ΧΝΕΤ, ΚΠ ΧΑΚ-Sibex, Πληρ.)	901	1.098	755	592	599	408	61						
Προβλέψεις (επισφ. Απαιτήσεις, έκτακτοι κίνδυνοι κ.α.)	824	365	400	607	0	0	0	0	0	810	0	0	0
Έξοδα μη επαναλαμβανόμενα	0	0	0	0	0	0	0	509	0	5.738	0	0	0
Σύνολο κόστους με νέες δραστηριότητες	17.847	18.721	19.129	19.389	20.702	22.384	22.339	23.657	26.327	34.519	27.334	28.065	33.809
Λειτουργικά έξοδα χωρίς έξοδα προσωπικού	5.713	6.464	6.995	6.744	6.627	8.196	8.512	9.933	11.641	12.478	12.529	12.416	16.220
Αριθμός προσωπικού (τέλος εκάστου έτους)	224	230	236	229	231	263	265	270	276	326	326	385	417
Μέσο συνολικό κόστος εργαζομένου (€)	42.040	42.356	42.830	44.904	50.737	46.216	47.114	48.407	48.791	47.525	41.646	39.025	42.180
Μέσο κόστος εργαζομένου (χωρίς αποζημιώσεις, €)	40.643	40.910	42.146	43.913	44.955	45.345	45.409	47.982	46.864	46.172	39.586	35.082	40.376
Μέσες αποδοχές (€)	29.200	29.800	30.000	31.100	33.700	33.200	35.000	36.300	35.300	34.400	31.200	27.700	31.800

ποσά σε € χιλ. εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ενοποιημένη κερδοφορία 2004 - 2016

	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
ΕΒΙΤΔΑ	8.020	14.958	26.004	60.501	11.717	23.897	37.105	52.774	83.312	118.858	83.860	41.590	24.082
Αποσβέσεις	-2.881	-2.073	-1.800	-1.420	-1.802	-1.808	-2.448	-2.573	-2.670	-1.941	-2.128	-2.951	-4.082
ΕΒΙΤ	5.139	12.885	24.204	59.081	9.915	22.089	34.657	50.201	80.642	116.917	81.732	38.639	20.000
Έσοδα κεφαλαίων	577	1.554	3.703	4.532	5.591	5.888	4.456	4.931	8.786	6.778	5.447	5.268	5.720
Έσοδα από μερίσματα													1.753
Αναπροσαρμογή αξίας ακινήτων		-399											
Προβλέψεις για κάλυψη λοιπών κινδύνων		-300	-246		-800								
Κέρδη / (ζημιές) από χρεόγραφα (μετοχές / ομόλογα)	-2.219	-207		-501	450	-1.988			-478	-396	-254	-532	19.429
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-131	-83	-8	-10	-12	-12	-9	-10	-18	-12	-865		
ΕΒΤ	3.366	13.450	27.653	63.102	15.144	25.977	39.104	55.122	88.932	123.287	86.060	43.375	46.902
Φόρος εισοδήματος	-1.937	-4.412	-6.640	-17.730	-3.225	-4.451	-9.895	-13.531	-23.918	-32.261	-27.976	-16.257	-13.289
Φόρος αφορολογήτων αποθεματικών ν. 4172/2013				-13.088									
Έκτακτη εισφορά (ν. 3808/2009 & 3845/2010)							-7.932	-12.088					
Δικαιώματα μειοψηφίας												-17	-15
Κέρδη μετά από φόρους	1.429	9.038	21.013	32.284	11.919	21.526	21.277	29.503	65.014	91.026	58.084	27.101	33.598
<i>Ενοποιημένος πραγματοποιηθείς συντελεστής φορ.</i>	<i>57,5%</i>	<i>32,8%</i>	<i>24,0%</i>	<i>28,1%</i>	<i>21,3%</i>	<i>17,1%</i>	<i>25,3%</i>	<i>24,5%</i>	<i>26,9%</i>	<i>26,2%</i>	<i>32,5%</i>	<i>37,5%</i>	<i>28,3%</i>
<i>Συντελεστής φόρου εισοδήματος (νομικά πρόσωπα)</i>	<i>29,0%</i>	<i>29,0%</i>	<i>26,0%</i>	<i>26,0%</i>	<i>20,0%</i>	<i>20,0%</i>	<i>24,0%</i>	<i>25,0%</i>	<i>25,0%</i>	<i>25,0%</i>	<i>29,0%</i>	<i>32,0%</i>	<i>35,0%</i>

ποσά σε € χιλ. εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Σημειώσεις:

1. Ο Όμιλος ξεκίνησε να δημοσιεύει οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (IAS) το 2005 (και το 2004 ως έτος σύγκρισης).
2. Το 2011 μεταβλήθηκαν οι κατηγορίες εσόδων και εξόδων που δημοσιεύονται (και το 2010 ως έτος σύγκρισης). Τα στοιχεία της περιόδου 2006-2009 εμφανίζονται με βάση τις νέες κατηγορίες εσόδων. Για τα έτη 2004-2005 δεν υπάρχει η σχετική πληροφόρηση.
3. Σε κάποιες χρονιές έχει γίνει ανακατάταξη εσόδων / εξόδων, χωρίς να μεταβάλλονται τα σύνολα. Σε αυτές τις περιπτώσεις εμφανίζονται τα στοιχεία μετά την ανακατάταξη.

Δημιουργία και διανομή προστιθέμενης αξίας 2004 – 2016

Παραγωγή προστιθέμενης αξίας	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Κύκλος εργασιών	26.955	35.035	47.288	81.466	33.042	42.812	61.658	78.341	108.367	161.234	118.252	73.830	60.864
Λοιπά έσοδα	577	1.554	3.703	4.532	6.044	10.995	4.933	6.706	15.785	7.026	5.447	5.268	5.720
Έξοδα παραγωγής (χωρίς έξοδα προσωπικού, φόρους)	-9.575	-8.284	-7.796	-8.587	-7.366	-10.862	-8.607	-9.277	-10.988	-18.115	-12.277	-11.736	6.717
Αποσβέσεις	-2.881	-2.073	-1.800	-1.420	-1.802	-1.808	-2.448	-2.573	-2.670	-1.941	-2.128	-2.951	-4.082
Προστιθέμενη αξία	15.076	26.232	41.395	75.991	29.918	41.137	55.536	73.197	110.494	148.204	109.294	64.411	69.219

Διανομή προστιθέμενης αξίας

Προς μετόχους (προτεινόμενο μέρισμα προηγ. χρήσης)	3.334	5.883	12.355	4.412	5.393	7.746	12.943	26.474	52.864	35.136	17.558	14.046	0
Προς εργαζόμενους (μισθοί, εισφορές, παροχές)	9.543	9.869	9.958	10.328	12.532	12.201	12.603	13.215	14.686	15.493	14.805	15.649	17.589
Προς το κράτος (φόροι)	4.692	7.979	11.797	34.850	7.265	9.469	23.094	33.421	30.794	41.685	36.405	21.644	18.017
Προς τους πιστωτές (τόκοι)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Στον Όμιλο (κέρδη εις νέον)	-2.493	2.501	7.286	26.401	4.728	11.721	6.896	87	12.150	55.890	40.526	13.072	33.613
Προστιθέμενη αξία	15.076	26.232	41.395	75.991	29.918	41.137	55.536	73.197	110.494	148.204	109.294	64.411	69.219

Μερίσματα

Μέρισμα ανά μετοχή (€)	0,0600	0,1000	0,2100	0,0900	0,1100	0,1500	0,2200	0,4500	0,7500	0,5000	0,2500	0,2000	
Αρ. μετοχών	65368563	65368563	65368563	65368563	65368563	65368563	65368563	65368563	70485563	70271463	70230463	70230463	
Συνολο προς διανομή	3.922	6.537	13.727	5.883	7.191	9.805	14.381	29.416	52.864	35.136	17.558	14.046	0
Προς μετόχους - € / μτχ	0,0510	0,0900	0,1890	0,0675	0,0825	0,1185	0,1980	0,4050	0,7500	0,5000	0,2500	0,2000	
Προς μετόχους - σύνολο (μετά φόρου παρακράτησης)	3.334	5.883	12.355	4.412	5.393	7.746	12.943	26.474	52.864	35.136	17.558	14.046	0
Συντελεστής φόρου παρακράτησης (%)	15%	10%	10%	25%	25%	21%	10%	10%	0%	0%	0%	0%	
Προς κράτος - φόρος παρακράτησης	588	654	1.373	1.471	1.798	2.059	1.438	2.942	0	0	0	0	0

ποσά σε € χιλ. εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Τα στοιχεία μερισμάτων χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό διανομών μερισμάτων προς μετόχους και κράτος (φόρος παρακράτησης)

Παράρτημα II – ΕΔΜΑ

Ο Εναλλακτικός Δείκτης Μέτρησης Απόδοσης «ΕΔΜΑ» είναι μια προσαρμοσμένη οικονομική μέτρηση της ιστορικής ή μελλοντικής οικονομικής απόδοσης, της οικονομικής κατάστασης ή των ταμειακών ροών, διαφορετικής από την οικονομική μέτρηση που ορίζεται στο εφαρμοστέο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών αναφορών. Δηλαδή ο ΕΔΜΑ αφενός δεν βασίζεται αποκλειστικά στα πρότυπα των οικονομικών καταστάσεων, αφετέρου παρέχει ουσιαστική συμπληρωματική πληροφορία, εξαιρώντας στοιχεία που ενδεχομένως να διαφοροποιούνται από το λειτουργικό αποτέλεσμα ή τις ταμιακές ροές.

Οι ΕΔΜΑ γνωστοποιούνται από τους εκδότες κατά τη δημοσίευση ρυθμιζόμενων πληροφοριών και έχουν ως στόχο να ενισχύσουν τη διαφάνεια και να προάγουν τη χρησιμότητα καθώς και την ορθή και πλήρη πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA / 2015/1415el) δημοσίευσε τις τελικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους «Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης» (ΕΔΜΑ) ή Alternative Performance Measures (APMs) που εφαρμόζονται από την 3^η Ιουλίου 2016 στις εταιρείες με κινητές αξίες που διαπραγματεύονται σε οργανωμένα χρηματιστήρια.

Συναλλαγές με μη λειτουργική ή μη ταμιακή αποτίμηση με σημαντική επίδραση στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος θεωρούνται ως στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή των δεικτών σε ΕΔΜΑ. Αυτά τα μη επαναλαμβανόμενα, στις περισσότερες περιπτώσεις, κονδύλια θα μπορούσαν να προκύψουν μεταξύ άλλων από:

- απομειώσεις στοιχείων ενεργητικού
- μέτρα αναδιάρθρωσης
- μέτρα εξυγίανσης
- πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων ή εκχωρήσεις
- αλλαγές στη νομοθεσία, αποζημιώσεις για ζημίες ή νομικές διεκδικήσεις

Οι ΕΔΜΑ πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντα σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί με βάση τα ΔΠΧΑ και σε καμιά περίπτωση πρέπει να θεωρηθούν ότι αντικαθιστούν αυτά. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί για πρώτη φορά τους προσαρμοσμένους δείκτες (ΕΔΜΑ) στη χρήση 2016, προκειμένου να αποτυπωθούν καλύτερα οι χρηματοοικονομικές και λειτουργικές επιδόσεις που σχετίζονται με την καθαυτή δραστηριότητα του Ομίλου στη χρήση αναφοράς καθώς και την αντίστοιχη περσινή συγκρίσιμη περίοδο.

Ο ορισμός, η ανάλυση και η βάση υπολογισμού των ΕΔΜΑ που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο παρατίθεται παρακάτω. Τα στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή παρατίθεται σε αναλυτικό πίνακα στο τέλος του παρόντος κεφαλαίου.

Προσαρμοσμένο EBITDA

Προσαρμοσμένο EBITDA = Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

χιλ €	2016	2015	Απόκλιση
EBITDA	8.020	14.958	(46)%
Προβλέψεις επισφάλειας	824	365	126%
Προβλέψεις αποζημίωσης	150	0	
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(249)	(200)	25%
Προσαρμοσμένο EBITDA	8.745	15.123	(42)%
Απόκλιση %	9%	1%	

Το 2016 το προσαρμοσμένο EBITDA εμφανίζεται αυξημένο κατά 9% σε σχέση με το EBITDA, ενώ σε σύγκριση με το 2015 το προσαρμοσμένο EBITDA είναι μειωμένο κατά 42% και παρουσιάζει βελτίωση της τάξης του 8,7%.

Προσαρμοσμένο EBIT

Προσαρμοσμένο EBIT = Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

χιλ €	2016	2015	Απόκλιση
EBIT	5.139	12.885	(60)%
Προβλέψεις επισφάλειας	824	365	126%
Προβλέψεις αποζημίωσης	150	0	
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(249)	(200)	25%
Προσαρμοσμένο EBIT	5.864	13.050	(55)%
Απόκλιση %	14%	1%	

Το 2016 το προσαρμοσμένο EBIT παρουσιάζεται αυξημένο κατά 14% σε σχέση με το EBIT, ενώ σε σύγκριση με το 2015 το προσαρμοσμένο EBIT είναι μειωμένο κατά 55%, δηλαδή εμφανίζει μια βελτίωση της τάξης του 8,3%.

Προσαρμοσμένο EBT

Προσαρμοσμένο EBT = Κέρδη προ φόρων - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

χιλ €	2016	2015	Απόκλιση
EBT	3.366	13.450	(75)%
Προβλέψεις επισφάλειας	824	365	126%
Προβλέψεις αποζημίωσης	150	0	
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(249)	(200)	25%
Αποτίμηση μετοχών	2.219	0	
Προβλεψη κάλυψης λοιπών κινδύνων	0	300	(100)%
Αποαναγνώριση ομολόγου	0	207	(100)%
Εκτίμηση κτιρίων	0	399	(100)%
Προσαρμοσμένο EBT	6.310	14.521	(57)%
Απόκλιση %	87%	8%	

Το 2016 το προσαρμοσμένο EBT παρουσιάζεται αυξημένο κατά 87% σε σχέση με το EBT, ενώ σε σύγκριση με το 2015 το προσαρμοσμένο EBT είναι μειωμένο κατά 57%, δηλαδή εμφανίζει βελτίωση της τάξης του 24%.

Προσαρμοσμένο EAT

Προσαρμοσμένο EAT = Κέρδη μετά από φόρους - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

χιλ €	2016	2015	Απόκλιση
EAT	1.429	9.038	(84)%
Προβλέψεις επισφάλειας	824	365	126%
Προβλέψεις αποζημίωσης	150	0	
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(249)	(200)	25%
Αποτίμηση μετοχών	2.219	0	
Προβλεψη κάλυψης λοιπών κινδύνων	0	300	(100)%
Αποαναγνώριση ομολόγου	0	207	(100)%
Εκτίμηση κτιρίων	0	399	(100)%
Προσαρμοσμένο EAT	4.373	10.109	(57)%
Απόκλιση %	206%	12%	

Το 2016 το προσαρμοσμένο EAT εμφανίζεται αυξημένο κατά 206% σε σχέση με το EAT, ενώ σε σύγκριση με το 2015 το προσαρμοσμένο EAT είναι μειωμένο κατά 57% και εμφανίζει βελτίωση της τάξης του 32%.

Προσαρμοσμένο EPS

$$\text{Προσαρμοσμένο EPS} = \frac{\text{Καθαρό κέρδος που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Μέσος αριθμός μετοχών κατά τη διάρκεια της περιόδου}} \times 100$$

χιλ €	2016	2015	Απόκλιση
EPS	0,03	0,14	(79)%
Καθαρά λοιπά συνολικά εισοδήματα	2.135	8.948	(76)%
Προβλέψεις επισφάλειας	824	365	126%
Εκτίμηση κτηρίων	0	399	(100)%
Προβλέψεις αποζημίωσης	150	0	
Αποτίμηση μετοχών	2.219	0	
Προβλεψη κάλυψης λοιπών κινδύνων	0	300	(100)%
Αποαναγνώριση ομολόγου	0	207	(100)%
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(249)	(200)	25%
Αποτίμηση μετοχών	(711)	209	(440)%
Πρόβλεψη αποζημίωσης	5	(119)	(104)%
Καθαρά λοιπά συνολικά εισοδήματα προσαρμοσμένα	4.373	10.109	(57)%
Μέσος αριθμός μετοχών κατά τη διάρκεια της περιόδου	63.340.793	65.368.563	(3)%
Προσαρμοσμένο EPS	0,07	0,15	(53)%
Απόκλιση	133%	7%	

Το 2016 το προσαρμοσμένο EPS είναι αυξημένο κατά 133% σε σχέση με το EPS, ενώ σε σύγκριση με το 2015 το προσαρμοσμένο EPS είναι μειωμένο κατά 53%, βελτιωμένο κατά 32,9%.

Προσαρμοσμένες ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις

$$\text{Προσαρμοσμένες ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις} = \text{Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες} - \text{Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες} - \text{στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}$$

(ταμειακές ροές πριν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών)

χιλ €	2016	2015	Απόκλιση
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	4.250	7.046	(40)%
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(1.916)	(903)	112%
Ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις	2.334	6.143	(62)%
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	2.944	1.071	175%
Προσαρμοσμένες ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	5.278	7.214	(27)%
Απόκλιση	126%	17%	

Το 2016 οι προσαρμοσμένες ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις είναι αυξημένες κατά 126%, ενώ σε σύγκριση με το 2015 είναι μειωμένες κατά 27%, δηλαδή εμφανίζουν βελτίωση της τάξης του 56,5%.

Προσαρμοσμένο ROI

$$\text{Προσαρμοσμένη απόδοση της επένδυσης (ROI), \%} = \frac{\text{Κέρδη προ φόρων + τόκοι και συναφή έξοδα - Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή (\alpha)}}{\text{Σύνολο υποχρεώσεων (μειωμένος κατά τα διαθέσιμα τρίτων) + μέσες τοκοφόρες υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια του έτους (\beta)}} \times 100$$

χιλ €	2016	2015	Απόκλιση
Απόδοση επένδυσης (ROI)	27%	70%	(61)%
Κέρδη προ φόρων	3.366	13.450	(75)%
Τόκοι & συναφή έξοδα	131	(83)	(258)%
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	2.944	1.071	175%
Σύνολο (\alpha)	6.441	14.438	(55)%
Σύνολο υποχρεώσεων-διαθεσιμα τρίτων (\beta)	12.848	19.131	(33)%
Προσαρμοσμένη απόδοση επένδυσεων (ROI) (\alpha/\beta)	50%	75%	(34)%
Απόκλιση %	86%	8%	

Το 2016 το προσαρμοσμένο ROI παρουσιάζεται αυξημένο κατά 86% σε σχέση με το ROI, ενώ σε σύγκριση με το 2015 το προσαρμοσμένο ROI είναι μειωμένο κατά 34% δηλαδή εμφανίζει βελτίωση της τάξης του 44,3%.

Προσαρμοσμένο ROE

$$\text{Προσαρμοσμένη Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων (ROE)} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη περιόδου - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (μέσο)}} \times 100$$

χιλ €	2016	2015	Απόκλιση
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	0,94%	5%	(81)%
Καθαρά κέρδη περιόδου	1.429	9.038	(84)%
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	2.944	1.071	175%
Σύνολο	4.373	10.109	(57)%
Μέσο Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	152.358	179.171	(15)%
Προσαρμοσμένη απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	2,87%	5,64%	(49)%
Απόκλιση %	206%	13%	

Το 2016 το προσαρμοσμένο ROE παρουσιάζεται αυξημένο κατά 206% σε σχέση με το ROE, ενώ σε σύγκριση με το 2015 το προσαρμοσμένο ROE είναι μειωμένο κατά 49% δηλαδή εμφανίζει βελτίωση της τάξης του 39,5%.

Προσαρμοσμένος Βαθμός Οικονομικής Αυτάρκειας

$$\text{Προσαρμοσμένος Βαθμός Οικονομικής Αυτάρκειας} = \frac{\text{Το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Σύνολο του Ισολογισμού- τα διαθέσιμα τρίτων}} \times 100$$

χιλ €	2016	2015	Απόκλιση
Βαθμός οικονομικής αυτάρκειας	92%	90%	2%
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	140.692	177.900	(21)%
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	2.944	1.071	175%
Σύνολο (α)	143.636	178.971	(20)%
Σύνολο Ισολογισμού-Διαθέσιμα τρίτων (β)	153.540	197.031	(22)%
Προσαρμοσμένος βαθμός οικονομικής αυτάρκειας (α/β)	94%	91%	3%
Απόκλιση %	2%	1%	

Το 2016 ο προσαρμοσμένος Βαθμός Οικονομικής Αυτάρκειας είναι αυξημένος κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τον Βαθμό Οικονομικής Αυτάρκειας, ενώ σε σύγκριση με το 2015, ο προσαρμοσμένος Βαθμός Οικονομικής Αυτάρκειας είναι αυξημένος κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες, δηλαδή παρουσιάζει βελτίωση της τάξης του 50,0%.

Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

Όπως παρουσιάζονται ανωτέρω με την ανάλυση των επιμέρους ΕΔΜΑ, ο Όμιλος βελτιώνει σημαντικά την εικόνα του. Πιο συγκεκριμένα εξαιρουμένων των μη επαναλαμβανόμενων προβλέψεων και των αποτιμήσεων των στοιχείων του ενεργητικού για τις χρήσεις 2015 και 2016, η εικόνα σε όλους σχεδόν τους επί μέρους ΕΔΜΑ εμφανίζεται βελτιωμένη και στις δύο χρήσεις.

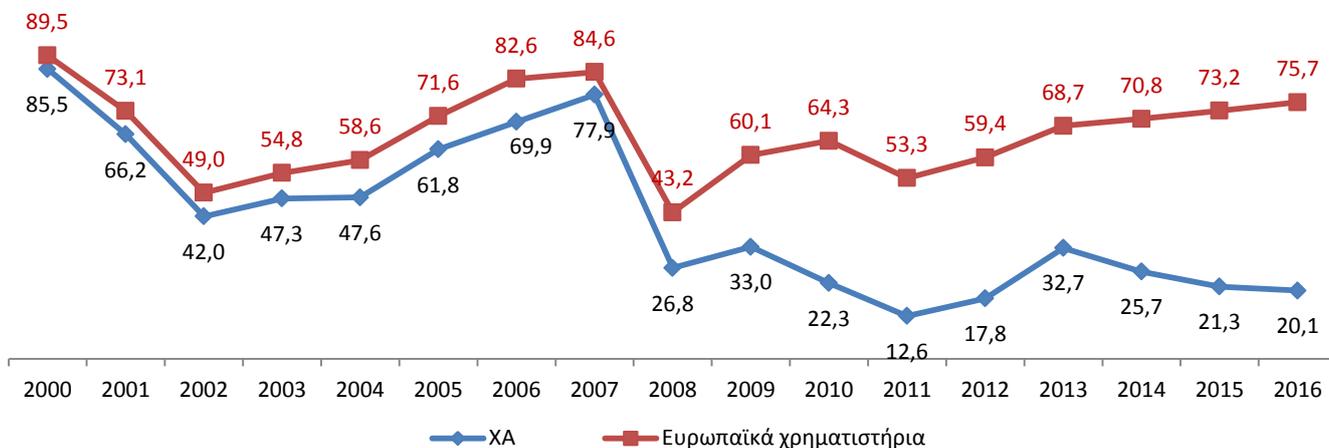
Με σκοπό την ασφαλέστερη παρουσίαση των οικονομικών δεδομένων προς τους μετόχους και επενδυτές και για λόγους συντηρητικότητας, ο Όμιλος καταχωρεί ποσά στα αποτελέσματα τα οποία επιβαρύνουν την εικόνα των οικονομικών καταστάσεων. Εξαιρουμένων αυτών των επιβαρύνσεων καταλήγουμε στα ΕΔΜΑ, την δημοσίευση των οποίων ξεκίνησε ο Όμιλος κατά την 31.12.2016.

Τα αναλυτικά στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή των δεικτών (ΕΔΜΑ) για τις χρήσεις 2016 και 2015 εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

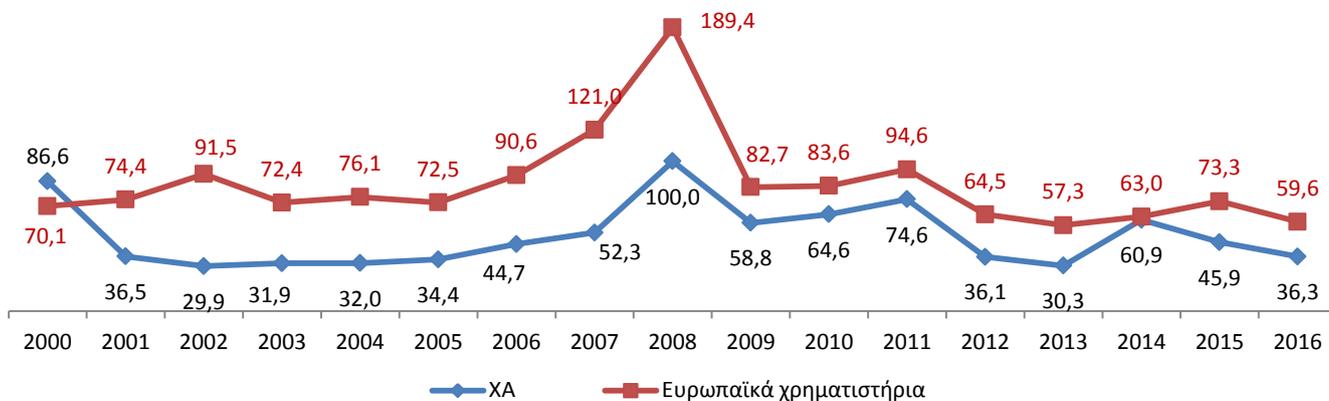
χιλ €	2016	2015
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος		
Προβλέψεις επισφάλειας	(824)	(365)
Εκτίμηση κτηρίων	0	(399)
Προβλέψεις αποζημίωσης	(150)	0
Αποτίμηση μετοχών	(2.219)	0
Πρόβλεψη κάλυψης λοιπών κινδύνων	0	(300)
Αποαναγνώριση ομολόγου	0	(207)
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	249	200
Σύνολο	(2.944)	(1.071)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα		
Αποτίμηση μετοχών	711	(209)
Πρόβλεψη αποζημίωσης	(5)	119
Γενικό Σύνολο	(2.238)	(1.161)

Παράρτημα III – Στατιστικά αγοράς

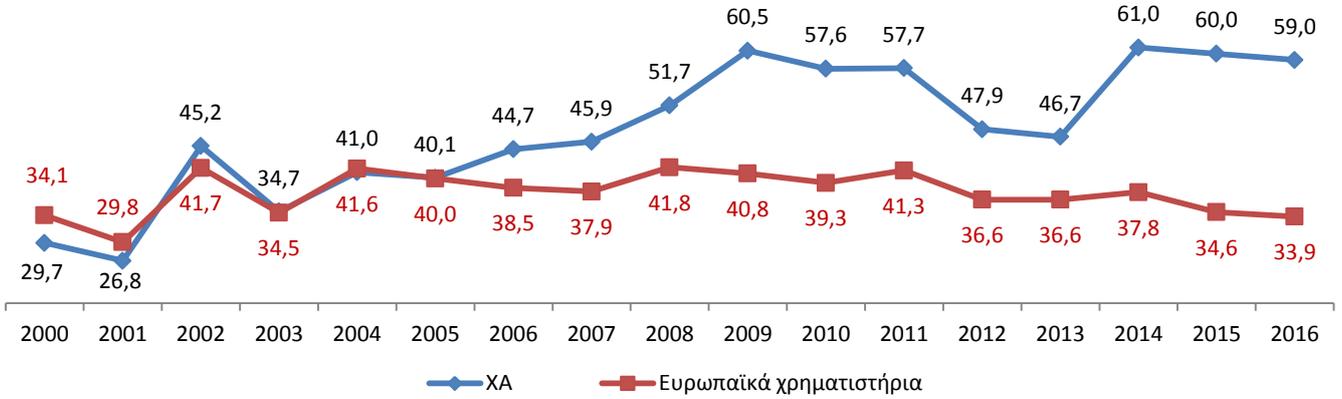
Κεφαλαιοποίηση ÷ ΑΕΠ (%)

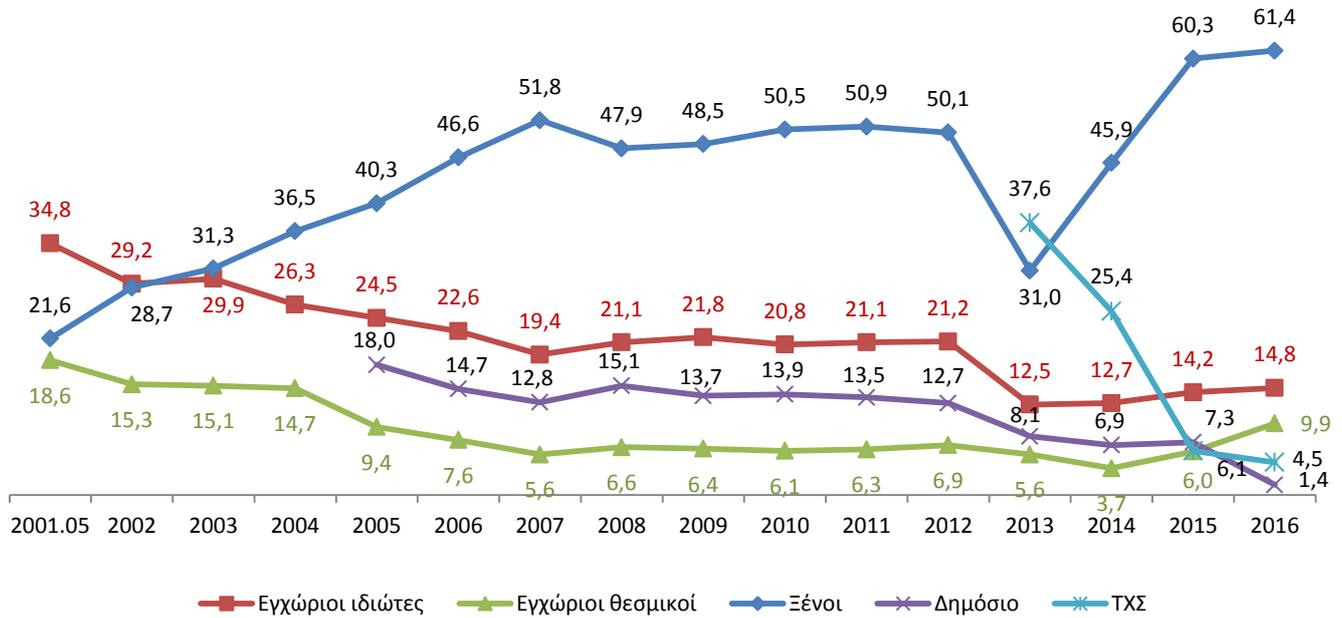
Κυκλοφοριακή ταχύτητα (Αξία συναλλαγών ÷ κεφαλαιοποίηση, %)

Συγκέντρωση αγοράς (Αξία συναλλαγών 5 πιο ενεργών μετοχών, ως % του συνόλου)

Συμμετοχή Επενδυτών στο Χ.Α. (% της συνολικής κεφαλαιοποίησης)

ATHEXGROUP
Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών